

**Värmlands befolkning
och näringsliv år 2030
samt flyttströmmar till
och från Värmland**

Utgiven av Region Värmland, 2011

Text och faktsammanställning: Bo-Josef Eriksson och Ann Otto, Region Värmland

Foto framsida: Johan Eklund

Grafisk formgivning: Lars Falkman, Region Värmland

Rapporten är nedladdningsbar från Region Värmlands hemsida.

Vid eventuella frågor om rapportens innehåll kontakta:

bo-josef.eriksson@regionvarmland.se

ann.otto@regionvarmland.se

Foto: Frida Edlund

Foto: Frida Edlund

Foto: Johan Eklund

Foto: Öyvind Lund

Foto: Öyvind Lund

Foto: Per Eriksson

Förord

I vår globaliserade värld råder allt hårdare konkurrens om humankapitalet. Majoriteten av Sveriges regioner har under många år haft vikande befolkningssiffror. Värmland är inget undantag. Vår regions förmåga att kunna attrahera och bibehålla människor och deras kompetenser är en nyckelfråga för Värmlands framtid. De nya jobben och näringarna skapas där det finns tillgång till kompetent arbetskraft.

Att följa, analysera och försöka göra olika scenarier för Värmlands befolkningstillväxt och arbetsmarknad är viktigt då dessa faktorer är avgörande för Värmlands ekonomiska och sociala utveckling. Denna rapport innehåller prognoser för Värmlands befolknings-, näringslivs- och arbetsmarknadsutveckling till år 2030, samt en studie över vilka som under den senaste tioårsperioden flyttat till och från Värmland.

I egenskap av samverkansorgan leder Region Värmland det regionala tillväxtarbetet i Värmland. I detta regeringsuppdrag ingår att kontinuerligt följa hur regionen utvecklas och kan komma att utvecklas. Vi ser prognoserna och flyttstudien som viktiga diskussions- och planeringsunderlag inom ramen för det regionala tillväxtarbetet. De hjälper oss att skapa handlingsberedskap inför framtiden, men de är även vägledande i prioritering av vilka insatser vi gemensamt behöver göra för att utveckla Värmland i den riktning vi vill. Rapporten är även ett led i uppföljningen av det regionala utvecklingsprogrammet, *Värmland växer – och känner inga gränser 2009–2013*.

Tillsammans bygger vi vår region.

Tomas Riste
Regionråd (S)

Catarina Segersten Larsson
Regionråd (M)

Innehåll

Inledning	6
Befolkningsprognos	7
Historisk befolkningsutveckling	7
Prognos till år 2030	14
Befolkningen 2010 jämfört med prognosen – håller prognosen?	20
Hur säkra är befolkningsprognoser?	23
Flyttströmmar	26
Vad säger teorin?	26
Inrikesomflyttningar perioden 2001 – 2010	28
Utrikesflyttningar till och från Värmland	37
Näringslivsprognos	41
Arbetsmarknadens utveckling 2005–2030	41
Huvudbranscherna	42
Efterfrågad arbetskraft utifrån utbildningsgrupper 2005–2030	47
Slutsatser och policyrekommendationer	49
Slutsatser	49
Policyrekommendationer	50
Tabell-, figur- och diagramförteckning	52
Referenser	54
Bilagor	55

Inledning

Region Värmland har regeringens uppdrag att följa och analysera utvecklingen i Värmland. Analys- och prognosunderlag har en viktig funktion i det regionala tillväxtarbetet då det ökar vår kunskap om vilka möjligheter och utmaningar vi måste hantera för att utveckla Värmland i den riktning vi gemensamt vill. Särskilt viktigt är det att studera tillgången till mänskliga resurser i regionen då en regions tillväxt är helt avhängigt detta. I denna rapport har vi därför samlat kunskap om befolkningsutvecklingen i regionen, om dess storlek och sammansättning, flyttmönster till och från Värmland samt näringslivets framtida utveckling.

Rapporten innehåller:

- historisk data över befolkningsutvecklingen
- tre alternativa befolkningsprognoser för perioden 2008–2030
- befolkningsutfall 2008–2010 i relation till prognoserna
- flyttströmmar till och från Värmland under perioden 2001–2010
- näringslivsprognos för perioden 2005–2030

I rapporten ingår även korta teoriavsnitt om:

- hur säkra befolkningsprognoser är som ett planeringsverktyg
- motiv och orsaker till varför människor flyttar
- skillnader i flyttbenägenheten i olika åldersklasser samt kön, ålder och utbildning.

Vidare ges en kort översikt över särskilda utvecklingstendenser kopplat till befolkningsutvecklingen i en region. Rapporten anger även policyrekommendationer som baseras på teoribildning. Rapporten har företrädesvis Värmland som geografi. I vissa avsnitt återfinns data på kommun- eller på FA-nivå.

Befolknings- och näringslivsprognoserna har tagits fram av WSP Analys & Strategi på uppdrag av Region Värmland. Prognoserna är framtagna med hjälp av det regionala analys- och prognosystemet rAps. Rapportens underlagsmaterial avseende flyttströmmar till och från Värmland är framtagna av Region Värmland och bygger på en specialbeställning från SCB med utdrag från befolknings- och arbetsmarknadsregistret.

I november 2009 presenterades ett arbetsmaterial avseende befolknings- och näringslivsprognoserna som återfinns i denna rapport. Denna rapport har i förhållande till det som tidigare presenterats primärt kompletterats med flyttströmmar till och från Värmland samt med ett prognosutfall för befolkningsutvecklingen som sträcker sig fram till år 2010.

rAps är ett regionalt analys- och prognosystem för användare på såväl central som regional och lokal nivå. rAps kan bland annat användas för konsekvensanalyser, policyanalyser, prognoser på kort och lång sikt samt som underlag för långsiktigt programarbete. rAps-systemet består av en internetdatabas med regional statistik inom områdena arbetsmarknad, befolkning, näringsliv och regionalekonomi samt ett prognosverktyg.

FA-regioner (funktionella analysregionerna) är en geografisk indelning av Sverige. En FA-region är en grupp av kommuner som i hög grad är självförsörjande vad gäller arbetstillfällen. Med andra ord är en FA-region en sammanhängande arbetsmarknad inom vilken man inte ska behöva flytta för byta jobb. Indelningen i FA-regioner baseras på bedömningskriterier, där 1 är viktigast och 6 minst viktigt: 1. SCB:s statistik för 2003 om arbetspendling över kommungräns, 2. Pendlingstrend - arbetspendlingens utveckling över tid, 3. Samverkande pendlingsströmmar till flera kommuner inom en FA-region, 4. Pendlings absoluta storlek, 5. Påbörjade "investeringar" eller politiska beslut som kan anses förändra utvecklingen inom cirka tio år samt 6. Annan information om ändrade strukturella förutsättningar eller beteendemönster som skäligen talar för en förändrad indelning.

Befolkningsprognos

Befolkningsprognosen för Värmlands län och dess 16 kommuner som presenteras i denna rapport beskriver ett spann inom vilket det är troligt att den framtida befolkningsutvecklingen kommer att hålla sig. En befolkningsprognos är inte en absolut sanning. En befolkningsprognos är en beräkning av den framtida utvecklingen av folkmängden, baserat på vissa förutsättningar. I princip är det fyra faktorer som påverkar hur befolkningen förändras till struktur och antal: inflyttning, utflyttning, födsel och död.

Prognosens basår är Värmlands befolkning per den 31 december 2008. Som grund för antaganden om utvecklingen av framtida födelsetal, dödstal och flyttningar ligger SCB:s nationella befolkningsprognos för åren 2009 – 2060. Utöver dessa antaganden har regionala anpassningar gjorts.

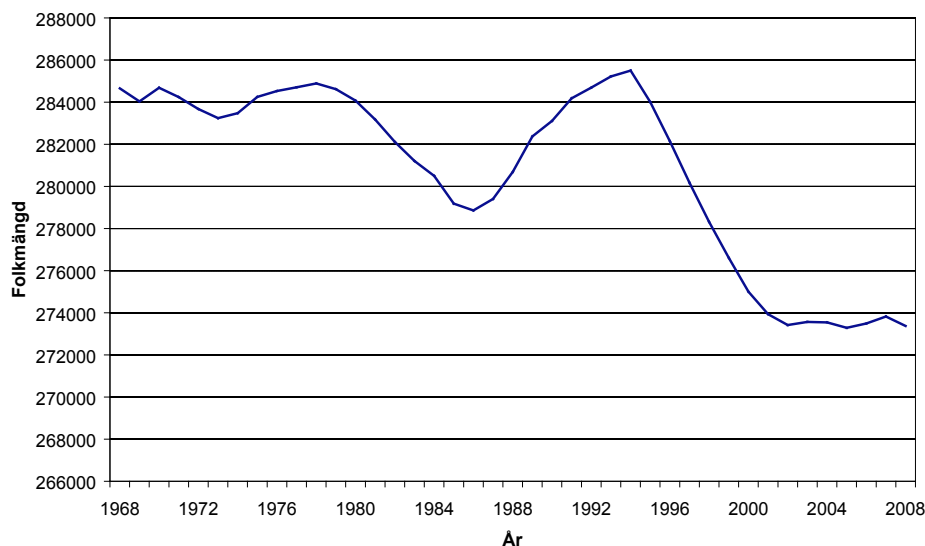
Trots att det finns osäkerheter i prognoser ser Region Värmland ett värde i att presentera befolkningsprognoser. Den utveckling som prognoserna visar kan vara den som inträffar om vi inte gemensamt arbetar för att förhindra den. Prognoser ska därmed ses som ett diskussionsunderlag, som kan utgöra ett verktyg för att kraftsamla resurser, och inte som en profetia.

Detta avsnitt inleds med att studera den historiska befolkningsutvecklingen inom såväl region och FA- som kommunnivå. Därefter presenteras tre alternativa befolkningsprognoser för Värmland och dess kommuner mot år 2030. Befolkningsprognoserna studerar även befolkningens sammansättning år 2030. Avsnittet avslutas med att studera prognosens utfall gentemot den faktiska utvecklingen för perioden 2008 – 2010, ett teoriavsnitt om vanliga prognosfel samt utvecklingstendenser i Sverige och världen gällande befolkningsutveckling.

Historisk befolkningsutveckling

Under senare delen av 1970-talet och första halvan av 80-talet minskade befolkningen i Värmlands län med cirka 6 000 personer. Denna minskning följdes av en lika stor och snabb befolkningsökning. 1994 hade regionen 285 500 invånare. Under återhämtningen från den ekonomiska krisen i början av 90-talet sjönk folkmängden i regionen ner till runt 274 000 personer, en nivå som sedan varit relativt konstant under i stort sett hela 2000-talet. Den 31 december år 2008 var befolkningen 273 374 personer. I Diagram 1 visas befolkningsutvecklingen i Värmlands län under åren 1968 – 2008. För befolkningsutvecklingen i de värmländska kommunerna, se Bilaga 1.

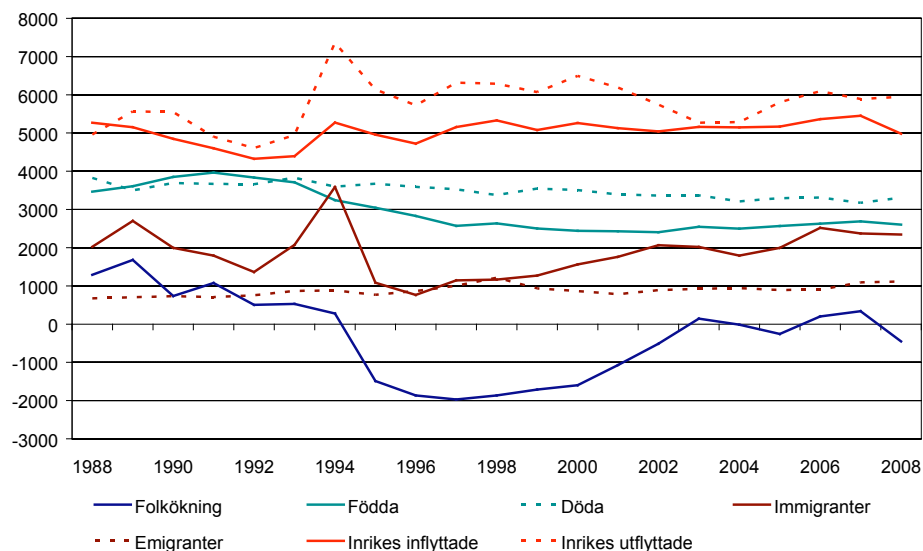
DIAGRAM 1. BEFOLKNINGSUTVECKLING I VÄRMLAND LÄN ÅR 1968-2008

Källa: SCB

I Diagram 2 visas de senaste 40 årens folkökning i Värmlands län och de komponenter som bygger upp denna.

DIAGRAM 2: FOLKÖKNING, FÖDDA, DÖDA, IMMI- OCH EMIGRANTER SAMT IN- OCH UTFLYTTARE I VÄRMLANDS LÄN 1988–2008.

Källa: SCB

I Diagram 2 syns att det var flera bidragande faktorer som ledde till befolkningsminskningen under den andra halvan av 1990-talet. En var att de inrikes utflyttade ökade medan inflyttningar i stort sett var oförändrad. Den ökade inrikes utflyttningen från regionen berodde sannolikt på att det uppstod fler arbetsmöjligheter i andra delar av landet, speciellt i storstadsregionerna, i och med konjunkturförbättringen. En annan orsak till befolkningsminskningen är att det uppstod ett födelseunderskott som sedan dess kvarstått i ungefär samma omfattning. Vidare var den annars relativt stora nettoinvandringen till regionen i stort sett noll under 1990-talets andra hälft. Det som under 2000-talet gjort att folkmängden i regionen stabiliserats är främst att antalet immigranter har ökat, vilket har givit en nettoinvandring i regionen. På riksnivå är det invandringen som stått för majoriteten av befolkningsökningen. För storstadsområden härleds befolkningsökningen till en stor inrikes nettoinflyttning.

Ökad rörlighet inom landet

Sedan början av 1980-talet har antalet inrikes flyttningar till Värmlands län ökat trendmässigt. Under de senaste tio–femton åren har dock denna trend varit mindre uttalad än tidigare. Flyttintensiteten räknat som antalet flyttningar per invånare i regionen har dock fortsatt att öka och är nu på nästan samma nivåer som under rekordåren i slutet av 1960-talet.

I framtiden är det dock möjligt att flyttningarna kommer att minska i samband med en fortsatt regionförstoring som ger större möjligheter till arbete på annan ort än bostadsorten inom regionen.

Fler flyttar över landsgräns

Under den senare hälften av 1990-talet minskade antalet immigranter till Värmlands län till nivåer som inte setts sedan början av 1980-talet. Under 2000-talet har det skett en ökning och antalet immigranter är numera i stort sett lika stor som i början av 1990-talet. Vad gäller antalet emigranter har däremot en jämn, om än långsammare, ökning skett under de senaste 30 åren. Under 2006 infördes en tillfällig asyllag som medförde att personer och familjer som varit i Sverige länge fick möjlighet att ansöka om uppehållstillstånd. I riket som helhet var det ungefär hälften av de sökande som fick rätt att stanna. Detta var en tongivande orsak till den stora immigrationen år 2006. Att invandringen var fortsatt hög under 2007 och 2008 berodde bland annat på en stor anhöriginvandring till Sverige, kriget i Irak samt arbetskraftinvandring från övriga EU-länder.

De mindre regionerna i Värmland minskar

Tabell 1 visar befolkningen för FA-regioner i Värmlands län för år 1998 och 2008. För de FA-regioner som delvis ligger inom regionen redovisas den del av regionen som ligger inom regionens gränser.

FA-regionen Karlstad innefattar förutom kommuner i Värmlands län även Åmåls kommun. FA-regionen Karlskoga innefattar även kommunerna Storfors, Karlskoga och Degerfors (där de två senare tillhör Örebro län).

TABELL 1: BEFOLKNINGSUTVECKLING I FA-REGIONER ÅR 1998 TILL 2008

FA-region	Folkmängd 1998	Folkmängd 2008	Förändring	Relativ förändring
Eda	8 781	8 653	-128	-1,5 %
Filipstad	12 104	10 682	-1 422	-11,7 %
Hagfors	14 562	12 804	-1 758	-12,1 %
Karlskoga	4 872	4 383	-489	-10,0 %
Karlstad	214 026	214 193	167	0,1 %
Torsby	14 142	12 707	-1435	-10,1 %
Årjäng	9 826	9 952	126	1,3 %
Värmlands län	278 313	273374	-4939	-1,8 %

Källa: SCB

Medan folkmängden i de mindre FA-regionerna, undantaget FA Årjäng, har minskat är folkmängden i Karlstads FA-region i stort sett oförändrad. Detta har medfört en viss koncentration av regionens befolkning till FA Karlstad. FA-regionerna Eda och Årjäng, som också har haft en relativt god befolkningsutveckling, ligger i regionens sydvästra del och torde ha gynnats i sin utveckling av närheten till Norge. I Tabell 2 visas in- och utflyttningen för regionens FA-regioner år 2008.

TABELL 2. IN- OCH UTFLYTTNING FÖR FA-REGIONER ÅR 2008.

FA-region	Inflyttade	Utflyttade	Flyttnetto	Inrikes flyttnetto	Utrikes flyttnetto
Eda	464	427	37	-60	97
Filipstad	504	528	-24	-142	118
Hagfors	449	523	-74	-197	123
Karlskoga	292	388	-96	-159	63
Karlstad	10 722	10 376	346	-280	626
Torsby	433	464	-31	-125	94
Årjäng	437	330	107	-2	109
Värmlands län	13 301	13 036	265	-965	1 230

Källa: SCB

FA Karlstad hade det största positiva flyttnettot, även FA Årjäng och FA Eda hade positivt flyttnetto medan det var negativt för de övriga. Värt att notera är att samtliga FA-regioner i regionen hade ett negativt inrikes flyttnetto och ett positivt utrikes flyttnetto.

Nettoflyttning är antalet inflyttade minus utflyttade. Vid nettoinflyttning är inflyttningen större än utflyttningen och motsvarande är utflyttningen större än inflyttningen vid nettoutflyttning. Nettoflyttningar kan även delas in i inrikes nettoflyttningar och utrikes nettoflyttningar som avser flyttrelation med utlandet.

Andelen äldre ökar

Andelen av befolkningen i regionen som är äldre än 65 år har sedan 1988 legat stabilt på omkring 20 procent. Det är först de senaste två–tre åren som denna andel har ökat i och med att den stora fyrttialist-generationen nu uppnår pensionsåldern. Eftersom alla fyrttialister ännu inte ingår i gruppen 65 år och äldre väntas denna grupp öka de kommande åren.

En stor andel personer som inte är i arbetsför ålder medför att försörjningsbördan blir stor. För regionens olika FA-regioner finns det stora skillnader i andelen av befolkningen som är 65 år eller äldre. Lägst är andelen i Karlstads FA-region där den är omkring 20 procent, därefter kommer FA Årjäng, FA Karlskoga och FA Eda på runt 22. I FA Filipstad och FA Torsby är andelen cirka 25 procent, högst är den i FA Hagfors med 26,5 procent.

I jämförelse med många andra europeiska regioner är andelen av befolkningen som är över 65 år hög till mycket hög i Värmlands län. Även i jämförelse med övriga Sverige är andelen över 65 år hög i Värmland. I riket var år 2005 drygt 17 procent av befolkningen över 65 år, vilket är ungefär samma som snittet för EU-15¹.

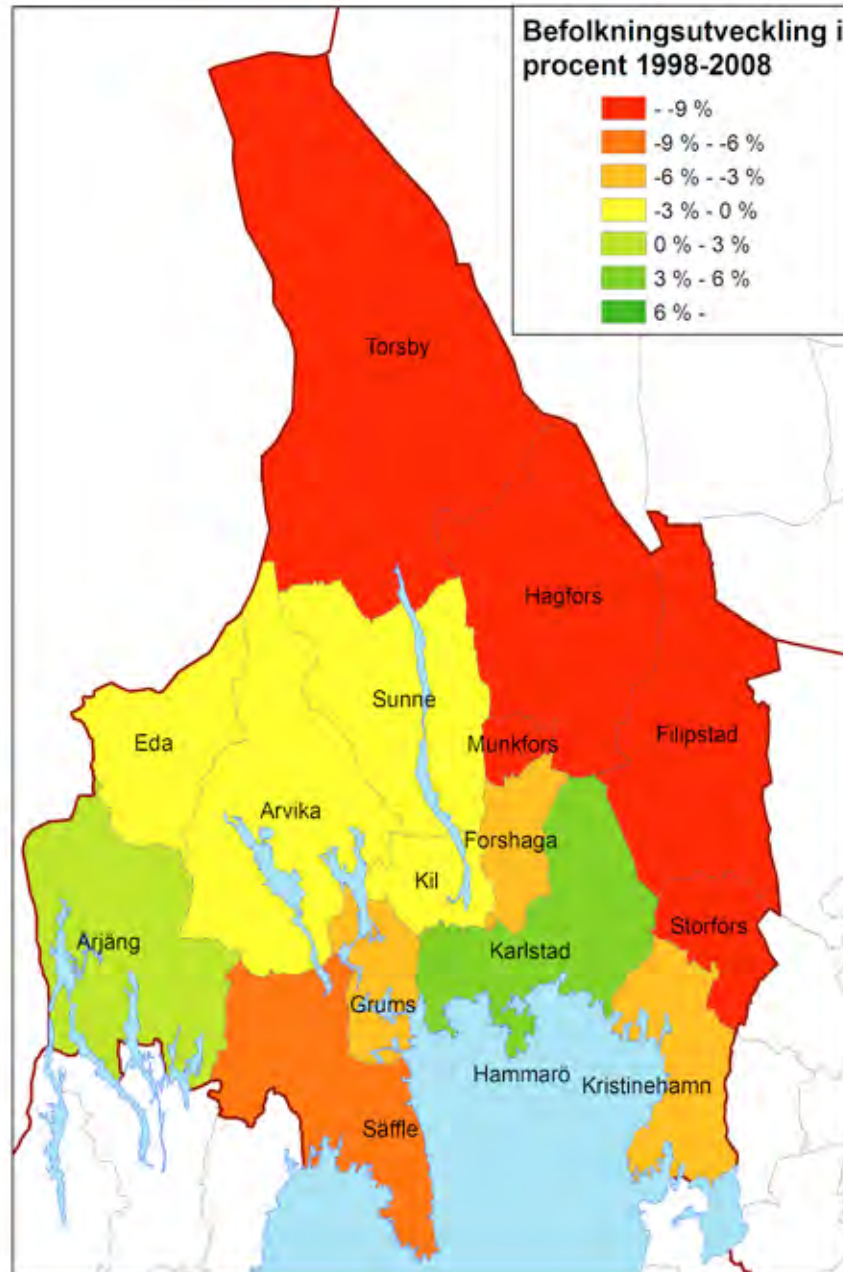
Försörjningsbörda är den totala befolkningen dividerat med antalet sysselsatta i befolkningen 20–64 år det vill säga hur många personer varje sysselsatt måste försörja.

¹ EU-15 består av följande länder: Österrike, Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Tyskland, Grekland, Irland, Italien, Luxemburg, Nederländerna, Portugal, Spanien, Sverige och Storbritannien.

Befolkningsutveckling i regionens kommuner

I Figur 1 visas befolkningsutvecklingen mellan 1998 och 2008 för regionens 16 kommuner. I tre av kommunerna har folkmängden ökat; Karlstad, Hammarö och Årjäng. I Årjäng är ökningen knapp, drygt 1 procent, medan den är större i Karlstad och Hammarö. Det har i regionen skett en tydlig koncentrering av befolkningen till den största tätorten med omland. I övriga kommuner har folkmängden minskat. Mest har folkmängden minskat i Munkfors och Hagfors där minskningen är tolv procent.

FIGUR 1: BEFOLKNINGSUTVECKLING I REGIONENS KOMMUNER UNDER PERIODEN 1998–2008

Källa: SCB, egen bearbetning

Även i Tabell 3 visas befolkningsutvecklingen mellan 1998 och 2008 på kommunnivå.

TABELL 3. FOLKMÄNGD ÅR 1998 OCH ÅR 2008 I REGIONENS KOMMUNER SAMT FÖRÄNDRING

Kommun	1998	2008	Förändring	Förändring i %
Arvika	26 490	26 176	-314	-1,2
Eda	8 781	8 653	-128	-1,5
Filipstad	12 104	10 682	-1 422	-11,7
Forshaga	11 775	11 415	-360	-3,1
Grums	9 825	9 250	-575	-5,9
Hagfors	14 562	12 804	-1 758	-12,1
Hammarö	14 189	14 655	466	3,3
Karlstad	79 664	83 994	4 330	5,4
Kil	12 025	11 674	-351	-2,9
Kristinehamn	25 057	23 958	-1 099	-4,4
Munkfors	4 344	3 814	-530	-12,2
Storfors	4 872	4 383	-489	-10,0
Sunne	13 665	13 473	-192	-1,4
Säffle	16 992	15 784	-1 208	-7,1
Torsby	14 142	12 707	-1 435	-10,1
Årjäng	9 826	9 952	126	1,3
Värmlands län	278 313	273 374	-4 939	-1,8

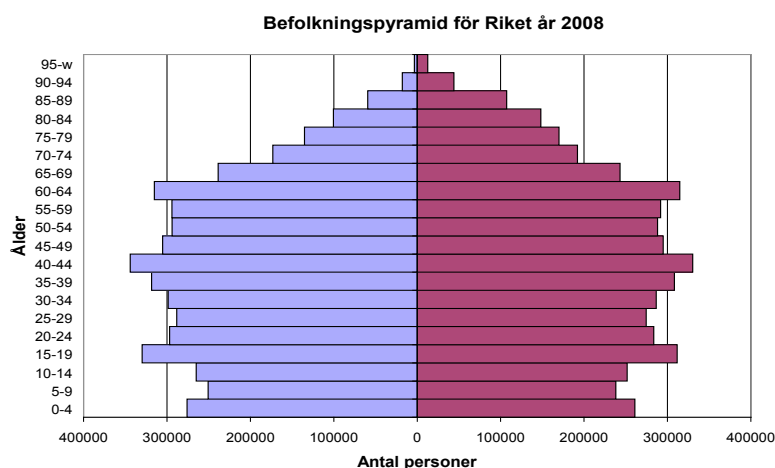
Källa: SCB

Befolkningsstruktur år 2008

Befolkningsstrukturen för år 2008 i riket, Värmlands län och de 16 kommunerna illustreras i form av befolkningspyramider med femårsintervall.

I Diagram 3 visas befolkningspyramiden för riket år 2008. Femårsgrupperna är relativt jämnstora mellan 15 och 64 år. Dock syns toppar för gruppen 15–19 år födda i början av 1990-talet, gruppen 40–44 år födda i slutet av 1960-talet och gruppen 60–64 år födda i slutet av 40-talet. Det syns också att det är något mindre femårsgrupper för barn i åldrarna 0–14 år än för åldrarna 15–64 år. Utan en omfattande nettoinvandring till riket så kommer befolkningen troligen att minska framöver.

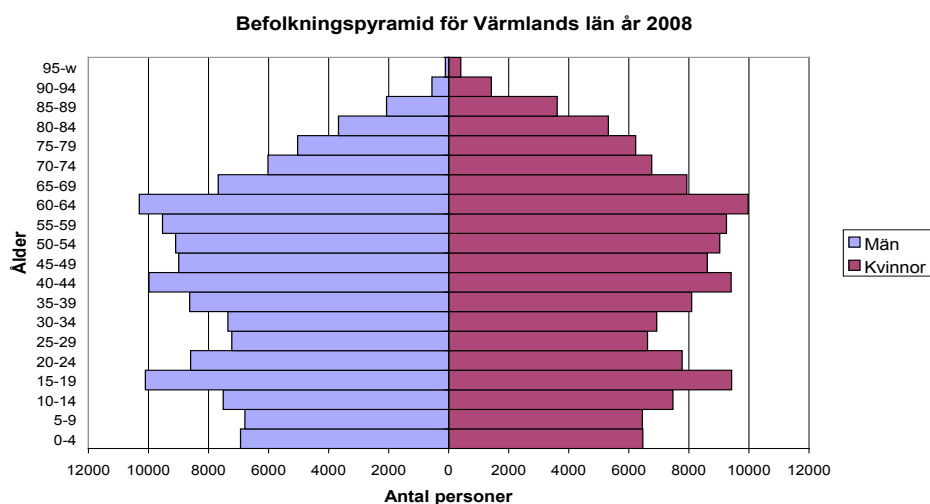
DIAGRAM 3: BEFOLKNINGSPYRAMID FÖR RIKET ÅR 2008

Källa: SCB, egen bearbetning

I Diagram 4 visas befolkningspyramiden för Värmlands län år 2008. Jämfört med riket har regionen en tydligare midja med en mindre andel personer i åldrarna 25–34 år. Dessutom är basen smalare, det vill säga att antalet barn sett till övriga åldersgrupper är något färre. Befolkningspyramiden för regionen visar att försörjningsbördan sannolikt kan öka snabbare än vad den väntas göra för riket. Här spelar dock invandringen en stor roll. Om Värmlands län får en omfattande arbetskraftsinvandring kan den förmodade framtida ökningen av försörjningsbördan dämpas.

DIAGRAM 4: BEFOLKNINGSPYRAMID FÖR VÄRMLANDS LÄN ÅR 2008

Källa: SCB, egen bearbetning

I Bilaga 2 visas befolkningspyramider för de 16 kommunerna i Värmlands län år 2008. Samtliga kommuner förutom Karlstad, Hammarö och Forshaga uppvisar liknande befolkningsstruktur med en tydlig midja för åldrarna 20–34 år och relativt få barn. För samtliga kommuner syns de stora årgångarna som föddes under andra halvan av 1940-talet och i början av 1990-talet. I Karlstad är midjan vänd, det är en stor andel av befolkningen som är i 20-årsåldern. Denna struktur är typisk för en universitetsstad. I Karlstad är det vidare ett litet antal barn jämfört med övriga åldersgrupper. I grannkommunerna Hammarö och till viss del Forshaga är istället antalet barn stort. Dessa är också de två kommuner i regionen som har den mest markerade midjan i pyramiden för 20-åringarna. Dessa tre kommuner uppvisar en på sätt och vis kompletterade åldersstruktur med yngre vuxna i Karlstad och barnfamiljer i Hammarö och Forshaga.

Prognos till 2030

För framskrivningen av befolkningen i Värmlands län och dess kommuner har tre alternativ tagits fram. Som konstaterats av den historiska utvecklingen har migrationen och inrikes flyttningar stor inverkan på befolkningsutvecklingen. Därför är det dessa parametrar som varieras i de tre alternativen.

En orsak till att flyttningarna varieras och inte födelsetal och dödsrisker är att antal döda och födda i större utsträckning än flyttningar bestäms av den nuvarande befolkningsstocken, vilket gör att stora och snabba förändringar inte är särskilt vanliga.

Att ändra dödsriskerna påverkar i stort sett bara de äldre. Detta eftersom dödsriskerna är mycket små för personer under 60 år. Dessutom är det inte speciellt troligt att livslängden kommer att ändras dramatiskt de närmsta 20 åren utan det är mer troligt att den nuvarande utvecklingen fortsätter. Att ändra födelsetalen i en prognos är förvisso intressant, speciellt om prognosen ska användas till att planera daghem och förskolor. Dock kan regionen i högre grad påverka flyttningarna än antalet födda och döda genom att till exempel arbeta för att främja skapandet av nya arbetstillfällen inom viktiga framtidsbranscher.

Prognosantaganden

Följande tre alternativ har antagits för framskrivningen av regionens befolkning:

- **Låg:** Inrikes omflyttning fortsätter enligt de senaste årens trend. Migrationen avtar under prognostiden i samma takt som SCB antagit för riket i sin senaste prognos. Detta medför att regionen behåller sin andel av den förväntade nettoinvandringen till riket.
- **Medel:** Inrikes omflyttning fortsätter enligt de senaste årens trend. Migrationen antas i detta alternativ ligga kvar på den trendmässiga nivån från de senaste åren under hela prognostiden. I detta alternativ antas därmed regionen fortsätta attrahera personer från utlandet i samma omfattning som under de senaste fyra–fem åren.
- **Hög:** Här antas en 30 procents lägre inrikes nettoutflyttning från regionen än i de övriga alternativen. Det motsvarar att inrikes omflyttning för år 2009 och framåt beror på trenden från år 2004 till 2007. Migrationen antas ligga på samma nivå som i alternativ Medel.

I samtliga tre alternativ antas fruktsamheten under perioden vara på samma nivå som den var under år 2008. År 2008 var det summerade fruktsamhetstalet 1,81 barn per kvinna i Värmland att jämföra med 1,91 i riket. Historiskt sett har dock fruktsamheten i Värmland och riket varit relativt lika. Därför har fruktsamheten i Värmlands län låtit ligga kvar på en nivå som är strax under deå (1,83 barn per kvinna) som antas på längre sikt för riket i SCB:s senaste nationella befolkningsprognos. Dödligheten antas avta under prognosperioden i ungefär samma takt som i SCB:s prognos för riket.

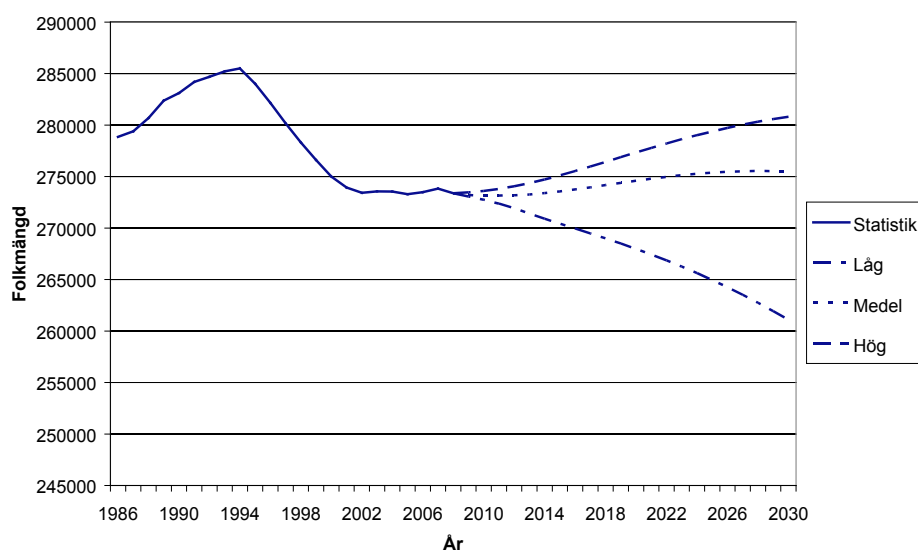
Prognosresultat

I Diagram 5 visas den prognostiserade befolkningsutvecklingen i Värmlands län fram till år 2030 för de tre alternativen.

- Alternativ **Låg** medför en befolkningsminskning i regionen på drygt 12 000 personer.
- Både **Medel** och **Hög** ger befolkningsökning. I **Medel** är ökningen blygsam, endast 2 000 personer, medan den i **Hög** är 7 500 personer.

I medelalternativet är regionens folkmängd år 2030 cirka 275 500 personer. Sammantaget är en utveckling i spannet mellan låg- och medelalternativet det som bedöms vara mest sannolikt givet de förutsättningar som är kända idag.

DIAGRAM 5. HISTORISK OCH PROGNOTISERAD BEFOLKNINGSUTVECKLING I VÄRMLANDS LÄN FRAM TILL ÅR 2030 FÖR DE TRE ALTERNATIVEN

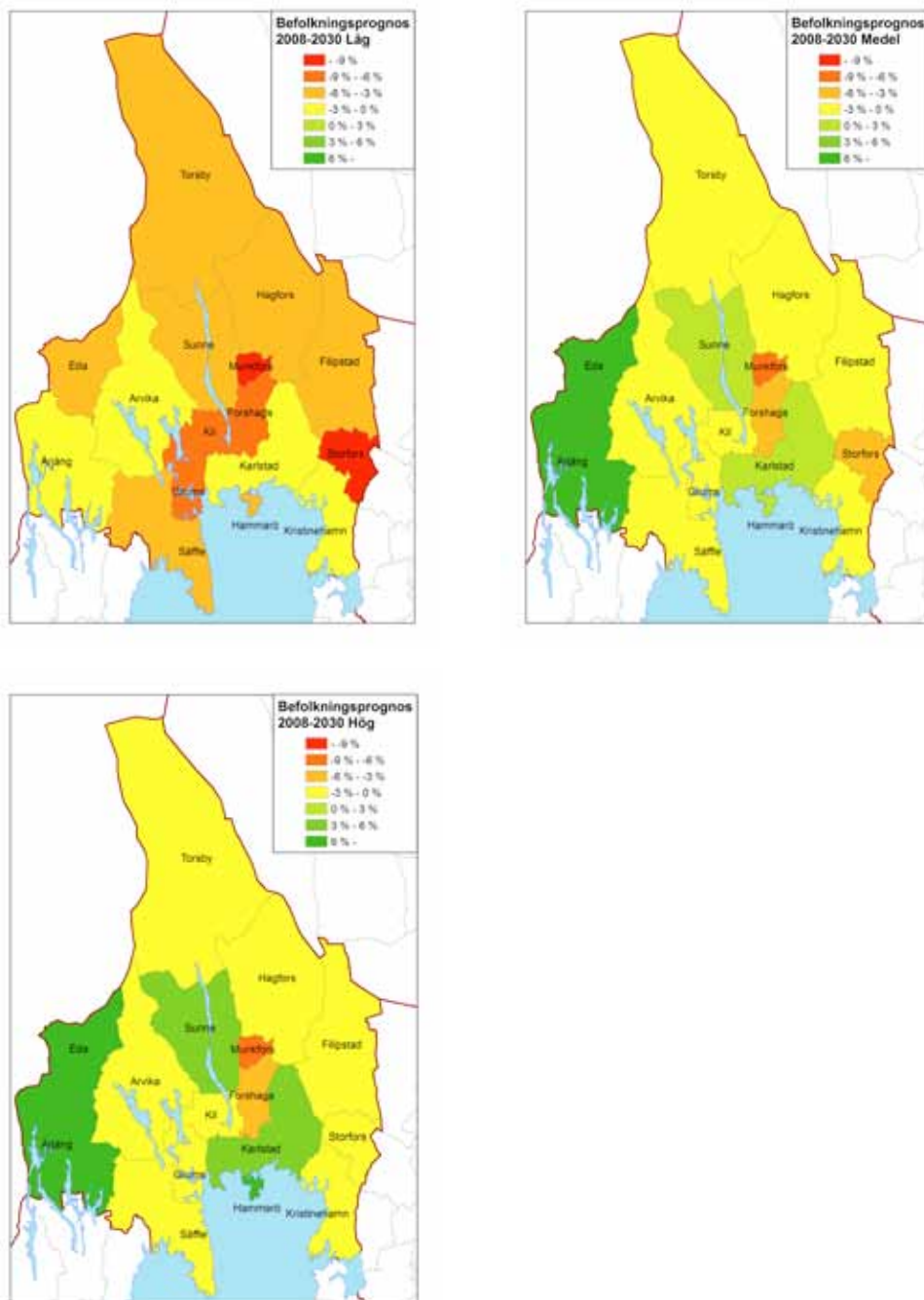

I Tabell 4 och Figur 2 visas utvecklingen per kommun fram till år 2030 i de tre alternativen.

TABELL 4. FOLKMÄNGD ÅR 2008 OCH BEFOLKNINGSPROGNOS FRAM TILL ÅR 2030 FÖR DE 16 KOMMUNERNA I VÄRMLANDS LÄN

Kommun	2008	2030 Låg	2030 Medel	2030 Hög
Arvika	26 176	25 600	25 800	26 000
Eda	8 653	8 300	10 300	10 200
Filipstad	10 682	10 200	10 600	10 600
Forshaga	11 415	10 500	10 900	11 000
Grums	9 250	8 600	9 000	9 100
Hagfors	12 804	12 200	12 600	12 600
Hammarö	14 655	14 100	15 000	15 600
Karlstad	83 994	81 900	84 900	88 000
Kil	11 674	10 900	11 400	11 600
Kristinehamn	23 958	23 400	23 600	23 800
Munkfors	3 814	2 800	3 500	3 500
Storfors	4 383	3 000	4 200	4 300
Sunne	13 473	12 700	13 600	13 900
Säffle	15 784	14 900	15 400	15 500
Torsby	12 707	12 100	12 600	12 700
Årjäng	9 952	9 900	12 100	12 400
Värmlands län	273 374	261 100	275 500	280 800

FIGUR 2: RELATIV BEFOLKNINGSUTVECKLING PER KOMMUN I ALTERNATIV LÅG, MEDEL OCH HÖG

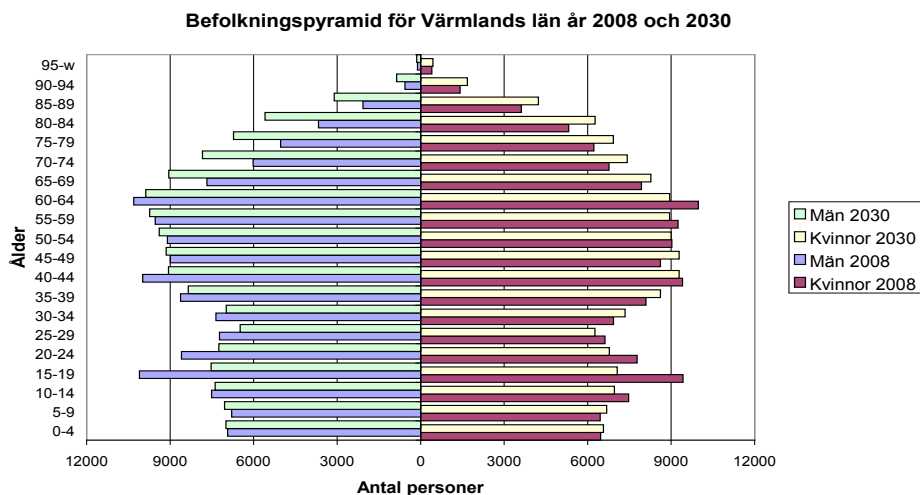

I alternativet Låg minskar folkmängden i samtliga kommuner till år 2030. Relativt sett är minskningen störst i bruksorterna Munkfors och Storfors. De kommuner som beräknas få den största relativa ökningen i alternativen Medel och Hög är gränskommunerna Eda och Årjäng. Även Karlstad, Hammarö och Sunne får en befolkningsökning medan övriga minskar. I alternativen Medel och Hög är det i stort de kommuner som de tio senaste åren haft en befolkningsökning som fortsätter att öka medan de som tidigare minskat fortsätter att minska.

Andelen äldre ökar

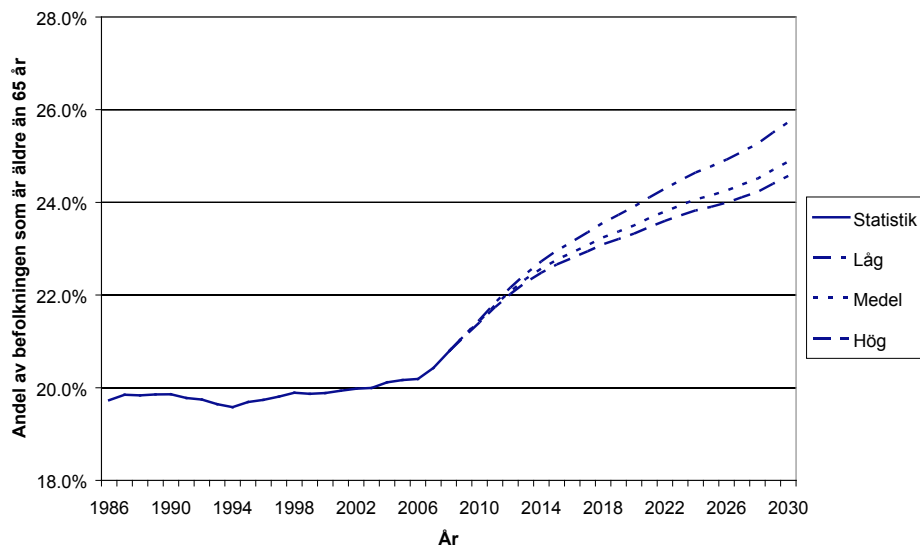
I Diagram 6 visas befolkningspyramiden för Värmlands län år 2008 och år 2030 enligt alternativ Medel². Samtliga åldersklasser från 65 år och äldre förväntas öka. Andelen äldre i regionen blir därmed större eftersom den totala folkmängden enbart ökar måttligt. De åldersgrupper som minskar mest är gruppen 15–19 år och gruppen 20–24 år men de flesta åldersgrupper under 45 år minskar i alternativet Medel.

DIAGRAM 6. BEFOLKNINGSPYRAMID FÖR VÄRMLANDS LÄN ÅR 2008 OCH ÅR 2030 ENLIGT ALTERNATIV MEDEL

Andelen av befolkningen som är äldre än 65 år visas i Diagram 7. I samtliga tre alternativ ökar denna andel från dagens dryga 20 procent till runt 25 procent. Högst är andelen i alternativet Låg. Det syns även att trenden med en ökande andel av befolkningen som är äldre än 65 år redan har inletts.

DIAGRAM 7. ANDEL AV REGIONENS BEFOLKNING SOM ÄR ÄLDRE ÄN 65 ÅR

Att andelen äldre blir större i regionen syns också i försörjningskvoten räknat som total befolkning delat med antal personer i åldrarna 20–64 år. Detta visas i Tabell 5.

Försörjningskvoten anger hur många personer en person i åldrarna 20–64 år måste försörja. Exempelvis innebär en kvot på två att varje individ i gruppen 20–64 år måste försörja sig själv och ytterligare en person.

² Här redovisas endast data för alternativet Medel. Rådata finns att tillgå för övriga prognoser.

I regionen ökar försörjningskvoten från 1,76 till 1,83 i medelalternativet. I alternativet Hög är kvoten 1,82 medan den är 1,85 i alternativet Låg. Enligt SCB:s senaste prognos ligger försörjningskvoten för riket år 2030 på samma nivå som i medelalternativet, nämligen 1,83. Det är dock stora skillnader mellan Värmland som helhet och enskilda FA-regioner. FA Karlstad följer länssnittet väl eftersom en stor del av befolkningen återfinns i denna FA-region. Högst är försörjningskvoten i Hagfors, både år 2008 och år 2030.

TABELL 5. FÖRSÖRJNINGSKVOT PER FA-REGION ÅR 2008 OCH 2030 ENLIGT ALTERNATIV MEDEL

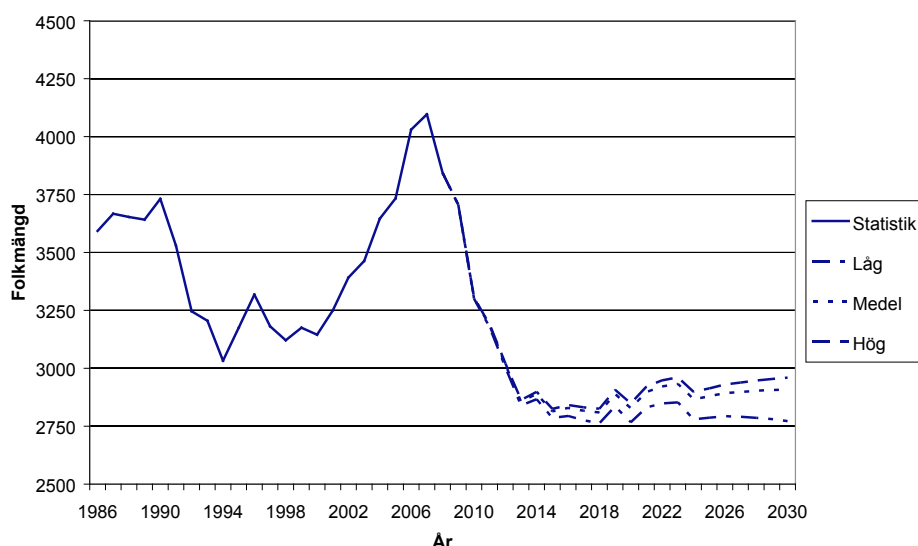
FA-region	Försörjningskvot 2008	Försörjningskvot 2030
Eda	1,79	1,81
Filipstad	1,84	1,89
Hagfors	1,86	1,92
Karlskoga	1,81	1,90
Karlstad	1,74	1,82
Torsby	1,84	1,88
Årjäng	1,79	1,79
Värmlands län	1,76	1,83

Antalet 16-åringar minskar

För planering av gymnasieskolan är antalet 16-åringar särskilt viktigt eftersom det i huvudsak är denna åldersgrupp som påbörjar sin gymnasieutbildning varje år. Antalet 16-åringar i Värmlands län visas i Diagram 8.

Jämfört med totalbefolkningen är det mindre spridning mellan de tre alternativen för befolkningsprognosen. Den mindre spridningen kommer av att barn och ungdomar i skolåldern är en grupp med låg flyttsannolikhet. Att ändra antagandena om flyttningar påverkar därmed denna grupp i en mindre omfattning än många andra åldersgrupper.

DIAGRAM 8. HISTORISK OCH PROGNOTISERAD UTVECKLING AV ANTALET 16-ÅRINGAR I VÄRMLANDS LÄN FRAM TILL ÅR 2030 FÖR DE TRE ALTERNATIVEN LÅG, MEDEL OCH HÖG.

Jämfört med idag minskar antalet 16-åringar i regionen från drygt 3 800 till under 3 000 år 2030. Den stora förändringen kommer dock inom de närmsta tre–fyra åren i och med att de mindre barngrupperna från mitten av 1990-talet fyller 16 år. I Tabell 6 visas antal 16-åringar uppdelat per kommun. Det är viktigt att komma ihåg att det finns stora osäkerheter i en prognos av detta slag när utvecklingen på längre sikt (tio år eller mer) för en specifik ålder betraktas på ett så pass begränsat område som en kommun. Detta betyder att uppgifterna för år 2020 och 2030 för respektive kommun i Tabell 6 är osäkra.

TABELL 6. ANTAL 16-ÅRINGAR PER KOMMUN ÅR 2008 SAMT PROGNOSE FÖR 2009–2030 ENLIGT ALTERNATIV MEDEL

Kommun	2008	2009	2010	2011	2012	2020	2030
Arvika	370	347	303	304	278	272	286
Eda	121	96	112	102	106	87	90
Filipstad	151	142	129	103	109	106	117
Forshaga	184	207	157	153	139	127	120
Grums	158	144	113	127	99	104	98
Hagfors	184	156	140	149	134	124	140
Hammarö	254	232	199	207	190	153	148
Karlstad	1 041	1 010	937	894	862	870	879
Kil	187	168	139	145	146	125	114
Kristinehamn	325	358	264	280	259	238	248
Munkfors	51	53	51	55	35	39	38
Storfors	66	68	69	52	66	61	57
Sunne	224	214	193	192	159	152	155
Säffle	218	245	209	172	196	161	176
Torsby	182	136	173	135	132	105	139
Årjäng	127	129	114	114	103	105	104
Värmlands län	3 843	3 706	3 304	3 185	3 015	2 827	2 909

I samtliga kommuner i regionen beräknas antalet 16-åringar minska de närmaste åren. Efter år 2012 ligger antalet däremot relativt stabilt i de flesta kommunerna.

Sammanfattning: Tre olika alternativ för den framtida befolkningsutvecklingen i Värmlands län har beräknats; Låg, Medel och Hög. I Medel fås en befolkningsökning på runt 2 000 personer till cirka 275 500 år 2030. I Låg fås en befolkningsminskning på 12 000 personer medan Hög ger en ökning på 7 500. Den mest sannolika utvecklingen bedöms ligga någonstans i spannet mellan alternativen Låg- och Medel. Det är dessa två alternativ, och då i synnerhet alternativet Låg, som har en befolkningsutveckling i regionen som mest liknar den prognos som använts i den senaste långtidsutredningen. Merparten kommuner som de senaste tio åren har haft en befolkningsminskning beräknas få en fortsatt lägre folkmängd medan de kommuner som haft en positiv befolkningsutveckling beräknas fortsätta ha det. Därmed fortsätter den förhållandevis ojämna befolkningsutvecklingen i regionen. Andelen av befolkningen som är äldre än 65 år i regionen beräknas öka från dagens 20 procent till 25 procent. Det medför att försörjningsbördan för de i yrkesverksam ålder i regionen stiger.

Befolkningen 2010 jämfört med prognosen – håller prognosen?

Prognoser är inga profetior, vilket är viktigt att ha i åtanke. Prognoser bygger på antaganden baserade på historisk utveckling samt det vi för stunden vet eller tror om den framtida utvecklingen. Det har nu gått drygt två år sedan prognosen för befolkningsutvecklingen i Värmlands län och dess kommuner togs fram. Hur ser det då ut idag? Håller prognosen två år efter att den togs fram? För att ta reda på detta har vi kompletterat det prognostiserade utfallet på läns- och kommunnivå i Värmland med det faktiska utfallet. Skillnaden mellan prognos och faktiskt utfall presenteras i tabell 7 Prognos och utfall för Värmland, efter åldersgrupp och kön och tabell 8 Prognos och utfall i Värmland efter kommun.

TABELL 7: PROGNOSEN OCH UTFALL FÖR VÄRMLAND EFTER ÅLDERSGRUPP OCH KÖN

Åldersgrupp	Kön	Utfall				Prognoser för 2010			Skillnad prognoser för 2010 och utfall 2010		
		2008	2009	2010	2008-2010	Låg	Medel	Hög	Låg	Medel	Hög
0-19 år	män	31 335	31 024	30 509	-826	30 254	30 300	30 353	-255	-209	-156
	kvinnor	29 812	29 338	28 857	-955	28 798	28 843	28 899	-59	-14	42
	totalt	61 147	60 362	59 366	-1 781	59 052	59 143	59 251	-314	-223	-115
20-64 år	män	79 715	79 550	79 472	-243	79 617	79 763	79 936	145	291	464
	kvinnor	75 699	75 387	75 282	-417	75 541	75 674	75 846	259	392	564
	Totalt	155 414	154 937	154 754	-660	155 158	155 437	155 781	404	683	1 027
65+	män	25 138	25 731	26 454	1 316	26 223	26 230	26 238	-231	-224	-216
	kvinnor	31 675	32 227	32 691	1 016	32 323	32 334	32 341	-368	-357	-350
	totalt	56 813	57 958	59 145	2 332	58 545	58 564	58 579	-600	-581	-566
Totalt	män	136 188	136 305	136 435	247	136 094	136 293	136 527	-341	-142	92
	kvinnor	137 186	136 952	136 830	-356	136 661	136 851	137 085	-169	21	255
	totalt	273 374	273 257	273 265	-109	272 755	273 144	273 612	-510	-121	347

Källa: SCB och prognoser, egen bearbetning

I tabell 7 kan vi under kolumnen ”utfall” se de faktiska befolkningsciffrorna uppdelat på män och kvinnor i de olika åldersgrupperna 2008, 2009 och 2010. Vi kan här även se den faktiska utvecklingen mellan 2008 och 2010.

Den 31 december 2010 hade Värmland en befolkning på 273 265. Åldersgruppen 20-64 år utgör 56,6 procent av befolkningen. Andelen 65+ utgör 21,6 procent. Sedan prognosens framtagande har åldersgruppen 20-64 år minskat medan åldersgruppen 65+ har ökat. Prognosen har kraftigt överestimerat utvecklingen i åldersgruppen 20-64 år och underestimerat utvecklingen i åldersgruppen 65+. Den totala befolkningsutvecklingen i Värmland har under åren 2008-2010 varit negativ (-109). Utvecklingen skiljer sig dock markant mellan de olika åldersgrupperna och till viss del även mellan könen.

I åldersgruppen 0-19 år har det varit en starkt negativ utveckling mellan 2008-2010, totalt har åldersgruppen minskat med närmare 1 800 personer (-1 781). Även åldersgruppen 20-64 år har minskat under perioden. Minskningen i denna åldersgrupp är på 660 personer. Åldersgruppen 65+ är den grupp som har ökat under perioden. Ökningen på cirka 2 300 (2 332) väger upp en stor del, om än inte fullt ut, av tappet i de övriga grupperna.

Under perioden 2008-2010 minskade antalet kvinnor i regionen (-356) och antalet män ökar (247). I åldersgrupperna 0-19 år och 20-64 år är antalet kvinnor i regionen lägre samtidigt som kvinnor minskar mer än män i dessa åldersgrupper. Skillnaden mellan antalet kvinnor och män i dessa åldersgrupper har alltså ökat under perioden.

I åldersgruppen 65+ är antalet kvinnor fler än männen. Männen har dock haft en större ökning i denna åldersgrupp, skillnaderna i antal mellan kvinnor och män har alltså minskat i denna åldersgrupp.

I kolumnen ”Prognoser 2010”, redovisas prognosen för de tre olika alternativen. I tabellen återfinns även en kolumn som anger skillnaden mellan prognoser för 2010 och utfall 2010. Ett positivt värde i kolumnen Låg innebär att prognosen har överskattat utvecklingen och ett negativt värde i kolumnen Hög innebär att prognosen har underskattat utvecklingen. För att utvecklingen skall ligga inom prognosen krävs att alternativet Hög inte underskattats samt att alternativet Låg inte överskattats.

Vi kan alltså fastställa att den totala befolkningsutvecklingen i Värmland 2008–2010 ligger inom prognosen, det vill säga att prognosen totalt sett varken har överskattat eller underskattat utvecklingen.

För gruppen 0–19 år har den totala befolkningsutvecklingen underskattats i prognosen. Alternativet Hög har underskattat utfallet med 115 personer. Även om befolkningen i denna åldersgrupp har minskat så har minskningen varit mindre i denna grupp än vad prognosen förutsåg.

I åldersgruppen 20–64 år har den faktiska utvecklingen varit klart sämre än alternativet Låg i prognosen. Prognosen har alltså överskattat utvecklingen för denna åldersgrupp, minskningen på 660 personer motsvarar en överskattning av alternativet Låg på 404 personer.

I likhet med åldersgruppen 0–19 år har utvecklingen av åldersgruppen 65+ underskattats i prognosen. Befolkningsökningen på 2 332 i denna åldersgrupp motsvarar en underskattning av alternativet Hög på 566 personer.

Totalt kan man säga att befolkningsutvecklingen för de i arbetsför ålder (20–64 år) har överskattats medan befolkningsutvecklingen i grupperna 0-19 år och 65+ har underskattats i prognosen för 2010. Detta innebär att försörjningskvoten har ökat mer i verkligheten än i prognosen för 2010.

TABELL 8: PROGNOSE OCH UTFALL FÖR VÄRMLAND EFTER ÅLDERSGRUPP OCH KÖN

Kommun	Utfall 2010	Prognoser 2010			Skillnad utfall 2010 och prognoser 2010		
		Låg	Medel	Hög	Låg	Medel	Hög
Arvika	26 034	26 037	26 046	26 058	3	12	24
Eda	8 524	8 682	8 710	8 712	158	186	188
Filipstad	10 562	10 617	10 623	10 631	55	61	69
Forshaga	11 266	11 334	11 333	11 340	68	67	74
Grums	9 091	9 214	9 217	9 225	123	126	134
Hagfors	12 480	12 705	12 709	12 714	225	229	234
Hammarö	14 926	14 744	14 777	14 826	-182	-149	-100
Karlstad	85 753	83 943	84 144	84 415	-1 810	-1 609	-1 338
Kil	11 706	11 634	11 639	11 651	-72	-67	-55
Kristinehamn	23 808	23 802	23 815	23 831	-6	7	23
Munkfors	3 771	3 779	3 780	3 782	8	9	11
Storfors	4 273	4 353	4 353	4 357	80	80	84
Sunne	13 255	13 504	13 522	13 550	249	267	295
Säffle	15 547	15 677	15 688	15 696	130	141	149
Torsby	12 414	12 646	12 653	12 661	232	239	247
Årjäng	9 855	10 085	10 135	10 162	230	280	307
Totalt	273 265	272 755	273 144	273 612	-510	-121	347

Källa: SCB och prognoser, egen bearbetning

I tabell 8 visas befolkningsstatistiken för de värmländska kommunerna 2010. Vi kan även se de olika prognosalternativen på den kommunala nivån samt skillnaden mellan prognosalternativen och befolkningsstatistiken för 2010.

Värt att notera är att befolkningsutvecklingen för tolv av de 16 värmländska kommunerna har överestimerats i prognosen och att den har underestimerats i tre.

Endast en av de värmländska kommunerna, Kristinehamn, befinner sig alltså inom prognosen, det vill säga kommunen har ej över- eller underestimerats i prognosen. Här bör dock tilläggas att Arvika och Munkfors, två av de kommuner vars utveckling överestimerades, ligger väldigt nära prognosen för alternativet Låg. Det är alltså med väldigt liten marginal som befolkningsutvecklingen i dessa kommuner har överskattats i prognosen.

Karlstads kommun är den kommun som i särklass avviker från prognosen allra mest, Karlstads kommuns befolkningsutveckling underskattas med cirka 1 300 i prognosen för 2010. Underskattningen för Karlstad samt Hammarö och Kils kommuner är det som gör att Värmland totalt ligger inom prognosen trots att utvecklingen i tolv av de 16 kommunerna har överskattats. Om Karlstads kommun exkluderas skulle Värmlands befolkningsutveckling totalt ha överskattats. Karlstad kommun är idag den enskilt viktigaste kommunen för befolkningstillväxten i Värmland. Man bör vara medveten om att det kan vara vanskligt att övertolka prognosens giltighet baserat på ett enskilt år då en prognos inte tar hänsyn till de naturliga svängningar som kommer att ske under prognostiden. Det kan ändå vara intressant att studera närmare varför det finns fel i prognosen för att försöka förstå och finna förklaringar till avvikelserna.

Sammanfattning: Den totala befolkningsutvecklingen i Värmland 2008–2010 har varit en minskande befolkning. Denna minskning ligger dock inom den prognos som tidigare har tagits fram, det vill säga att prognosen varken har överskattat eller underskattat utvecklingen.

Hur säkra är befolkningsprognoser?

En befolkningsprognos beskriver befolkningsutvecklingen för ett geografiskt område, under förutsättning att de antaganden som gjorts för prognosen visar sig vara riktiga.

En befolkningsprognos är inte en absolut sanning. En befolkningsprognos bygger på ett antal antaganden. Antagandena bakom en prognos bygger både på historisk statistik och på vad som antas om framtiden. Utifrån dessa antaganden bildas ett möjligt scenario av hur framtiden kommer att se ut vid en viss tidpunkt.

I vårt fall bygger dessa antaganden på åldersstrukturer och nivåer på fruktsamhet, dödlighet, in- och utflyttning samt bostadsbyggande för fördelning per kommun av inflyttningen till regionen. I föreliggande prognos har vi valt samma grund för antagande om utveckling av framtida födelsetal, dödstal och flyttningar som ligger i SCB:s nationella befolkningsprognos för åren 2009–2060. Utöver dessa antagande har även regionala anpassningar gjorts.

Om stora förändringar sker i samhället kan dessa få stora konsekvenser för hur väl en prognos kan vägleda oss vid strategiska beslut för Värmlands framtid. Exempel på sådana förändringar är arbetslöshet, priser på bostadsmarknaden, familjepolitik, invandring eller ekonomiska konjunkturner. Samtliga av dessa variabler har återverkningar bland annat på flyttningmönster, fruktsamhet och dödlighet. Även om inga sådana systematiska förändringar sker och de demografiska antaganden som prognosen bygger på är rimliga, kan slumpen medföra att prognosfel uppstår.

Vanliga prognosfel³

Skillnaden mellan en prognos och det faktiska utfallet kallas det totala prognosfelet. Det totala prognosfelet kan bestå av olika sorters fel. De vanligaste är dock avvikelser i antaganden och slumpfel, vilka alltid förekommer.

De flesta antaganden i en befolkningsprognos baseras på att framtida värden av exempelvis fruktsamhet och dödlighet hålls konstant eller förändras över tid på ett bestämt sätt. Om detta sedan inte realiseras får man med andra ord en avvikelse från antagandena och därmed kommer även prognosen att avvika.

Prognosfelen ökar oftast i takt med prognoshorisonten. Störst är felen de första prognosåren. På längre sikt tar prognosfelen ofta ut varandra och ökningen av det totala prognosfelet tenderar därför att utjämnas.

Prognosfelen varierar mellan olika åldersgrupper. Störst prognosfel brukar kunna ses i följande åldrar: när vi föds, när vi flyttar som mest – mellan 20–34 års ålder – samt när vi dör. Av de demografiska komponenterna är flyttningarna de som är i särklass svårast att prognostisera.

Vidare är osäkerheten i en prognos relativt sett större ju mindre området är. För en större befolkning tar de slumpmässiga felen till stor del ut varandra och totalfelet blir därmed inte lika stort.

Utvecklingstendenser som kan påverka vår prognos säkerhet

ÖKAD TREDJEBARNSFRUKTSAMHET⁴

Hur många barn som föds i Sverige varierar från en tidsperiod till en annan. Barnafödande är även starkt kopplat till konjunkturväxlingar. I slutet av 1980-talet och början av 1990-talet var fruktsamheten 2,1 barn per kvinna i Sverige. Tre år senare började antalet födda minska nämnvärt, 1999 var fruktsamheten 1,5 barn per kvinna, en så låg nivå har aldrig tidigare uppmätts. Under 2000-talet kan dock ett tredebrott ses då barnafödandet ökade igen.

2009 föddes närmare 112 000 barn i Sverige, vilket motsvarar drygt 1,9 barn per kvinna. Trots tredebrottet har SCB gjort bedömningen att en nedskrivning bör göras av fruktsamheten. SCB bedömer att dagens fruktsamhet 1,98 per kvinna bör justeras till 1,82 per kvinna mot bakgrund av att allt fler väljer en senare start av barnafödande vilket gör att möjligheterna att skaffa ett tredje barn troligen kommer att minska. Att göra denna justering är dock inte helt självklart. En studie som publicerades under 2011 visar att tredjebarnsfruktsamheten har ökat sedan slutet på 1990-talet, det är därmed inte troligt att ett tredje barn föds i lägre utsträckning än tidigare. Trenden att få ett tredje barn tycks vara starkare i storstäderna.

3 Stockholms stads Utrednings- och statistikkontor AB (2010), Befolkningsprognoser – Hur träffsäkra är de?, Statistik om Stockholm: SA 2010:02, valda delar.

4 SCB (2011), Tredje barnet – en ny trend?, Demografiska rapporter 2011:1, valda delar

MINSKAD INVANDRING⁵

I SCB:s befolkningsprognos för riket antogs att invandringen till Sverige skulle öka med 2 procent, men istället minskade invandringen med 2 procent. Det är första gången sedan 2004 som invandringen till Sverige minskade. Tidigare år har invandringen uppnått rekordnivåer år efter år. Troliga orsaker till den minskade invandringen är den nya lagen om studieavgifter för personer från ett land utanför EU/EES och en minskad invandring från Irak. SCB:s bedömning är att invandringen totalt sett kommer att fortsätta minska de närmsta åren trots en förväntad ökad arbetskraftsinvandring.

FORTSATT MINSKAD DÖDLIGHET⁶

Mot bakgrund av förbättrade levnadsförhållanden och medicinsk behandling har dödligheten minskat under lång tid. Sammantaget antas dödstalen i olika åldrar att fortsätta att minska på sikt.

URBANISERINGEN FORTSÄTTER⁷

Den svenska ekonomin har präglats av urbaniseringsprocessen sedan 1950-talet. En process som inneburit att en allt större andel av befolkningen väljer att bo i städer eller urbana miljöer och framförallt i storstadsregioner. Utvecklingen är inte unik för Sverige och det finns heller inga synliga empiriska stöd för ett trendbrott i denna utveckling. Enligt FN:s befolkningsprognoser beräknas cirka två tredjedelar av världens befolkning bo i städer år 2030.

Den regionala befolkningsutvecklingen i Sverige har följt ett stabilt mönster sedan 1960-talet. Det är fortfarande i huvudsak i samma delar av landet som befolkningen växer respektive minskar nu som då. Förändringstakten gällande den regionala befolkningsutvecklingen har dock varierat mellan åren.

Vid årsskiftet 2009/2010 hade Sverige en folkmängd på 9,34 miljoner invånare. Det motsvarar en ökning på 1,26 miljoner personer sedan början av 1970-talet. Den befolkningsökning som skett i Sverige har dessvärre inte kommit alla regioner till del. Sveriges storstadsregioner (Stockholm, Göteborg och Malmö) uppvisar den högsta befolkningstillväxten. De senaste 40 år har dessa regioner stått för 80 procent av rikets totala befolkningsökning. Boende i huvudstadsregionen utgör en fjärdedel av Sveriges befolkning. Skillnaderna i olika regioners befolkningsutveckling är mycket stor i Sverige och många regioner står i dag inför stora sociala och ekonomiska utmaningar.

5 SCB (2011), Sveriges framtida befolkning 2011-2060, BE 18 SM 1101, valda delar

6 SCB (2011), Sveriges framtida befolkning 2011-2060, BE 18 SM 1101, valda delar

7 Tillväxtanalys (2010), Regional tillväxt 2010, 2010:12 samt ITPS (2006), Urbanisering, storstäder och tillväxt, A2006:015, valda delar

Tabell 9 och 10 visar den svenska urbaniseringsprocessen.

TABELL 9: TOTAL BEFOLKNINGSUTVECKLING 1968–2010 SAMT UNDER 70-, 80-, 90-, OCH 00-TALET

Län	1968-2010	1970-1979	1980-89	1990-1999	2000-2009
Stockholms län	627107	46276	101431	161708	195972
Skåne län	282618	38297	34536	55199	101638
Västra Götalands län	247101	25320	39485	47416	74817
Uppsala län ⁸	126361	23982	21153	23580	37702
Hallands län	107878	29156	20035	18812	21821
Östergötlands län	55342	9715	6717	8309	15761
Jönköpings län	33264	7352	5306	2103	8215
Södermanlands län	28806	3614	827	254	13020
Västerbottens län	24839	8765	6278	4742	2908
Kronobergs län	21518	5667	2898	-733	6523
Örebro län	8366	-1267	-2833	1309	5267
Gotlands län	3393	1539	1494	320	-92
Blekinge län	2562	550	-3582	61	2199
Dalarnas län	-1949	8489	-301	-8492	-1805
Västmanlands län ⁹	-2722	-1922	-3028	-1586	-5536
Kalmar län	-5619	424	-2017	-4601	-1752
Jämtlands län	-7982	3364	-145	-5021	-2900
Norrbottnens län	-10904	11623	-4216	-5641	-7219
Värmlands län	-11390	-71	-1695	-6510	-1746
Gävleborgs län	-17321	503	-5797	-8577	-3042
Västernorrlands län	-26891	492	-7447	-11856	-3861

Källa: SCB, egen bearbetning

TABELL 10: GENOMSnittlig ÅRLIG BEFOLKNINGSUTVECKLING 1968–2010 SAMT UNDER 70-, 80-, 90-, OCH 00-TALET

Län	1968-2010	1970-1979	1980-89	1990-1999	2000-2009
Stockholms län	14584	4628	10143	16171	19597
Skåne län	6573	3830	3454	5520	10164
Västra Götalands län	5747	2532	3949	4742	7482
Uppsala län ¹⁰	2939	2398	2115	2358	3770
Hallands län	2509	2916	2004	1881	2182
Östergötlands län	1287	972	672	831	1576
Jönköpings län	774	735	531	210	822
Södermanlands län	670	361	83	25	1302
Västerbottens län	578	877	628	474	291
Kronobergs län	500	567	290	-73	652
Örebro län	195	-127	-283	131	527
Gotlands län	79	154	149	32	-9
Blekinge län	60	55	-358	6	220
Dalarnas län	-45	849	-30	-849	-181
Västmanlands län ¹¹	-63	-192	-303	-159	-554
Kalmar län	-131	42	-202	-460	-175
Jämtlands län	-186	336	-15	-502	-290
Norrbottnens län	-254	1162	-422	-564	-722
Värmlands län	-265	-7	-170	-651	-175
Gävleborgs län	-403	50	-580	-858	-304
Västernorrlands län	-625	49	-745	-1186	-386

Källa SCB, egen bearbetning

8 Fr o m 2007-01-01 utökades Uppsala län med Heby kommun. Länssiffrorna inte är jämförbara med länssiffrorna bakåt i tiden.
9 Fr o m 2007-01-01 minskade Västmanlands län med Heby kommun. Länssiffrorna inte är jämförbara med länssiffrorna bakåt i tiden.
10 Fr o m 2007-01-01 utökades Uppsala län med Heby kommun. Länssiffrorna inte är jämförbara med länssiffrorna bakåt i tiden.
11 Fr o m 2007-01-01 minskade Västmanlands län med Heby kommun. Länssiffrorna inte är jämförbara med länssiffrorna bakåt i tiden.

Flyttströmmar

Vad säger teorin?¹⁴

Att studera flyttströmmar till och från Värmland och dess bakomliggande orsaker är viktigt för att kunna förstå vår regions utveckling och för att kunna planera för framtiden. Flyttströmmar har inte bara stor inverkan på regionens befolkningstillväxt, utan säger även något om vår regions ekonomiska och sociala utveckling. I dag används flytt- och befolkningstillväxtstudier i allt större utsträckning för att mäta en regions attraktivitet. De regioner där en stor del av ett lands befolkning väljer att bo och arbeta anses vara mera attraktiva än regioner som har ett vikande befolkningsunderlag.

Vår regions förmåga att attrahera och bibehålla människor och deras kompetenser är en nyckelfråga för Värmlands framtid. Men vilka drivkrafter påverkar människor när de väljer att flytta och vilka är det som flyttar i störst utsträckning? I det här avsnittet kommer vi försöka besvara dessa frågor samt redovisa hur flyttströmmar till och från Värmland har sett ut under den senaste tioårsperioden.

Vad är det som gör att människor flyttar?

Det finns många olika orsaker och drivkrafter bakom människors flyttbeslut. Motiven till att flytta förändras över tid. Ett flyttningsbeslut baseras på en rad olika faktorer och det är svårt för olika teorier att förklara flyttmönster i individuella fall. Ålder, kön, familjesituation, närhet till släkt och vänner, utbildning, arbetskraftsstatus, arbetsmarknadens utbud och efterfrågan, pendlingsmöjligheter, konjunkturer och bostadspriser är några faktorer som har betydelse för våra flyttbeslut. Vissa faktorer kan individen själva styra över, andra inte.

Vid en genomgång av flertalet studier framkommer det att man finner samband mellan både regional arbetslöshet och flyttmönster samt vakanser och flyttmönster. Hög arbetslöshet verkar ge minskad inflyttning och ökad utflyttning medan lediga tjänster (vakanser) tenderar att ha motsatt effekt.

Frågan är då åt vilket håll sambandet verkar? Traditionellt har man inom regional- och näringslivspolitik varit av uppfattningen att om arbetstillfällena skapas kommer inflyttning att öka. Forskning på senare tid har dock uppmärksammat att sambandet kan vara det motsatta, det vill säga att om människor flyttar in så skapas arbeten. Tanken är att val av plats alltså i allt högre omfattning beror på boendemiljön och att valet av boendemiljö sedan skapar förutsättningar för arbete, inte tvärtom.

Pendling kan till viss del fungera som en balanserande faktor då folk arbetar utanför sin bostadsort, men är avståndet för långt kan det ändå resultera i att man väljer att flytta. Förhållandet mellan boendeplats och arbetsplats är alltså ganska komplicerat, vi väljer i allt högre utsträckning bostad efter boendemiljö men vi är inte villiga att pendla för långt till arbetet. Det krävs alltså ändå att arbete finns eller skapas där vi väljer att bosätta oss.

Vill man studera flyttmönster och vad som får människor att flytta från respektive till en plats är det viktigt att studera vilka geografiska omständigheter som verkar avgörande vid val av bostadsort.

Det som framkommer är att människor tenderar att flytta från regioner med relativt svagt arbetsmarknadsläge till regioner med relativt sett starkare arbetsmarknadssituation. Detta betyder alltså att vi flyttar från platser med hög arbetslöshet till platser med lägre arbetslöshet. Vi flyttar även till platser med fler lediga tjänster och från platser med färre lediga tjänster. Utbildningsmöjligheter, mätt i antalet utbildningsplatser på högskolan, inom regionen verkar också påverka vår vilja att flytta. Vi flyttar gärna till en region som har många utbildningsplatser inom högskolan. Vi tenderar också att flytta till regioner med större befolkning än vår egen region.

Dessa geografiska omständigheter kan även delas upp baserat på huruvida omständigheten har en övervägande push- eller pulleffekt.

En pusheffekt är något som i den egna regionen påverkar din vilja att flytta därifrån medan en pulleffekt är något i den andra regionen som lockar dig att vilja flytta dit.

¹⁴ Regeringen (2007), *Flyttning och pendling i Sverige*, SOU 2007:35, valda delar

Push-effekten överväger på arbetslösheten, hög arbetslöshet ökar benägenheten att flytta från den egna regionen. Pulleffekten är övervägande vad gäller vakanser, befolkningsstorlek och tillgång på utbildningsplatser inom högskolan. Vi flyttar alltså från regioner med hög arbetslöshet och vi flyttar till regioner med fler vakanser, större befolkningsstorlek och fler utbildningsplatser inom högskolan än vad vår utflyttningsregion har att erbjuda. Dessa geografiska omständigheter sammanfattas i tabell 11, där markeringen visar om det är push- eller pulleffekten som är starkast. Markerat under flytta till visar då på en övervägande pulleffekt medan markerat under flytta från symboliserar en övervägande pusheffekt.

TABELL 11: GEOGRAFISKA OMSTÄNDIGHETER OCH DESS PÅVERKAN PÅ REGIONAL ATTRAKTIVITET

Geografiska omständigheter	Flytta till	Flytta från
Arbetslöshet	Låg	Hög
Vakanser (lediga tjänster)	Många	Få
Utbildningsplatser inom högskolan	Många	Få
Befolkningsstorlek	Större	Mindre

Källa: SOU 2007:35, egen bearbetning

En annan omständighet i förhållandet mellan utflyttningsregion och inflyttningsregion som är värd att nämna är avståndet mellan dessa. Viljan att flytta minskar när avståndet mellan utflyttningsregion och inflyttningsregion ökar. Vi vill alltså inte flytta för långt från vår nuvarande hemregion.

Vilka människor flyttar?

Vi har tittat på vilka omständigheter som påverkar vår flyttvilja. Men vilka människor är det då som väljer att flytta? Viljan att flytta har visat sig vara väldigt beroende av ålder.

Personer mellan 20 och 29 år står för en markant högre flyttintensitet än övriga åldrar. Både 1986 och 2005 var 21-åringarna de med högst flyttintensitet i landet. Efter 20–29 år faller flyttintensiteten för att efter 35 års ålder vara på en jämförelsevis låg nivå.

Flyttintensitet är andelen som flyttar av en bestämd befolkningsgrupp. I detta fall avser flyttintensitet andelen som flyttar efter åldersgrupp.

Förutom ålder spelar även människans relationer in när det kommer till valet att flytta. Om vi är i ett parförhållande så antas detta minska vår vilja att flytta. Gifta, samboende samt övriga parförhållanden är alltså, enligt teorin, mindre benägna att flytta än singlar.

Statistik visar även att gifta är mindre benägna att flytta än ogifta (samboende, övriga parförhållande och singlar), det verkar alltså finnas stöd för antagandet. Hemmavarande barn påverkar vårt val att flytta. Familjer med hemmavarande barn flyttar i mindre utsträckning än övriga. Från det att barnet är ett tills dess det fyller femton minskar flyttbenägenheten konstant. Det verkar som att föräldrarna blir mindre benägna att flytta i takt med att barnen blir äldre.

Kvinnor har på senare år (från mitten av 1990-talet) blivit något mer benägna att flytta än män. Personer födda utanför Sverige har tidigare varit en grupp som varit mer flyttningsbenägen än personer födda i Sverige, men idag verkar de båda grupperna ligga på ungefär samma nivå. Personer födda utanför Sverige flyttar visserligen mer än personer födda i Sverige, detta sammanfaller dock snarare med att dessa har en åldersstruktur med fler personer i de mest flyttningsbenägna åldrarna.

Ökad utbildning verkar också leda till ökad villighet att flytta. Detta gäller dock inte dem med forskarutbildning som är mindre benägna att flytta än de som har studerat på högskolan samt de med gymnasieutbildning. Detta kan bero på att de med forskarutbildning i högre utsträckning pendlar. Deras arbete är ofta självständigt, vilket ökar deras möjligheter till att pendla över längre distanser då de inte dagligen behöver infinna sig på samma arbetsplats.

Från 1990-talet har det skett en stor ökning i 20–29-åringarnas flyttningsbenägenhet. Denna sammanfaller väl med decentraliseringen och utökningen av högskolan. Även kvinnors ökade benägenhet att flytta verkar sammanfalla med att kvinnor i högre utsträckning går vidare till högskolestudier. Det finns alltså indikatorer som pekar på att högre studier är en viktig anledning till att människor väljer att flytta. De individuella dragen för människor som flyttar sammanfattas ”grovt” i tabell 12.

TABELL 12: INDIVIDUELLA DRAG OCH DESS PÅVERKAN PÅ FLYTTBENÄGENHETEN

Individuella drag	Ökar flyttbenägenheten	Minskar flyttbenägenheten
Ålder	20-29 år	Äldre än 35 år
Kön	Kvinna	Man
Utbildningsnivå	Eftergymnasial	Förgymnasial
Familjesituation	Singel, inga hemmavarande barn	I parförhållande, hemmavarande barn

Källa: SOU 2007:35, egen bearbetning

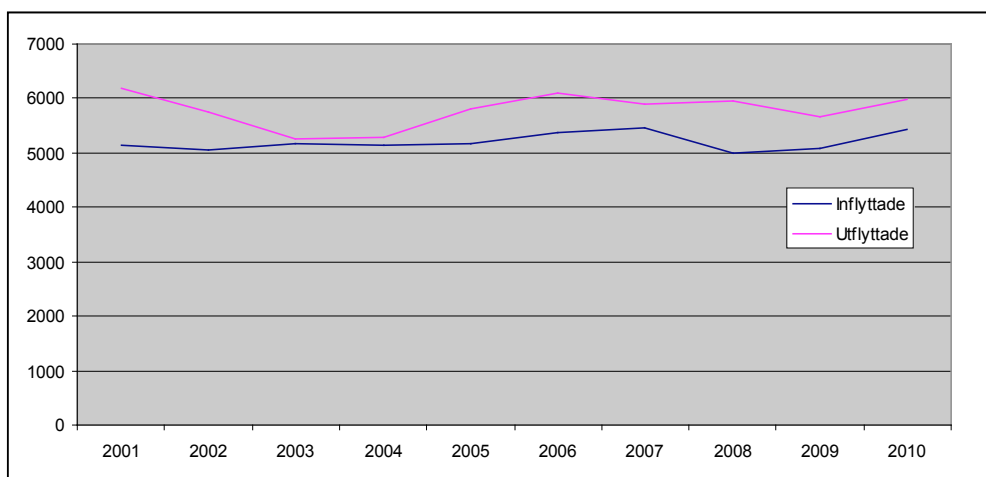
Inrikesomflyttningar perioden 2001 – 2010

I detta avsnitt kartläggs inrikes omflyttningar mellan Värmland och övriga Sverige under perioden 2001-2010.

Totala flyttströmmar under perioden 2001 – 2010

Mellan 2001 – 2010 flyttade sammanlagt 57 857 personer från Värmland till övriga Sverige. Under samma period flyttade 51 960 personer till Värmland från övriga Sverige. Värmland har alltså tappat 5 897 personer till övriga Sverige mellan 2001 – 2010. Hur förhållandet mellan inrikes utflyttade från Värmland och inrikes inflyttade till Värmland förändrats under perioden visas i diagram 9.

DIAGRAM 9: INRIKES IN- OCH UTFLYTTNINGAR TILL OCH FRÅN VÄRMLANDS LÄN 2001-2010

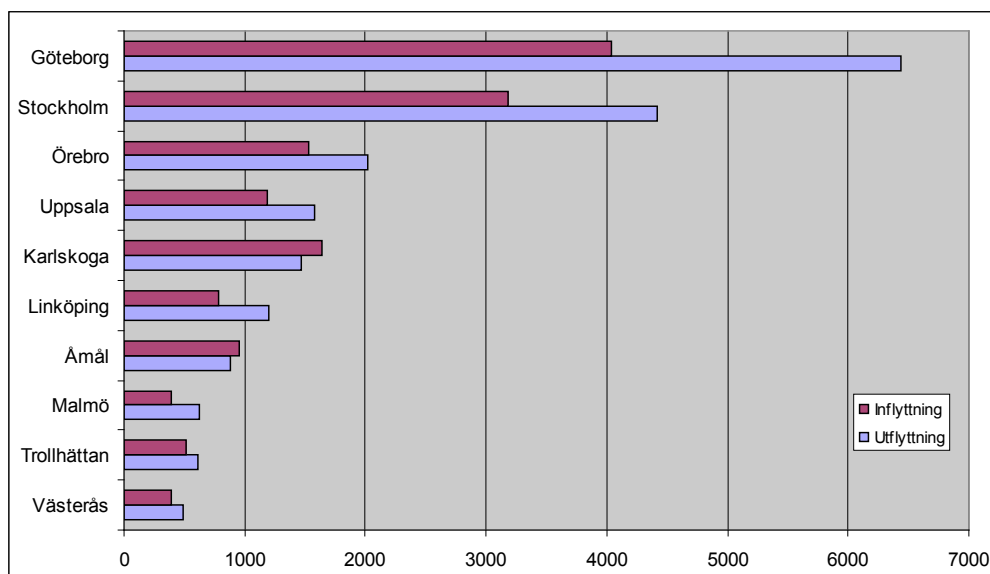
Källa: SCB, egen bearbetning

Värmland har under perioden genomgående haft ett negativt flyttnetto till övriga Sverige. Förhållandet mellan inrikes utflyttning och inflyttning har, förutom åren 2003 och 2004, varit ganska stabila under perioden. Inrikes inflyttning till Värmlands län har varit mellan 4 900 – 5 500 per år. Inrikes utflyttningar har under samma period varit mellan 5 600 – 6 200 per år, förutom 2003 och 2004 då utflyttningarna var på en lägre nivå, mellan 5 100 och 5 200. Trenden har varit att Värmland tappar ungefär 500 och 1 000 personer per år, förutom 2003 och 2004 då tappet låg på mellan 100 och 200 personer.

Inrikes flyttströmmar – vart flyttar värmlänningar och varifrån kommer de nya värmlänningarna?

Flyttströmmarna till och från en region är många. Dock skiftar antalet flyttare mycket beroende på vilken kommun som flyttningen sker till. Mot denna bakgrund kommer vi att redovisa vilka kommuner som mellan 2001 – 2010 utgjorde de största inrikes flyttströmmarna till och från Värmlands län. Vi kommer även att redovisa en övergripande bild av vad som kännetecknat dem som flyttat från eller till Värmland under perioden.

DIAGRAM 10: TIO STÖRSTA IN- OCH UTFLYTTNINGSKOMMUNERNA TILL OCH FRÅN VÄRMLANDS LÄN 2001-2010

Källa: SCB, egen bearbetning

I diagram 10 kan vi se att den enskilt största inrikes flyttströmmen för Värmlands län går till och från Göteborgs kommun, det vill säga den kommun där flest människor flyttar ifrån till Värmland men också den kommun dit flest beger sig när de flyttar från Värmland. Av de tio största in- och utflyttningsregionerna har Värmland endast positivt flyttnetto till Åmål och Karlskoga.

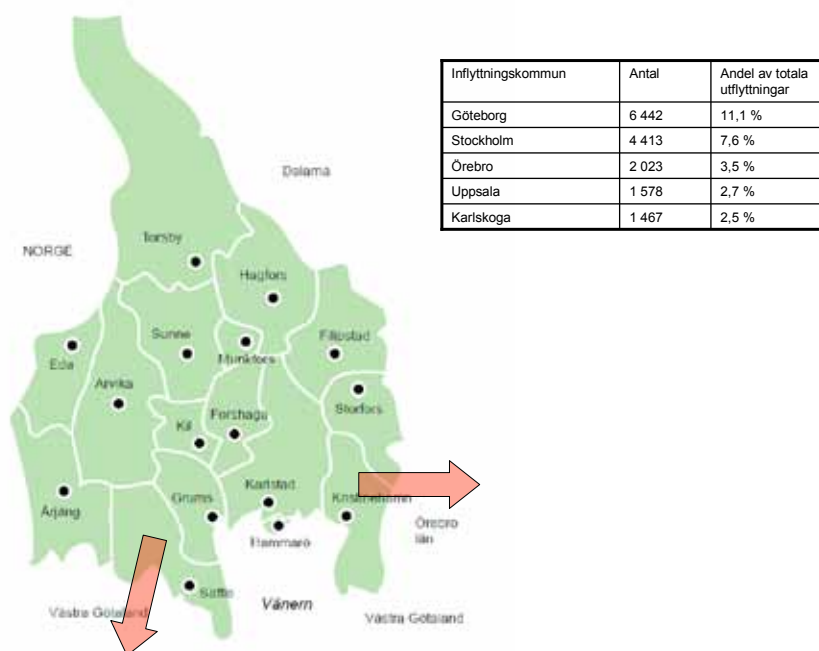
Totalt var flyttströmmen (antal inflyttade plus utflyttade) under perioden 2001 – 2010 mellan Värmlands län och Göteborgs kommun 10 486 personer. Det framgår tydligt i diagram 10 att flyttströmmarnas omfattning minskar tämligen fort då storleken på den tionde största flyttströmmen (den för Västerås) under samma period var 882 personer.

Fem av de tio största flyttströmmarna återfinns mellan Värmland och kommuner i angränsande län. Avstånd verkar alltså, vilket tidigare empiriska studier visat, vara en viktig faktor vid valet av flyttort.

Värmland tappar primärt befolkning till större orter, det vill säga utflyttarna är fler än inflyttarna till dessa. Flera av kommunerna med stora flyttströmmar till och från Värmland utgörs även av studieorter. Att flytta till större orter eller för att studera stämmer väl överens med tidigare studier kring flyttmönster.

De fem kommuner med störst flyttströmmar i relation till Värmlands län var under denna tid Göteborg, Stockholm, Örebro, Uppsala och Karlskoga. För dessa kommuner kommer vi på en mer detaljerad nivå studera hur deras flyttmönster i relation till Värmland ser ut.

FIGUR 3: DE FEM STÖRSTA KOMMUNERNA SOM VÄRMLÄNNINGAR FLYTTAT TILL UTANFÖR LÄNET, 2001 – 2010

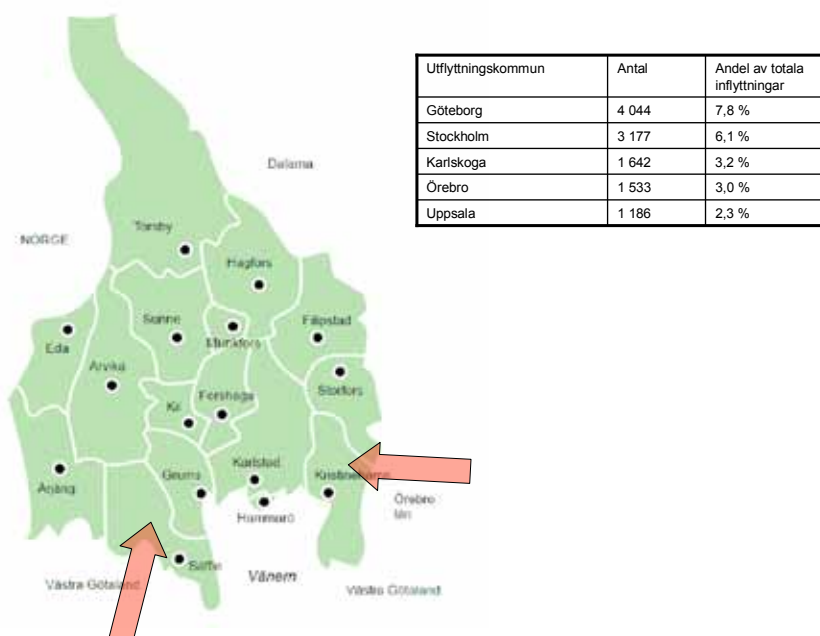

Källa: SCB, egen bearbetning

Ovanstående kommuner står för 27,5 procent av antalet inrikes utflyttningar från regionen. Detta innebär att mer än var fjärde person som, inom riket, flyttar från Värmland flyttar till någon av dessa kommuner.

Som figur 3 visar går den enskilt största inrikes utflyttningen till Göteborg, dit mer än var tionde person som, inom riket, lämnar Värmland flyttar. Vi kan även notera att andelen utflyttningar till Göteborg och Stockholm är markant högre än till de övriga större inflyttningskommunerna utanför regionen.

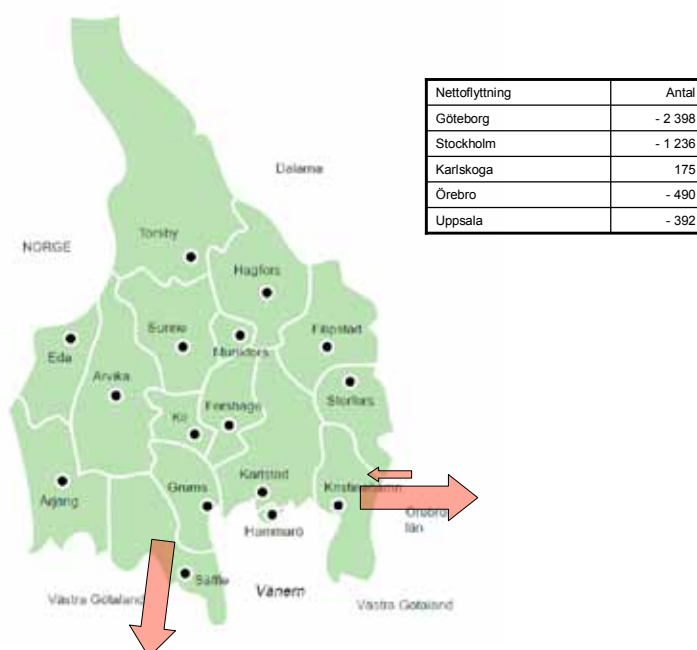
FIGUR 4: DE FEM STÖRSTA KOMMUNERNA SOM NYA VÄRMLÄNNINGAR FLYTTAT IFRÅN, 2001 – 2010

Källa: SCB, egen bearbetning

Av inrikes inflyttningar till Värmlands län kommer 22,3 procent från de fem kommunerna Göteborg, Stockholm, Karlskoga, Örebro och Uppsala. Detta innebär att mer än var femte person som, inom riket, flyttar till Värmland är från någon av dessa kommuner. Göteborg är den kommun med den största inflyttningen till regionen. Även när det gäller inflyttning finns det en ganska stor skillnad gällande andel inflyttade från Göteborg och Stockholm och de övriga kommunerna.

FIGUR 5: NETTOFLYTTNING FÖR DE FEM STÖRSTA INRIKES FLYTTSTRÖMMARNA TILL OCH FRÅN VÄRMLAND, 2001–2010

Källa: SCB, egen bearbetning

Till de fem kommuner som Värmlands län hade störst flyttströmmar 2001 – 2010 så är det bara till en kommun som Värmland har ett positivt flyttnetto till, nämligen Karlskoga. Det största befolkningstappet är till Göteborg och därefter Stockholm. Dessa två kommuner står för de enskilt största befolkningstappen från Värmlands län mellan 2001 – 2010.

Vilka flyttar från Värmland?

TABELL 13: INRIKES UTFLYTTADE 2001 – 2010 FRÅN VÄRMLANDS LÄN EFTER ÅLDER OCH UTBILDNINGSNIVÅ

	Högst gymnasial	Eftergymn. < 3 år	Eftergymn. 3– år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	4 040	4 040
10-19	3 453	24	-	2 309	5 786
20-29	14 893	7 704	6 940	583	30 120
30-39	3 698	1 202	2 596	286	7 782
40-49	2 361	548	841	130	3 880
50-59	1 650	441	645	88	2 824
60-69	1 245	232	409	120	2 006
70-79	420	32	98	363	913
80-	66	9	15	416	506
Totalt	27 786	10 192	11 544	8 335	57 857

Källa: SCB, egen bearbetning

Den senaste tioårsperioden har ca 57 800 personer flyttat från Värmland. Åldergruppen 20-29 år är starkt överrepresenterade bland de utflyttade. De står för 52 procent av andelen utflyttade. Den näst största utflyttade åldergruppen är 30-39 år. De utgör 13 procent av de utflyttade. I åldern 70 + flyttade endast 5 procent under tioårsperioden.

Bland de utflyttade hade 48 procent högst en gymnasial utbildning och 38 procent hade någon form av eftergymnasial utbildning. Inom åldersgruppen 20–29 år hade 53 procent högst gymnasial utbildning. 47 procent hade en utbildning på minst eftergymnasial nivå. Den mest flyttbenägna åldergruppen från Värmland är människor i åldern 20–29 år. Ju äldre man blir desto lägre flyttbenägenhet.

KARAKTERISTIKA FÖR UTFLYTTADE TILL GÖTEBORG, STOCKHOLM, ÖREBRO, UPPSALA OCH KARLSKOGA

De som valde att flytta från Värmland till antingen Göteborg, Stockholm, Örebro och Uppsala under perioden 2001 – 2010 uppvisar i mångt och mycket samma karaktäristika. Åldersgruppen 20–29 år är starkt överrepresenterade bland utflyttarna. De utgör mellan 64–79 procent av antalet utflyttare. Inom denna åldersgrupp hade ca 45 procent högst gymnasial utbildning och ca 50 procent en eftergymnasial utbildning. Utflyttade unga kvinnor i åldern 20–29 år är något fler än antalet män i samma ålder.

Karaktäristika för utflyttade till dessa kommuner ger en indikation på att troligen väljer människor i åldern 20–29 år att antingen flytta för att studera vid universitet/högskola på annan ort utanför regionen eller att de väljer att flytta från Värmland när de fullgjort en akademisk examen i Värmland.

För utflyttade till Karlskoga ser vi att andel män i åldern 20–29 år står för en större andel av utflyttningen än motsvarande grupp för kvinnor. Av dem som flyttade till Karlskoga hade 70 procent högst en gymnasial utbildning. För utförligare information om vilka som flyttat från Värmland till topp fem kommunerna se Bilaga 3.

Vilka flyttar till Värmland?

TABELL 14: INRIKES INFLYTTADE 2001 – 2010 TILL VÄRMLANDS LÄN EFTER ÅLDER OCH UTBILDNINGSNIVÅ

	Högst gymnasial	Eftergymn. < 3 år	Eftergymn. 3– år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	4 130	4 130
10-19	3 235	11	-	1 987	5 233
20-29	14 204	5 671	4 677	417	24 969
30-39	3 654	1 225	2 459	210	7 548
40-49	2 439	514	673	102	3 728
50-59	1 734	415	492	66	2 707
60-69	1 525	241	346	121	2 233
70-79	422	46	86	358	912
80-	85	8	10	397	500
Totalt	27 298	8 131	8 743	7 788	51 960

Källa: SCB, egen bearbetning

Under perioden 2001 – 2010 flyttade ca 52 000 personer till Värmland. Åldersgruppen 20–29 år utgjorde 48 procent av de inflyttade. Åldersgruppen 30–39 år utgjorde 15 procent av de inflyttade och åldersgruppen 40–59 år 12 procent.

Över hälften av dem som flyttade till Värmland hade en utbildning på högst gymnasial nivå. Inom åldersgruppen 20–29 år hade 52 procent en utbildning på högst gymnasial nivå. 48 procent hade en utbildning på minst eftergymnasial nivå.

Människor i åldern 20–29 år är den åldersgrupp som är mest flyttbenägen att flytta till Värmland.

KARAKTERISTIKA FÖR INFLYTTADE FRÅN GÖTEBORG, STOCKHOLM, KARLSKOGA, ÖREBRO OCH UPPSALA

Av dem som flyttat till Värmland under den senaste tioårsperioden från Göteborg, Stockholm, Karlskoga och Örebro ser vi att majoriteten återfinns i åldersgruppen 20–29 år. Till exempel utgör denna åldersgrupp 61 procent av inflyttningen från Örebro. Gällande utbildningsnivå hade majoriteten av dessa en utbildning på högst gymnasial nivå. Det finns ingen större skillnad avseende flyttbenägenheten i åldern 20–29 år gällande kön. Ovanstående ger en trolig indikation på att inflyttning från Göteborg, Stockholm, Karlskoga och Örebro primärt är inflyttning som syftar till studier på universitet eller liknande.

För inflyttade från Uppsala skiljer sig karakteristiska något från de övriga topp fyra inflyttningskommunerna. Denna skillnad ligger i att ca 75 procent av inflyttade i åldern 20–29 år har en eftergymnasial utbildning. De som flyttar till Värmland från Uppsala i åldergruppen 20–29 år är i högre utsträckning mer högutbildade än de som flyttar in från samma åldergrupp från Göteborg, Stockholm, Karlskoga och Örebro. För utförligare information om vilka som flyttat till Värmland från topp fem kommunerna se Bilaga 4.

Nettoflyttningar till och från Värmland

TABELL 15: INRIKES NETTOFLYTTNINGAR 2001 – 2010 TILL VÄRMLANDS LÄN EFTER ÅLDER OCH UTBILDNINGSNIVÅ

	Högst gymnasial	Eftergymn. < 3 år	Eftergymn. 3– år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	90	90
10-19	- 218	- 13	-	- 322	- 553
20-29	- 689	- 2 033	- 2 263	- 166	- 5 151
30-39	- 44	23	- 137	- 76	- 234
40-49	78	- 34	- 168	- 28	- 152
50-59	84	- 26	- 153	- 22	- 117
60-69	280	9	- 63	1	227
70-79	2	14	- 12	- 5	- 1
80-	19	- 1	- 5	- 19	- 6
Totalt	- 488	- 2 061	- 2 801	- 547	- 5 897

Källa: SCB, egen bearbetning

Genom att studera nettoflyttningar till och från Värmland kan vi konstatera att Värmland har ett inrikes flyttunderskott (negativt flyttnetto). Med detta menas att det är fler som väljer att flytta från Värmland än som väljer att flytta till Värmland.

Värmland har störst flyttunderskott (negativt flyttnetto) i åldersgruppen 20–29 år, - 5 151 personer. Endast i åldersgrupperna 0–9 år och 60–69 år har Värmland ett flyttöverskott.

Värmland har ett flyttunderskott på högutbildade personer, alltså människor med minst eftergymnasial utbildning om mindre än tre år eller mer. Inom åldersgruppen 20–29 år utgör flyttunderskottet på högutbildade 83 procent. För utförligare information om nettoflyttningar till och från Värmland avseende topp fem flyttströmmar se Bilaga 5.

In- och utflyttarnas arbetsmarknadsstatus

När det gäller inrikes inflyttade till Värmland under perioden 2001 – 2009 är det något färre personer som är förvärvsarbetande efter flytten jämfört med året före flytten. Totalt förvärvsarbetade 20 206 personer året innan de flyttade till Värmland och 19 903 förvärvsarbetade året då de hade flyttat hit. Det är alltså ingen större skillnad på antalet förvärvsarbetande året före flytten till Värmland och året för flytten. Det är ändå något färre som förvärvsarbetar året för flytten än året innan vilket indikerar att människor troligen flyttar till Värmland även för andra saker än arbete, till exempel studier.

År 2006 och 2007 var det en skillnad mot trenden för hela perioden 2001 – 2010. Under dessa år var det fler som hade arbete året för flytten än året efter, det var även en större inflyttning under dessa år. Dessa högkonjunkturår verkar alltså ha lockat människor att flytta hit för att de fick jobb här.

Utflyttade från Värmlands län tenderar omvänt att i större utsträckning vara förvärvsarbetande året för flytten från Värmland än året före flytten. Totalt förvärvsarbetade 20 395 personer året före flytten från Värmland jämfört med 22 839 året för flytten. Detta innebär att ungefär tolv procent fler är förvärvsarbetande året efter flytten. Indikationen är alltså stor vad gäller att valet att flytta från Värmland till viss del relaterar till möjligheten att få arbete.

Sammanfattning: Oavsett om man flyttar till eller från Värmland visar kartläggningen att in- och utflyttarnas karaktäristiska i mångt och mycket är det samma. Åldersgruppen 20-29 år utgör majoriteten av in- och utflyttare. I denna åldersgrupp har hälften en utbildningsnivå om högst gymnasial utbildning och den andra hälften en eftergymnasial utbildning om mindre om tre år eller mer. Detta mönster stämmer väl överens med andra empiriska undersökningar och teorier om flyttmönster, dvs. att människor är som mest flyttbenägna i unga åldrar år.

Vid studier av nettoflyttningar till och från Värmland kan vi konstatera att Värmland har det största flyttunderskottet i åldersgruppen 20-29 år samt ett betydande flyttunderskott på högutbildade människor. Mot bakgrund av detta kan slutsatsen dras att samma grupp människor som Värmland attraherar är även den grupp som Värmland har störst negativt flyttnetto inom. Detta kan vara indikation på unga människor i åldern 20-29 år inte ser den värmländska arbetsmarknaden som ett alternativ efter till exempel genomförda högskola/universitetsstudier. För att kunna bekräfta denna slutsats krävs dock ytterligare studier.

Inomregionala flyttningar i Värmland

Här studeras flyttningar mellan Värmlands 16 kommuner under perioden 2001 – 2010.

Varje år flyttar nästan 5 600 personer från en kommun i Värmland till en annan kommun i Värmland. I figur 6 ges en översikt över större inomregionala nettoflyttningar under perioden 2001 – 2010.

FIGUR 6: STÖRRE¹² NETTOFLYTTNINGAR INOM VÄRMLAND 2001-2010

Från	Till	Antal
Hagfors	Karlstad	533
Säffle	Karlstad	460
Filipstad	Karlstad	431
Torsby	Karlstad	326
Grums	Karlstad	309
Arvika	Karlstad	265
Sunne	Karlstad	237
Forshaga	Karlstad	233
Munkfors	Karlstad	211
Kristinehamn	Karlstad	197
Kil	Karlstad	170
Arjäng	Karlstad	151
Karlstad	Hammarö	731
Eda	Arvika	622
Arjäng	Arvika	101
Torsby	Sunne	109
Storfors	Kristinehamn	275
Filipstad	Kristinehamn	129

Källa: SCB, egen bearbetning

Kartan över större nettoflyttningar inom Värmlands län visar på en tydlig centraliseringsrörelse. Alla värmländska kommuner utom Eda, Storfors och Hammarös kommun har haft en nettoflyttning till Karlstad om mer än 100 personer. Eda och Storfors hade en lägre nettoutflyttning till Karlstad medan Hammarö hade en stor nettoinflyttning från Karlstad under perioden 2001 – 2010. Eda och Storfors hade dock stora nettoutflyttningar, för Eda gick den största nettoutflyttningen till Arvika medan Storfors hade sin stora nettoutflyttning till Kristinehamn.

Det är alltså tydligt att det inom regionen har skett en urbaniseringsrörelse med nettoutflyttningar från de mindre kommunerna till de större, undantaget är Hammarö som dock är en kommun som är väldigt integrerad med Karlstads kommun. Mönstret framgår tydligt även i tabell 16 där kommunernas andel av totala inflyttningar inom länet redovisas.

12 Med större åsyftas här alla nettoflyttningar mellan kommunerna som har överstigit 100 personer.

TABELL 16: KOMMUNERNAS ANDEL AV TOTALA INFLYTTNINGAR INOM VÄRMLAND 2001 – 2010

Inflyttningkommun	Antal	Andel
Kil	3 889	7%
Eda	1 610	3%
Torsby	1 619	3%
Storfors	937	2%
Hammarö	5 751	10%
Munkfors	1 152	2%
Forshaga	3 941	7%
Grums	2 513	4%
Årjäng	1 050	2%
Sunne	2 497	4%
Karlstad	20 156	36%
Kristinehamn	2 849	5%
Filipstad	1 185	2%
Hagfors	1 686	3%
Arvika	3 847	7%
Säffle	1 491	3%
Totalt	56 173	100%

Källa: SCB, egen bearbetning

Av de flyttningar som sker inom Värmlands län har 36 procent Karlstads kommun som slutdestination. Hammarö kommun, som är tydligt integrerad med Karlstads kommun, är slutdestination för tio procent av flyttningarna. Såväl tabell 16 som figur 6 visar alltså på en tydlig urbaniseringsrörelse mellan 2001 – 2010. Men vilka är det då som flyttar inom Värmland?

Vilka flyttar inom Värmland?

TABELL 17: FLYTTNINGAR INOM LÄNET EFTER ÅLDER OCH KÖN

Ålder	Män	Kvinnor	Totalt	Andel
0-4	1 764	1 510	3 274	5,8%
5-9	1 013	1 021	2 034	3,6%
10-14	1 025	1 098	2 123	3,8%
15-19	2 171	3 076	5 247	9,3%
20-24	5 831	6 470	12 301	21,9%
25-29	3 999	3 579	7 578	13,5%
30-34	2 785	2 274	5 059	9,0%
35-39	2 129	1 559	3 688	6,6%
40-44	1 673	1 418	3 091	5,5%
45-49	1 402	1 409	2 811	5,0%
50-54	1 210	1 187	2 397	4,3%
55-59	1 059	980	2 039	3,6%
60-64	723	744	1 467	2,6%
65-69	564	548	1 112	2,0%
70-74	376	388	764	1,4%
75-79	277	286	563	1,0%
80-	248	377	625	1,1%
Totalt	28 249	27 924	56 173	100,0%

Källa: SCB, egen bearbetning

I tabell 17 kan vi se vilka det är som flyttar inom Värmland. Vi ser att åldersgruppen 20–24 år är den vanligaste flyttåldern och därefter kommer 25–29 år som den näst största flyttåldern. Även åldersgrupperna 15–19 år och 30–34 år står för relativt stora andelar av flyttningarna inom länet. Under 15 års ålder och efter 35 års ålder utgör varje åldersgrupp relativt små andelar av flyttningarna.

Urbaniseringen inom regionen samt åldersgrupperna som flyttar stämmer väl överens med vad vi skulle kunna anta baserat på tidigare studier och teorier. Vi vet att människor flyttar till större orter samt att de som flyttar främst är i åldern 20–29 år. Det som skiljer sig är att män står för mer flyttar inom länet än vad kvinnorna gör, även om skillnaderna är små. Detta kan dock troligen förklaras av att kvinnorna i större utsträckning flyttar från regionen.

Vi har visat hur de inomregionala omflyttningarna har sett ut, samt vilka som står för den. Det är tydligt att de inomregionala omflyttningarna visar på en urbaniseringsrörelse med flyttningar till Karlstad under perioden 2001–2010. Vi visade även tidigare hur regionens inrikes flyttmönster har sett ut. Det var då tydligt att Värmland tappade befolkning mot övriga Sverige. Mot bakgrund av att den värmländska befolkningen rör sig mot Karlstad är det också intressant att studera hur Karlstads inrikes flyttmönster har sett ut under perioden.

Karlstads attraktivitet

TABELL 18: KARLSTADS FLYTTNETTO 2001 – 2010 MOT DE 10 STÖRSTA IN- OCH UTFLYTTNINGSKOMMUNERNA UTANFÖR VÄRMLANDS LÄN

	Stockholm	Uppsala	Linköping	Malmö	Göteborg	Trollhättan	Åmål	Örebro	Karlskoga	Västerås	Övriga	Totalt
Karlstad	-792	-102	-117	-120	-1336	68	216	-63	161	-34	1557	-562

Källa: SCB, egen bearbetning

I tabell 18 blir det tydligt att Karlstads inrikes flyttnetto till stora delar följer regionens flyttnetto. Göteborg är den kommun dit Karlstad tappar flest invånare och därefter kommer Stockholm. Även Karlstad tappar totalt sett befolkning till övriga Sverige. Under perioden 2001–2010 har Karlstad tappat 562 personer till övriga Sverige. Det största tappet har skett för åldersgruppen 25–29 år under den studerade perioden. Det är dock viktigt att poängtera att under perioden 2001–2010 har inrikes flyttnettot varierat. Karlstads tapp under perioden baseras främst på ett betydande negativt inrikes flyttnetto åren 2001, 2002 och 2008.

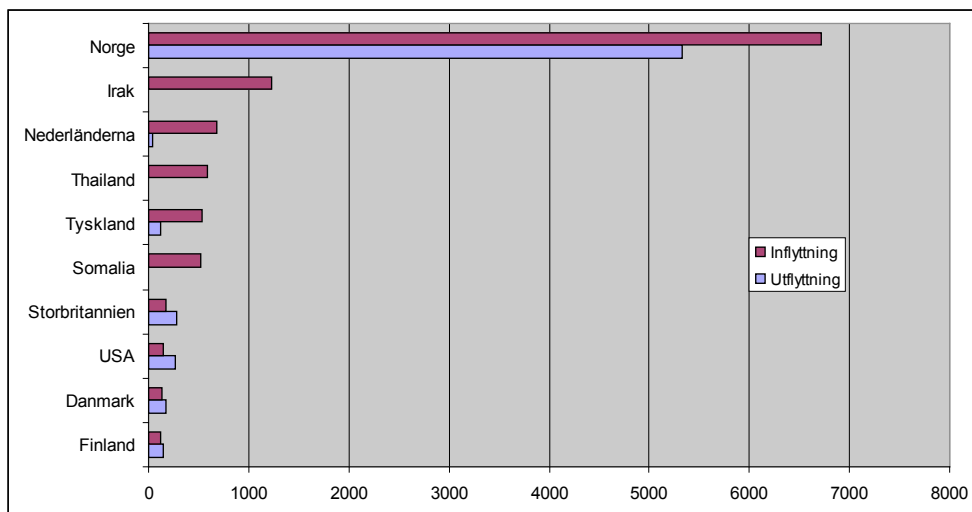
Sammanfattning: Det är tydligt att det inomregionala flyttmönstret följer vad vi skulle kunna anta utifrån den teoretiska bakgrunden. Urbaniseringsprocessen är tydlig inom Värmland. Åldersgruppen 20–29 år är den som flyttar mest inom Värmland. Karlstad framträder därmed som den tydligaste dragningspunkten för omflyttningar inom Värmlands län. Trots detta brottas Karlstad delvis med samma utmaningar som övriga Värmland, det vill säga att man tappar befolkningen när det gäller inrikes flyttningar utanför Värmland.

Utrikesflyttningar till och från Värmland

Mellan 2001 – 2010 flyttade sammantaget 9 972 personer från Värmland till ett annat land. Under samma period flyttade 21 346 personer till Värmland från ett annat land än Sverige. Värmland har ett positivt utrikesflyttnetto om 11 445 personer. Invandring har därmed en betydande och viktig roll för Värmlands befolkningsutveckling.

Hur förhållandet mellan utrikes utflyttade från Värmland och utrikes inflyttade till Värmland förändrats under perioden visas i diagram 11.

DIAGRAM 11: UTRIKES IN- OCH UTFLYTTNINGAR TILL OCH FRÅN VÄRMLANDS LÄN 2001-2010

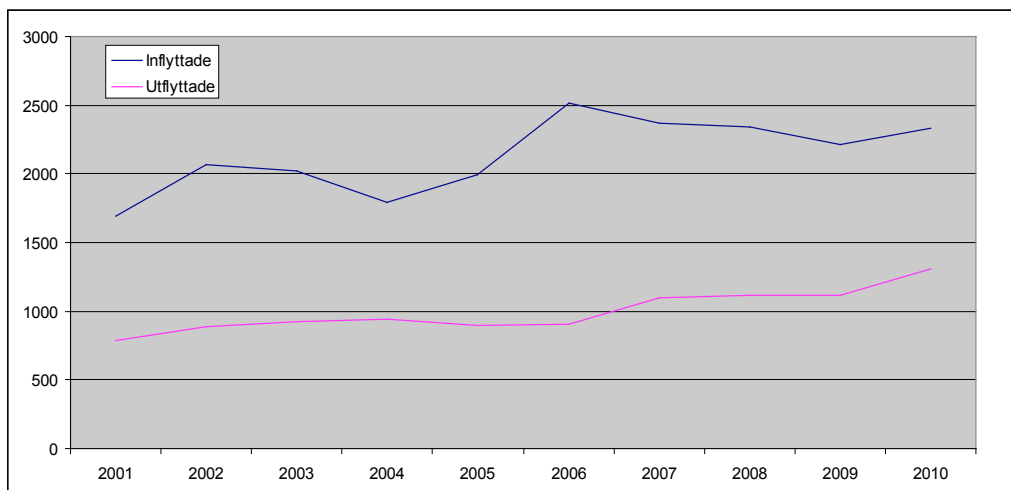

Källa: SCB, egen bearbetning

Värmland har under perioden genomgående haft ett positivt flyttnetto avseende utrikesflyttningar. Utrikes inflyttningarna till Värmlands län har varierat mellan 1 700 – 2 300 personer per år. Utrikes inflyttningarna har legat ganska stabilt de senaste fyra åren, kring 2 300 personer. Utrikes utflyttningar har under samma period varierat mellan 780 – 1 300 personer.

Flyttöverskottet avseende utrikes inflyttningarna har varit på ca 1 000 personer varje år den senaste tioårsperioden.

DIAGRAM 12: TIO STÖRSTA IN OCH UTFLYTTNINGSLÄNDER TILL OCH FRÅN VÄRMLANDS LÄN 2001-2010

Källa: SCB, egen bearbetning

I diagram 12 kan vi se att Norge är det enskilt största landet avseende utrikes inflyttning till Värmland samt även det enskilt största landet för utrikes utflyttning. Totalt var flyttströmmen (antal inflyttade plus utflyttade) under perioden 2001 – 2010 mellan Värmlands län och Norge 12 048 personer.

Från länderna Norge, Irak, Nederländerna, Thailand, Tyskland och Somalia är flyttnettot positivt. För flyttströmmar till Storbritannien, USA, Danmark och Finland är utflyttningen större än utrikesinflyttningen till Värmland.

Vilka är utrikesutflyttarna?

TABELL 19: UTRIKES UTFLYTTADE 2001 – 2010 FRÅN VÄRMLANDS LÄN EFTER ÅLDER OCH UTBILDNINGSNIVÅ

	Högst gymnasial	Eftergymn. < 3 år	Eftergymn. 3– år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	751	751
10-19	37	-	-	734	771
20-29	271	21	25	2 906	3 223
30-39	64	8	24	1 692	1 788
40-49	55	12	9	1 082	1 158
50-59	23	7	3	787	820
60-69	15	1	1	561	578
70-79	-	-	-	213	213
80-	-	-	-	63	63
Totalt	465	49	62	9 396	9 972

Källa: SCB, egen bearbetning

Under perioden 2001 – 2010 har ca 10 000 personer flyttat utomlands från Värmland. Den enskilt största utflyttningssgruppen är 20–29 år. De utgör 32 procent av de utflyttade. Åldergruppen 30–49 år utgör 30 procent av utflyttningarna.

Utflyttning till Norge

Av de som flyttat utomlands från Värmland under perioden 2001 – 2010 utgjorde utflyttade till Norge 53 procent. 42 procent av de utflyttad till Norge återfinns i åldersgruppen 20–29 år. Denna åldersgrupp efterföljs av åldrarna 30–49 år. Denna åldersgrupp står för 27 procent av de utflyttade till Norge. Den senaste tioårsperioden har ca 2 900 män och 2 400 kvinnor flyttat till Norge. Andelen personer med utländsk bakgrund som flyttat till Norge är något större än de med svensk bakgrund.

Vilka är utrikesinflyttarna?

TABELL 20: UTRIKES INFLYTTADE 2001 – 2010 TILL VÄRMLANDS LÄN EFTER ÅLDER OCH UTBILDNINGSNIVÅ

	Högst gymnasial	Eftergymn. < 3 år	Eftergymn. 3– år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	2 832	2 832
10-19	155	4	-	2 372	2 531
20-29	2 213	445	697	2 126	5 481
30-39	1 330	395	798	1 489	4 012
40-49	836	282	454	957	2 529
50-59	556	155	269	696	1 676
60-69	161	27	51	1 145	1 384
70-79	24	4	3	276	307
80-	-	-	-	82	82
Totalt	5 275	1 312	2 272	12 558	21 417

Källa: SCB, egen bearbetning

Den senaste tioårsperioden har ca 21 400 personer från ett annat land, än Sverige, flyttat till Värmland. Den enskilt största inflyttningsgruppen är 20–29 år. Dessa utgör 26 procent av de utrikesinflyttade. Den näst största gruppen återfinns för åldrarna 30–39. Dessa utgör 19 procent av utrikesinflyttarna.

Inflyttning från Norge

Andelen utrikesinflyttade från Norge utgör 31 procent av samtliga utrikesinflyttade. Åldersgruppen 20–29 står för 28 procent av de inflyttade och 30–39 åringarna för 16 procent. Andelen inflyttade från Norge med utländsk bakgrund är tre gånger så många, 4 945 personer, som inflyttade med svensk bakgrund, 1 504 personer.

TABELL 21: UTRIKES NETTOFLYTTNINGAR 2001 – 2010 TILL VÄRMLANDS LÄN EFTER ÅLDER OCH UTBILDNINGSNIVÅ

	Högst gymnasial	Eftergymn. < 3 år	Eftergymn. 3– år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	2 081	2 081
10-19	118	4	-	1 638	1 760
20-29	1 942	424	672	- 780	2 258
30-39	1 266	387	774	- 203	2 224
40-49	781	270	445	- 125	1 371
50-59	533	148	266	- 91	856
60-69	146	26	50	584	806
70-79	24	4	3	63	94
80-	-	-	-	19	19
Totalt	4 810	1 263	2 210	3 162	11 445

Källa: SCB, egen bearbetning

Till skillnad från inrikes flyttnetto har Värmland den senaste tioårsperioden haft ett flyttöverskott avseende utrikes nettoflyttningar. Detta positiva flyttnetto är i mångt och mycket det som hållit den värmländska befolkningsutvecklingen på en stabil nivå. Oavsett åldersgrupp finns ett positivt flyttöverskott. Störst positivt flyttnetto återfinns dock i åldersgruppen 20–29 år, 2 258 personer, samt åldersgruppen 30–39 år, 2 224 personer. Åldersgrupperna 0–9 år och 10–19 år utgör även de stora åldersgrupper avseende utrikes nettoflyttningar.

För utförligare information om nettoflyttningar till och från Värmland avseende topp fem flyttströmmar se Bilaga 5.

Sammanfattning: Oavsett om det är in- eller utflyttare från annat land än Sverige kan vi konstatera att Värmlands och Norges ömsesidiga beroende är starkt. 53 procent av utrikesutflyttarna flyttar till Norge och 31 procent av utrikesinflyttarna flyttar från Norge till Värmland. Flyttströmmar från Värmland till Norge och vice versa är betydande. Den mest flyttbenägna åldersgruppen bland utrikesflyttarna är personer i åldern 20–29 år.

Avseende utrikes nettoflyttningar finns ett tydligt flyttöverskott. Det innebär att Värmland lyckas behålla fler utrikesinflyttare än vad som strömmar ut från Värmland. Av flyttöverskottet avseende utrikes inflyttarna går det av statistiken att utläsa att det är personer i åldern 20–39 samt barn som flyttar till Värmland. Detta är mycket positivt mot bakgrund av den kommande arbetskraftsbristen Värmland kommer att stå inför om några år.

Näringslivsprognos

I detta avsnitt redovisas resultatet för en näringslivsprognos för Värmlands län 2005 – 2030. Prognosens antagande bygger på Finansdepartementets långtidsutredning från 2005. Prognosen är en så kallad basprognos, som utgår från antaganden om hur den nationella ekonomiska utvecklingen kommer att utkristalliseras. Antagandena bygger bland annat på olika branschers exportutveckling, inhemsk efterfrågeutveckling och produktivitetsutveckling mellan 2005 och 2030 på nationell nivå. Näringslivsprognosen för Värmlands län behandlar arbetsmarknadens utveckling, branschens utveckling och utvecklingen av efterfrågan på olika utbildningsgrupper. För att öka avsnittets läsbarhet har alla reella siffror i prognosen avrundats till jämna tiotal.

Genom att analysera och försöka göra en framskrivning av näringslivets utveckling och därmed arbetsmarknadens utveckling ges ett underlag för diskutera åtgärder för ytterligare kommande strukturomvandlingar och vilka kompetens- och utbildningsbehov som krävs för att säkerställa en väl fungerande offentlig sektor och ett växande näringsliv.

Arbetsmarknadens utveckling 2005–2030

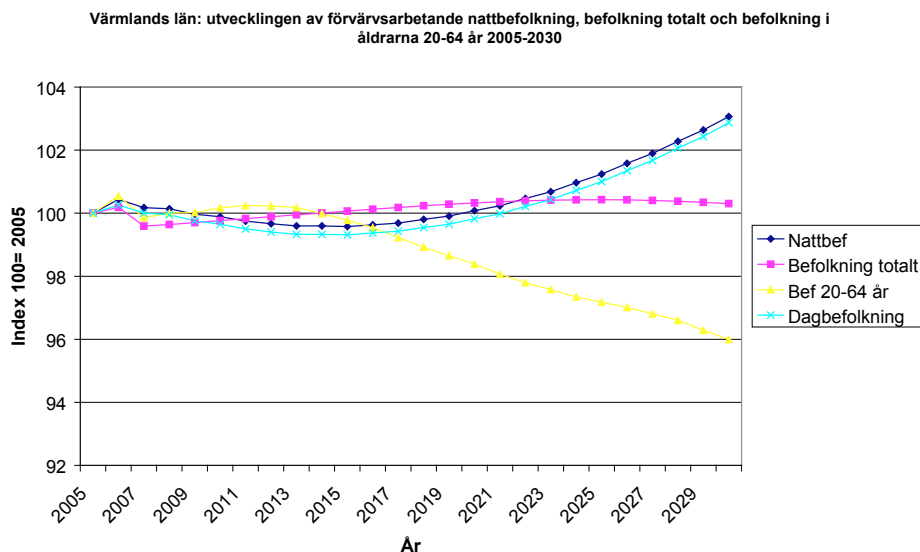
I diagram 13 visas index över utvecklingen av antalet förvärvsarbetande nattbefolkning, befolkning totalt, befolkning i arbetsför ålder (20–64 år) samt förvärvsarbetande dagbefolkning. Dagbefolkning, arbetsplatser och sysselsättning är synonyma begrepp. Förändringen i antalet dagbefolkning visar hur efterfrågan på arbetskraft förändras och förändringen i antalet nattbefolkning visar hur utbudet av arbetskraft förändras mellan 2005 och 2030. Skillnaden mellan efterfrågan och utbud av arbetskraft balanseras med nettopendling.

Prognosen visar att antalet arbetsplatser (dagbefolkningen) i regionen kommer att öka med 2,9 procent mellan 2005 och 2030. Denna efterfrågeökning på arbetskraft matchas väl av en ökning av antalet förvärvsarbetande nattbefolkning med 3,1 procent. Antalet invånare ligger kvar på samma nivå 2030 som 2005. Antalet personer i arbetsför ålder (20–64 år) minskar med 4,0 procent under samma period. Basen för utbudet av arbetskraft är personer i arbetsför ålder. En ökning av antalet arbetsplatser samtidigt som antalet personer i arbetsför ålder minskar är tydliga indikatorer på att det kan komma att uppstå brist på arbetskraft i regionen under perioden. Denna brist kan kompenseras med ökad inflyttning, från utlandet eller från andra län.

Nattbefolkningen är den förvärvsarbetande befolkning som bor i Värmlands län

Dagbefolkningen är den förvärvsarbetande befolkning som har sin arbetsplats i Värmlands län

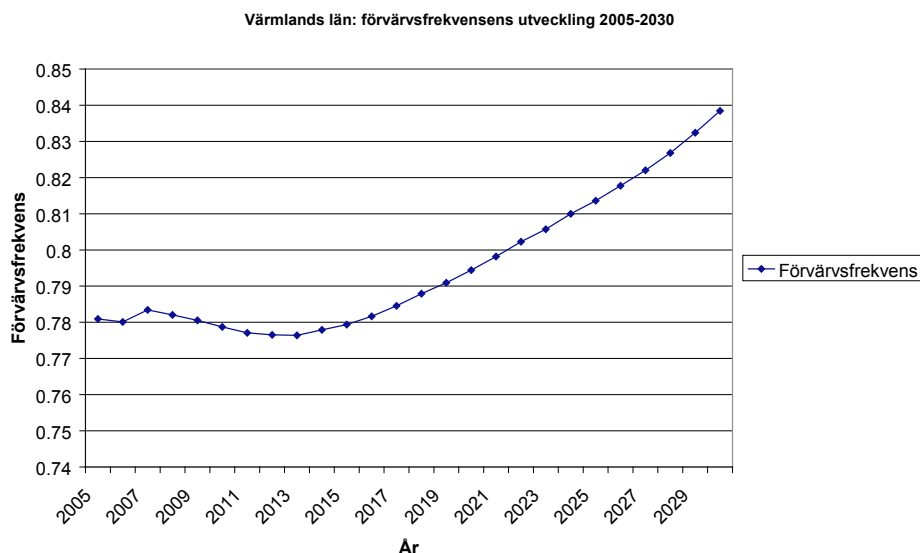
**DIAGRAM 13: UTVECKLINGEN AV FÖRVÄRSARBETANDE NATTBEFOLKNING, BEFOLKNING TOTALT, BEFOLKNING I ÅLD-
RARNÄ 20-64 ÅR OCH DAGBEFOLKNING 2005-2030 FÖR VÄRMLANDS LÄN**

En konsekvens av att antalet arbetsplatser ökar samtidigt som antalet personer i arbetsför ålder minskar är att förvärsfrekvensen ökar. I diagram 10 visas att förvärsfrekvensen ökar från 78 procent år 2005 till 84 procent år 2030. Detta indikerar en uppenbar risk för arbetskraftsbrist.

Förvärsfrekvens är antalet nattbefolkning dividerat med antalet personer i arbetsför ålder, vilket innebär ett mått på andelen sysselsatta av personer i arbetsför ålder.

DIAGRAM 14: FÖRVÄRSFREKVENSENS UTVECKLING 2005-2030 FÖR VÄRMLANDS LÄN

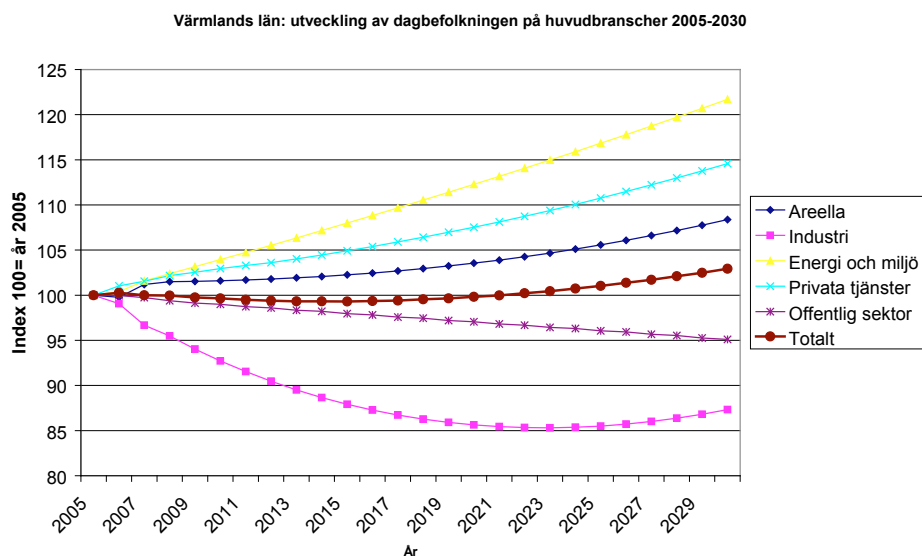
Branschernas utveckling 2005-2030

Huvudbranscherna

I rAps redovisas 49 branscher. För att minska komplexiteten har dessa branscher grupperats i fem huvudbranscher samt en övrig. Tre huvudbranscher har en snabbare sysselsättningsstillväxt 2005-2030 (dagbefolkning) än genomsnittet för alla branscher. Dessa är energi och miljö (21,7 procent), privata tjänster (14,6

procent) och areella näringar (8,4 procent). Dessa branscher har en snabbare marknadstillväxt än tillväxttakten i produktiviteten på nationell nivå. Snabbast minskning av antalet sysselsatta har industrin (-14,7 procent) och offentlig sektor (-4,9) procent. I dessa branscher är tillväxten i efterfrågan långsammare än tillväxten i produktiviteten.

DIAGRAM 15: UTVECKLING AV DAGBEFOLKNINGEN PÅ HUVUDBRANSCHER 2005–2030 FÖR VÄRMLANDS LÄN

I absoluta tal är ökningen av antalet sysselsatta störst i den privata tjänstesektorn (7 750). Den största minskningen äger rum i industrin (-1 800 sysselsatta) (Tabell 22). Detta innebär att regionens utveckling mot ett näringsliv med ett högre tjänsteinnehåll fortsätter. Denna utveckling innebär att Värmlands struktumvandling följer den trend som råder i riket. Detta påverkar bland annat inriktningen på utbildning och forskning i regionen. Tjänsteinnovationer blir viktigare för näringslivets utveckling. Värmland står väl rustat med aktörer som bedriver forskning om tjänsteinnovationer.

TABELL 22: FÖRÄNDRINGEN AV ANTALET SYSSELSATTA (DAGBEFOLKNING) I HUVUDBRANSCHERNA 2005–2030 I VÄRMLANDS LÄN

Huvudbransch	Absolut förändring 2005–2030
Areella	260
Industri	-2 990
Energi och miljö	150
Privata tjänster	7 750
Offentlig sektor	-1800
Övriga branscher	60
Totalt	3 430

INDUSTRIN

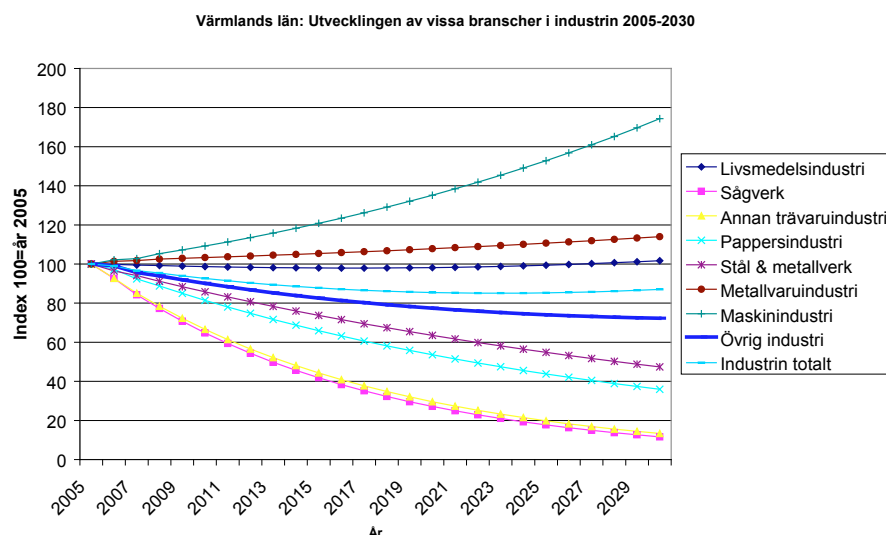
Inom industrin kommer den pågående struktumvandlingen att fortsätta. Detta innebär att stål & metallverk, pappersindustri, trävaruindustri och sågverk minskar antalet sysselsatta och att maskinindustri, metallvaruindustri och livsmedelsindustri ökar antalet sysselsatta. Snabbast tillväxttakt har maskinindustrin där antalet sysselsatta beräknas öka med 74 procent mellan åren 2005 och 2030.

Även metallvaruindustrin ökar enligt prognosen antalet sysselsatta i snabb takt (14 procent). Livsmedelsindustrin är den tredje branschen som beräknas ha en högre tillväxttakt (1,7 procent) i sysselsättning än industrin som helhet i regionen. Orsaken till den snabba tillväxttakten i dessa branscher är att andelen av de branscher som har input-output relationer med de tre branscherna är hög i regionen. Detta indikerar en klustereffekt. När andelen av produktionen i regionen är högre än i riket i branscher som har stora leverantörsströmmar mellan sig blir relationerna mellan branscherna i insatsvaruleveranserna intensivare i regionen än i riket.

De två träbranscherna sågverk och annan trävaruindustri förutspås få den snabbaste sysselsättningsminskningen (-13 procent vardera). Även branscherna stål & metallverk och pappersindustri beräknas få en snabb minskning av antalet sysselsatta. Orsaken är att efterfrågan ökar i långsammare takt än produktiviteten.

Att antalet sysselsatta förändras i regionen beror på produktivitetsutvecklingen, marknadsutvecklingen och branschernas input-output länkar. De branscher som ökar sysselsättningen har en snabbare marknadstillväxt än produktivitetstillväxt och har stora input-output flöden till andra växande branscher. I branscher där antalet sysselsatta minskar är förhållandena de motsatta. Detta är förändringar som är synliga i statistiken. Bakom dessa synliga förändringar ligger tre mycket grundläggande processer som driver strukturuomvandlingen och tillväxten. Dessa är 1) förändringar i efterfrågan, 2) produktivetsförändringar och 3) förändringar av faktorkostnader mellan länder. Värmlands län har historiskt baserat tillväxten på branscher som nu är mogna (1), har snabb produktivitetstillväxt (2) och har nackdelar i produktionskostnader jämfört med låglöneländer (3). För de växande branscherna i regionen råder motsatt förhållande. Men de växande branscherna har en lägre andel av sysselsättning och produktion i Värmland än de krympande branscherna. Därför har minskningen av antalet sysselsatta i de krympande branscherna varit större än ökningen av antalet sysselsatta i de växande branscherna.

DIAGRAM 16: UTVECKLING AV DAGBEFOLKNINGEN I VISSA BRANSCHER I INDUSTRIEN 2005–2030 FÖR VÄRMLANDS LÄN

I absoluta tal är det maskinindustri som förutspås få den största tillväxten av antalet sysselsatta (3 300 personer). Därefter kommer metallvaruindustrin (390). Pappersindustrin beräknas få den största minskningen (-2 280 sysselsatta). Anledningarna till dessa förändringar i regionen är att andelen sysselsatta i regionen är högre i dessa branscher än i riket. rAps räknar med att sysselsättningsförändringarna i länen är proportionerliga mot länen andel av branschernas sysselsättning i riket. När branschernas inbördes varuleveranser räknas med blir sysselsättningstillväxten i maskinindustrin snabb och minskningen av sysselsättningen i pappersindustrin stor.

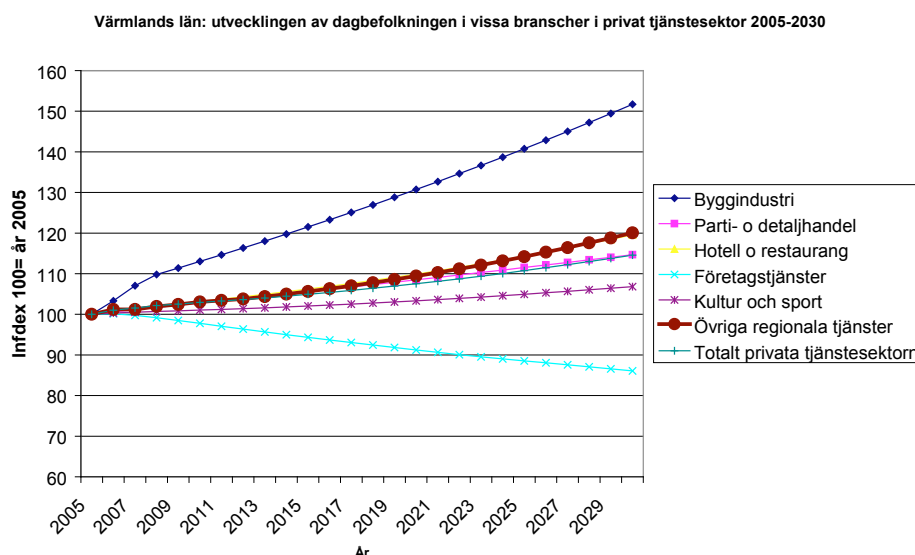
TABELL 23: FÖRÄNDRINGEN AV ANTALET SYSSELSATTA (DAGBEFOLKNING) I VISSA DELBRANSCHER I INDUSTRIEN 2005–2030 I VÄRMLANDS LÄN

	Förändring 2005–2030
Livsmedelsindustri	30
Sågverk	-700
Annan trävaruindustri	-630
Pappersindustri	-2 280
Stål & metallverk	-1 320
Metallvaruindustri	390
Maskinindustri	3 300
Övrig industri	-1 790
Industrin totalt	-3 000

PRIVAT TJÄNSTESEKTOR

I den privata tjänstesektorn är det byggindustrin som beräknas få den största sysselsättningstillväxten (51,7 procent) i regionen mellan åren 2005 och 2030. Därefter kommer regionala tjänster (hushållsnära tjänster och transporttjänster). Dessa branscher växer på grund av att både hushåll och företag outsourcar delar av sin produktion och hushållsarbete till andra företag. Det handlar till stor del om en omfördelning av produktionen företag sinsemellan samt mellan hushåll och företag. Strävan att utnyttja specialiseringsvinster ligger bakom denna omfördelning. Hotell och restaurang är den bransch som förväntas få den näst snabbaste tillväxten i antalet sysselsatta (19,6 procent). Kultur och sport är en bransch som beräknas växa i relativt snabb takt (6,8 procent). Företagstjänster förutspås en negativ sysselsättningstillväxt i regionen beroende på en snabbare tillväxt i produktiviteten än marknadstillväxten samt på grund av att den regionala efterfrågan på företagstjänster förväntas utvecklas i långsam takt. Även på nationell nivå antar långtidsutredningen en relativt långsam sysselsättningstillväxt i företagstjänster.

DIAGRAM 17: UTVECKLING AV DAGBEFOLKNINGEN I VISSA BRANSCHER I PRIVAT TJÄNSTESEKTOR 2005–2030 FÖR VÄRMLANDS LÄN

I absoluta tal är ökningen av sysselsättningen snabbast i övriga regionala tjänster (3 580), i byggindustrin (3 280) och därefter kommer parti- och detaljhandeln (1 820 sysselsatta). I Företagstjänster beräknas sysselsättningen minska med 1 650 sysselsatta.

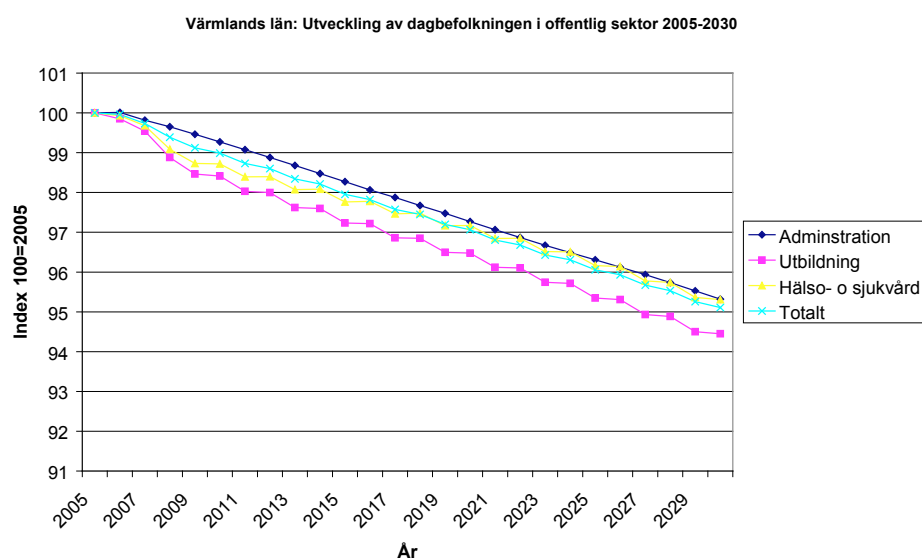
TABELL 24: FÖRÄNDRINGEN AV ANTALET SYSSELSATTA (DAGBEFOLKNING) I VISSA DELBRANSCHER I PRIVAT TJÄNSTESEKTOR 2005–2030 I VÄRMLANDS LÄN

Förändring 2005–2030	
Byggindustri	3 280
Parti- o detaljhandel	1 820
Hotell o restaurang	620
Företagstjänster	-1 650
Kultur och sport	110
Övriga regionala tjänster	3 580
Totalt privata tjänstesektorn	7 760

OFFENTLIG SEKTOR

Den långsamma befolkningstillväxten får till följd att antalet sysselsatta i offentlig sektor minskar mellan 2005 och 2030. Snabbast är minskningen i delbranschen Utbildning (-5 procent). Detta beror på att antalet ungdomar (0–19 år) minskar mer än antalet äldre än 64 år ökar. Det modellberäknade behovet av offentliga tjänster minskar vilket leder till att antalet sysselsatta i offentlig sektor minskar.

DIAGRAM 18: UTVECKLING AV DAGBEFOLKNINGEN I OFFENTLIG SEKTOR 2005–2030 FÖR VÄRMLANDS LÄN

I absoluta tal är minskningen koncentrerad till delbranscherna Administration (-1 070 sysselsatta) och Utbildning (-490) (Tabell 25)

TABELL 25: FÖRÄNDRINGEN AV ANTALET SYSSELSATTA (DAGBEFOLKNING) I DELBRANSCHERNA I OFFENTLIG SEKTOR 2005–2030 I VÄRMLANDS LÄN

Förändring 2005–2030	
Administration	-1 070
Utbildning	-490
Hälsa- och sjukvård	-240
Totalt	-1 800

Efterfrågad arbetskraft utifrån utbildningsgrupper

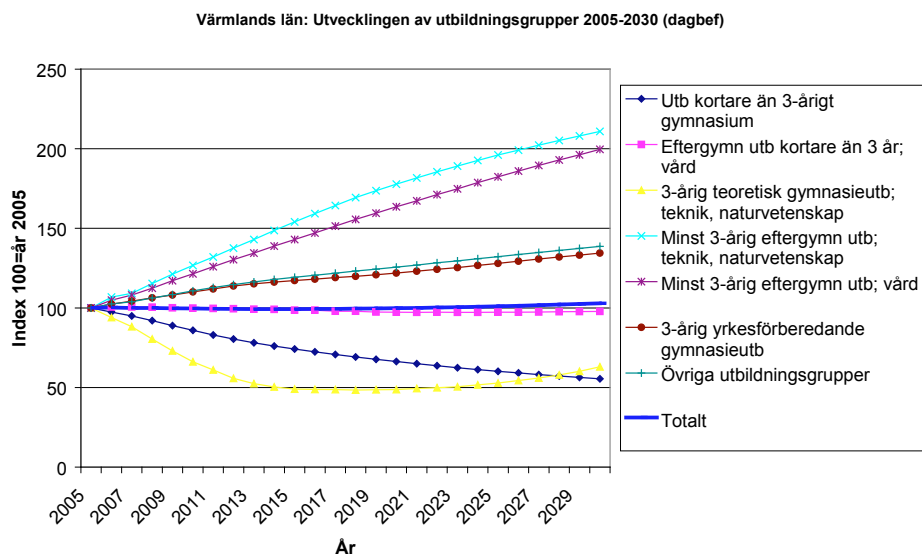
2005–2030

Den förändring av sysselsättningen (dagbefolkningen) som redovisas i kapitel 3 får konsekvenser på hur utbildningsstrukturen förändras mellan 2005–2030 i basprognosen. I rAps ingår tolv utbildningsgrupper. Dessa grupper består av kombinationer av utbildningens nivå och inriktning. Det finns fyra nivåer kortare än 3-årigt gymnasium, 3-årigt gymnasium, eftergymnasial utbildning kortare än tre år och minst 3-årig eftergymnasial utbildning. Hur utbildningsnivåerna och utbildningsinriktningarna kombineras framgår av Tabell 26.

Basprognosen utgår från långtidsutredningens antaganden om bland annat utvecklingen av exporten och produktiviteten för 49 prognosbranscher på nationell nivå. Därefter beräknas de indirekta effekterna utifrån den input-outputtabell som finns i nationalräkenskaperna. Den regionala fördelningen av dagbefolkningens utbildningsnivå beräknas med utgångspunkt från regionernas andelar av den nationella sysselsättningen fördelad på bland annat 49 branscher och tolv utbildningsgrupper 2005. Den förvärvsarbetande nattbefolkningen fördelas på motsvarande sätt och modellen balanserar dagbefolkningen mot nattbefolkningen på bland annat branscher och utbildningsgrupper. Balanseringen görs med nettoflyttning och nettopendling. Resultatet blir ett basscenario som visar hur dagbefolkningens efterfrågade utbildningsstruktur ändras över tiden givet branschernas utveckling på nationell nivå och regionspecifika egenskaper 2005.

Som diagram 19 visar kommer efterfrågan på arbetskraft med minst 3-årig eftergymnasial utbildning inom teknik och naturvetenskap mer än fördubblas. Därefter kommer en ökande efterfrågan på arbetskraft med minst 3-årig eftergymnasial utbildning inom vårdsektorn. Denna ökning är delvis en spegling av en minskning av antalet personer i dagbefolkningen som har kortare vårdutbildning. En snabb tillväxt av efterfrågan äger rum på arbetskraft med 3-årig yrkesförberedande yrkesutbildning (34 procent). Civilingenjörer, läkare, sjuksköterskor, och yrkesarbetare kommer att efterfrågas i stor omfattning under perioden 2005–2030 enligt basprognosen.

DIAGRAM 19: UTVECKLINGEN AV EFTERFRÅGADE UTBILDNINGSGRUPPER 2005–2030 FÖR VÄRMLANDS LÄN

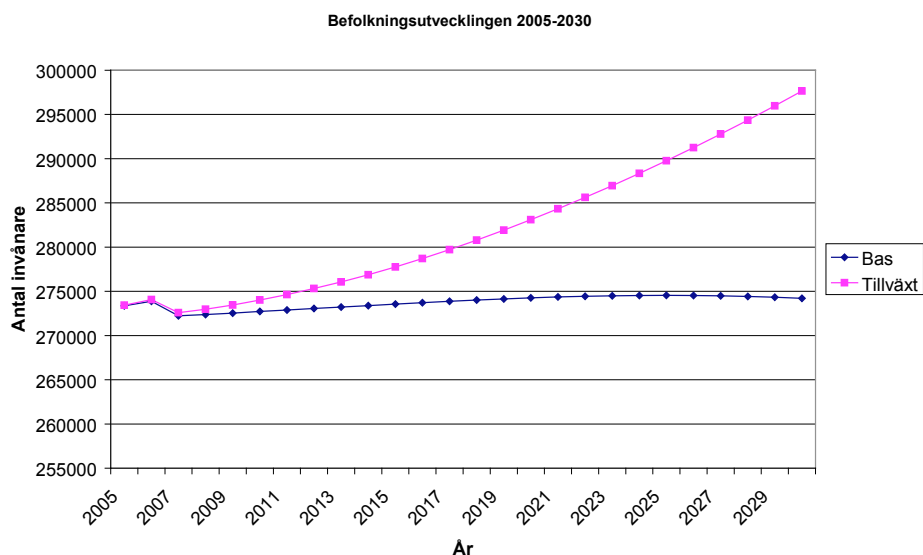
I Tabell 26 visas att arbetskraft med kortare utbildning än 3-årigt gymnasium förutspås bli 24 770 sysselsatta färre 2030 än 2005. Den största efterfrågeökningen äger rum på arbetskraft med 3-årig yrkesförberedande yrkesutbildning (8 850 sysselsatta). Därefter kommer en ökning av efterfrågan på arbetskraft med minst 3-årig eftergymnasial utbildning inom samhällsvetenskap och humanism (4 650). På tredje plats kommer minst 3-årig eftergymnasial utbildning i teknik och naturvetenskap (4 060). Antalet sysselsatta med lång eftergymnasial vårdutbildning kommer att öka med omkring 3 520 mellan 2005 och 2030.

TABELL 26: FÖRÄNDRINGEN AV ANTALET SYSSELSATTA (DAGBEFOLKNINGEN) I OLIKA UTBILDNINGSRUPPER 2005–2030 I VÄRMLANDS LÄN

Utbildningsgrupp	Förändring 2005–2030
3-årig teoretisk gymnasieutb: samhällsvetenskap, humanism m.m.	4 650
3-årig teoretisk gymnasieutb: teknik, naturvetenskap	-570
3-årig yrkesförberedande gymnasieutb	8 850
Eftergymn utb kortare än 3 år: (ej teknik/naturvetenskap/vård/pedagogik)	1 720
Eftergymn utb kortare än 3 år: pedagogik	320
Eftergymn utb kortare än 3 år: teknik, naturvetenskap	1 790
Eftergymn utb kortare än 3 år: vård	-70
Minst 3-årig eftergymn utb: teknik, naturvetenskap	4 060
Minst 3-årig eftergymn utb: (ej teknik/naturvetenskap/vård/pedagogik)	2 460
Minst 3-årig eftergymn utb: pedagogik	1 480
Minst 3-årig eftergymn utb: vård	3 520
Utb kortare än 3-årigt gymnasium	-24 770
Totalt	3 430

Denna utveckling visar att det – trots att kunskapsnivån höjs – fortfarande behövs bra och omfattande yrkesutbildning på gymnasienivå. Näringslivet i regionen förutspås kräva en snabb ökning av arbetskraft med lång högskoleutbildning inom teknik och naturvetenskap, vilket ställer krav på att sådan arbetskraft utbildas i regionen och till viss del kan flytta in i regionen. Arbetskraft med lång högskoleutbildning inom de tekniska och naturvetenskapliga ämnena kommer att bli en nyckelfaktor i de kunskapsintensiva företagens val av lokaliseringort. I en tid då denna arbetskraft förefaller bli en bristvara får regioner med god tillgång till sådan arbetskraft stora fördelar när det gäller att attrahera kunskapsintensiva företag.

DIAGRAM 20: BEFOLKNINGSUTVECKLINGEN 2005–2030 I VÄRMLANDS LÄN

Sammanfattning: Värmland kommer att fortsätta strukturomvandlingen från industri till tjänster när det gäller sysselsättningen. Näringslivet kommer att öka sin efterfrågan både på arbetskraft som är högutbildad och med gymnasial yrkesutbildning. Antalet personer i arbetsför ålder (20–64 år) beräknas minska med 4,0 procent till år 2030 samtidigt som antalet arbetsplatser i regionen väntas öka med 3 procent. Detta är tydliga indikationer på att det kan komma att uppstå brist på arbetskraft i regionen under perioden. Denna brist kan kompenseras med ökad inflyttning, från utlandet eller från andra regioner i Sverige.

Slutsatser och policyrekommendationer

Denna rapport tar sin utgångspunkt i den mest centrala tillgången för att utveckla en region – människor. Tillgången på mänskliga resurser (befolkningstillväxt) säger mycket om en regions ekonomiska och sociala utveckling. Värmlands förmåga att kunna attrahera och bibehålla människor och deras kompetenser är en nyckelfråga för regionens framtid då de nya jobben och näringarna skapas där det finns tillgång till kompetent arbetskraft.

Mot denna bakgrund har Region Värmland valt att prognostisera kommande befolkningsutveckling mot år 2030, men även att studera flyttströmmar under perioden 2001 – 2010 i syfte att öka vår kunskap om vilka som väljer att lämna eller flytta till Värmland. I kombination med detta innehåller rapporten även en framskrivning av den värmländska arbetsmarknaden mot år 2030.

Slutsatser

Utifrån rapporten kan följande slutsatser dras:

Historisk befolkningsutveckling

- Värmland påverkas av den urbaniseringsprocess som pågår i Sverige och världen över. Sedan början av den ekonomiska krisen på 90-talet har den värmländska folkmängden konstant sjunkit tills 2000-talets början. Därefter har den varit relativt konstant. Under perioden 1968–2010 nåddes den högsta folkmängden år 1994 då regionen hade 285 500 invånare. Värmland har under de senaste 40 åren minskat sin befolkning med cirka 12 000 människor.

Befolkningsprognos mot år 2030, prognosbasår 31 december 2008

- Tre olika alternativ för den framtida befolkningsutvecklingen i Värmlands län har beräknats mot år 2030; Låg, Medel och Hög. I Medel fås en befolkningsökning på runt 2 000 personer till cirka 275 500 år 2030. I Låg fås en befolkningsminskning på 12 000 personer medan Hög ger en ökning på 7 500. Den mest sannolika utvecklingen bedöms ligga någonstans i spannet mellan alternativen Låg och Medel.
- Merparten kommuner som de senaste tio åren har haft en befolkningsminskning beräknas få en fortsatt lägre folkmängd medan de kommuner som haft en positiv befolkningsutveckling beräknas fortsätta ha det. Därmed fortsätter den förhållandevis ojämna befolkningsutvecklingen i regionen.
- Andelen av befolkningen som är äldre än 65 år i regionen beräknas till 2030 öka från dagens 20 procent till 25 procent. Det medför att försörjningsbördan för de i yrkesverksam ålder i regionen stiger.

Befolkningen 2010 jämfört med prognos

- Per den 31 december 2010 uppgick Värmlands folkmängd till 273 374 personer. Av dessa utgjorde åldersgruppen 65+ cirka 22 procent av den värmländska befolkningen. Åldergruppen 20–64 år, den arbetsföra befolkningen, stod för cirka 57 procent av befolkningen.
- Gällande den faktiska befolkningsutvecklingen 2008 – 2010 och vad prognosen förutspådda kan vi konstatera att den totala befolkningsutvecklingen i Värmland ligger inom prognosen, det vill säga att prognosen totalt sett varken har överskattat eller underskattat utvecklingen. Prognosen håller på en övergripande värmländsk nivå.
- Det är värt att notera att endast tre kommuner ligger över prognosalternativet Hög. Tolv av de 16 värmländska kommunerna ligger under prognosalternativet Låg. Endast en av de värmländska kommunerna, Kristinehamn, befinner sig inom prognosen (det vill säga över alternativet för Låg och under alternativet för Hög).
- Karlstads kommun är den kommun som i särklass avviker från prognosen allra mest. Karlstads kommuns positiva avvikelse samt Hammarö och Kils kommuners positiva avvikelse gör att Värmland totalt ligger inom prognosen trots att tolv av de 16 kommunerna ligger under prognosalternativet Låg. Om Karlstads kommun exkluderas skulle Värmland totalt sett ligga under prognosalternativet Låg.
- Vid djupare studier av prognosen, genom att studera utvecklingen inom olika åldersgrupper ökar osäkerheten i prognosen. Sammanfattningsvis kan man säga att befolkningsutvecklingen för de i arbetsför ålder (20–64 år) har överskattats medan befolkningsutvecklingen i åldersgrupperna 0–19 och 65+ har underskattats i prognosen för 2010. Detta innebär att försörjningskvoten har ökat mer än vad prognosen för 2010 visade.

Flyttströmmar till och från Värmland under perioden 2001–2010

- Oavsett om man flyttar till eller från Värmland visar kartläggningen att in- och utflyttarnas karaktäristiska i mångt och mycket är det samma. Åldersgruppen 20-29 år utgör majoriteten av in- och utflyttare. I denna åldersgrupp har hälften en utbildningsnivå om högst gymnasial utbildning och den andra minst en eftergymnasial utbildning. Detta mönster stämmer väl överens med andra empiriska undersökningar och teorier om flyttmönster, dvs. att människor är som mest flyttbenägna i unga åldrar år.
- Fem av de tio största inrikes flyttströmmarna återfinns mellan Värmland och kommuner i angränsande län. Avstånd verkar alltså, vilket tidigare empiriska studier visat, vara en viktig faktor vid valet av flyttort.
- Även arbetsmarknadsstatus för in- och utflyttade till Värmlands län indikerar att inflyttningen till Värmland inte främst beror på möjligheten till arbete, troligtvis påverkas resultatet av att många flyttar hit för att studera. När det gäller utflyttning från Värmlands län verkar dock möjligheten till arbete spela en avgörande roll. Att tolv procent fler har arbete efter att de flyttat från Värmland indikerar att vissa grupper, exempelvis studenter efter sin examen, inte ser den värmländska arbetsmarknaden som ett alternativ.
- Värmland har det största flyttunderskottet avseende inrikesomflyttningar i åldersgruppen 20-29 år samt ett betydande flyttunderskott på högutbildade människor.
- De inomregionala flyttmönstret följer väl den teoribakgrund som beskrivs i rapporten. Urbaniseringsprocessen inom Värmland är tydlig och åldersgruppen som flyttar mest är 20-29 år. Karlstad framträder som den tydligaste dragningspunkten för omflyttningar inom Värmlands län. Trots detta brottas Karlstad delvis med samma utmaningar som övriga Värmland, det vill säga att man tappar befolkningen när det gäller inrikes flyttningar utanför Värmland.
- Oavsett om det är en utrikes in- eller utflyttare kan vi konstatera att Värmlands och Norges ömsesidiga beroende är starkt. 53 procent av utrikesutflyttarna flyttar till Norge och 31 procent av utrikesinflyttarna flyttar från Norge till Värmland. Flyttströmmar från Värmland till Norge och vice versa är betydande. Den mest flyttbenägna åldersgruppen bland utrikesflyttarna är personer i åldern 20-29 år. Avseende utrikes nettoflyttningar finns ett tydligt flyttöverskott. Det innebär att Värmland lyckas behålla fler utrikesinflyttare än vad som strömmar ut från Värmland. Av flyttöverskottet avseende utrikes inflyttarna går det av statistiken att utläsa att det är personer i åldern 20-39 år samt barn som i huvudsak flyttar till Värmland. Detta är mycket positivt mot bakgrund av den kommande arbetskraftsbristen i Värmland kommer att stå inför om några år.

Näringslivsprognos mot år 2030, prognosår 31 december 2005

- Värmland kommer att fortsätta strukturomvandlingen från industri till tjänster när det gäller sysselsättningen.
- Näringslivet kommer att öka efterfrågan på både högutbildad arbetskraft och arbetskraft med gymnasial yrkesutbildning.
- Antalet personer i arbetsför ålder (20-64 år) beräknas minska med 4,0 procent mot år 2030 samtidigt som antalet arbetsplatser i regionen väntas öka med 3 procent. Detta indikerar tydligt att det kan komma att uppstå brist på arbetskraft i regionen under perioden.
- Mot bakgrund av befolkningsstrukturen med en ökad andel personer i icke arbetsför ålder är det troligt att bland annat vård- och omsorgssektorn kommer att efterfråga arbetskraft. Detta kan således leda till ökad konkurrens om arbetskraften i framtiden, vilket kan hämma tillväxten. Denna brist kan kompenseras med ökad inflyttning, från utlandet eller från andra regioner.

Policyrekommendationer

Det är angeläget att understödja den strukturomvandling som näringslivsprognosen framskriver samt skapa ett attraktivare Värmland för att locka fler att stanna kvar eller flytta till regionen. Detta görs föredömligt genom tillväxtfrämjande insatser, till exempel genom att:

- offentliga insatser görs för att bygga broar mellan växande och krympande branscher, bland annat genom utbildningsinsatser och en fysisk infrastruktur som främjar arbetspendling.
- öka Värmlands attraktivitet för den geografiskt rörliga delen av personer i arbetsför ålder. Högutbildade ungdomar och invandrare är två sådana grupper.
- utveckla den urbana miljön i och runt Karlstadsregionen och samtidigt göra insatser som främjar inflyttning till lantliga miljöer.

För att systematisera dessa åtgärder och utveckla deras innehåll kan de sorteras in olika kategorier:

1. främja utbyggnaden av den urbana miljön i Karlstad,
2. systemsyn,
3. öppenhet,
4. fysisk infrastruktur,
5. universitet/högskolor som attraktionsfaktor och synliggörande av den värmländska arbetsmarknadens möjligheter.

Urbana miljöer. Att utveckla den urbana miljön i Värmland är en nödvändighet. Storstäder och regionala centra är de geografiska naven i Sveriges tillväxt. Genom en så kallad ”filtering down process” sprids branscher som i tidiga faser har dragit nytta av storstädernas kreativa miljöer. Regionala centra är första anhalten för dessa branscher. Karlstadsregionen har fördelar inom IKT-sektorn och kan attrahera verksamheter som inte längre drar nytta av storstädernas kreativa miljöer. Kopplat till åtgärder inom bland andra forsknings och utbildningspolitik, innovationspolitik, utbildningspolitik, bostadspolitik och kulturpolitik kan åtgärder inom vart och ett av områdena tillsammans skapa en attraktivitet i Karlstadsregionen som lockar personer och företag som föredrar att verka i eller i närheten av urbana miljöer.

Systemsyn. Många olika politikområden måste vara inblandade för att skapa attraktivitet i Värmland. Ett exempel är att insatser som ökar attraktiviteten i den urbana miljön bör kompletteras med insatser som ökar attraktiviteten i de lantliga miljöerna. Ett stort antal kommuner och förvaltningar inom kommunerna måste samverka i ett system där var och en ser sin roll i det övergripande arbetet för att skapa ett attraktivt Värmland. Vid en liknelse med lagsport innebär det att aktörerna måste passa vidare ibland i stället för att dribbla själva.

Öppenhet. För att lyckas med att etablera en systemsyn krävs öppenhet. Aktörerna i systemet måste ha ett öppet förhållningssätt och en vilja och förmåga att anpassa sina mål och arbetssätt så att de bidrar med sin del till det övergripande arbetet. I begreppet öppenhet ingår även underbegreppet tolerans. Verksamheten i systemet bör vara öppen för att pröva nya lösningar och en vilja och förmåga att ta risker. Att utveckla ett entreprenörskap är ett förhållningssätt snarare än att stirra sig blind på antalet nystartade företag.

För Region Värmlands arbetssätt innebär de tre begreppen urbana miljöer, systemsyn och öppenhet bland annat att man betraktar insatser inom tillväxtpolitiken och andra insatser som noder i ett system med länkar emellan. Ett sätt att praktiskt tillämpa denna syn är att initiera en sammankoppling mellan det regionala utvecklingsprogrammet Värmland växer – och känner inga gränser 2009–2013, kommunernas näringslivsprogram/näringslivsstrategier och kommunernas fysiska översiktsplanering.

Fysisk infrastruktur. Då avståndet mellan ut- och inflyttningsort är svårt att påverka är det angeläget att göra investeringar i infrastruktur eftersom det är dessa satsningar som är den möjliga vägen för att minska avstånden sett till restid. Att Värmland har goda förbindelser med omvärlden, och då främst den allra närmsta, kan vara av stor vikt för den framtida utvecklingen.

Universitet/högskolor som attraktionsfaktor och synliggörande av den värmländska arbetsmarknadens möjligheter. Förekomsten av universitet/högskolor har stor betydelse för en regions attraktionskraft. För att Värmland skall kunna locka den mest flyttningsbenägna gruppen, 20–29 år, krävs det ett attraktivt och växande universitet. Det räcker dock inte att folk kommer till Värmland och studerar om de sedan flyttar härifrån. För att bibehålla boende och öka inflyttningarna krävs en attraktiv arbetsmarknad med låg arbetslöshet och många vakanser, det vill säga en omsättning på arbetsmarknaden. Om näringslivet, offentligheten och universitetet lyckas väl med att länka studenterna till arbetsmarknaden i Värmland ökar chanserna för en positiv spiral med ökad inflyttning och fler arbetstillfällen. Även om inrikes flyttmönster i Sverige inte skiljer sig nämnvärt mellan inrikes och utrikes födda så är det viktigt att Värmland är en attraktiv region för personer som, av olika anledningar, väljer att migrera till Sverige. Att det finns ett starkt regionalt nav är viktigt när dessa personer väljer vart de ska flytta. Befolkningsstorleken är av betydelse för var såväl migrerande som inrikes flyttande väljer att bosätta sig.

Tabell-, figur- och diagramförteckning

Tabellförteckning

- Tabell 1: Befolkningsutveckling i FA-regioner år 1998 till 2008
- Tabell 2: In- och utflyttning för FA-regioner år 2008.
- Tabell 3: Folkmängd år 1998 och år 2008 i regionens kommuner samt förändring
- Tabell 4: Folkmängd år 2008 och befolkningsprognos fram till år 2030 för de 16 kommunerna i ...
Värmlands län
- Tabell 5: Försörjningskvot per FA-region år 2008 och 2030 enligt alternativ Medel
- Tabell 6: Antal 16-åringar per kommun år 2008 samt prognos för 2009–2030 enligt alternativ Medel
- Tabell 7: Prognos och utfall för Värmland efter åldersgrupp och kön
- Tabell 8: Prognos och utfall för Värmland efter åldersgrupp och kön
- Tabell 9: Total befolkningsutveckling 1968–2010 samt under 70-, 80-, 90-, och 00-talet
- Tabell 10: Genomsnittlig årlig befolkningsutveckling 1968–2010 samt under 70-, 80-, 90-, och 00-talet
- Tabell 11: Geografiska omständigheter och dess påverkan på regional attraktivitet
- Tabell 12: Individuella drag och dess påverkan på flyttbenägenheten
- Tabell 13: Inrikes utflyttade 2001–2010 från Värmlands län efter ålder och utbildningsnivå
- Tabell 14: Inrikes inflyttade 2001–2010 till Värmlands län efter ålder och utbildningsnivå
- Tabell 15: Inrikes nettoflyttningar 2001–2010 till Värmlands län efter ålder och utbildningsnivå
- Tabell 18: Karlstads flyttnetto 2001–2010 mot de 10 största in- och utflyttningkommunerna utanför
Värmlands län
- Tabell 16: Kommunernas andel av totala inflyttningar inom Värmland 2001–2010
- Tabell 17: Flyttningar inom länet efter ålder och kön
- Tabell 19: Utrikes utflyttade 2001–2010 från Värmlands län efter ålder och utbildningsnivå
- Tabell 20: Utrikes inflyttade 2001–2010 till Värmlands län efter ålder och utbildningsnivå
- Tabell 21: Utrikes nettoflyttningar 2001–2010 till Värmlands län efter ålder och utbildningsnivå
- Tabell 22: Förändringen av antalet sysselsatta (dagbefolkning) i huvudbranscherna 2005–2030 i
Värmlands län
- Tabell 23: Förändringen av antalet sysselsatta (dagbefolkning) i vissa delbranscher i industrin 2005–2030
i Värmlands län
- Tabell 24: Förändringen av antalet sysselsatta (dagbefolkning) i vissa delbranscher i privat tjänstesektor
2005–2030 i Värmlands län
- Tabell 25: Förändringen av antalet sysselsatta (dagbefolkning) i delbranscherna i offentlig sektor 2005–
2030 i Värmlands län
- Tabell 26: Förändringen av antalet sysselsatta (dagbefolkningen) i olika utbildningsrupper 2005–2030 i
Värmlands län

Figurförteckning

- Figur 1: Befolkningsutveckling i regionens kommuner under perioden 1998–2008
- Figur 2: Relativ befolkningsutveckling per kommun i alternativ Låg, Medel och Hög
- Figur 3: De fem största kommunerna som värmlänningar flyttat till utanför länet, 2001–2010
- Figur 4: De fem största kommunerna som nya värmlänningar flyttat ifrån, 2001–2010
- Figur 5: Nettoflyttning för de fem största inrikes flyttströmmarna till och från Värmland, 2001–2010
- Figur 6: Större nettoflyttningar inom Värmland 2001–2010

Diagramförteckning

- Diagram 1: Befolkningsutveckling i Värmland län år 1968–2008
- Diagram 3: Folkökning, födda, döda, immi- och emigranter samt in- och utflyttare i Värmlands län 1988–2008.
- Diagram 4: Befolkningspyramid för riket år 2008
- Diagram 5: Befolkningspyramid för Värmlands län år 2008
- Diagram 6: Historisk och prognostiserad befolkningsutveckling i Värmlands län fram till år 2030 för de tre alternativen
- Diagram 7: Befolkningspyramid för Värmlands län år 2008 och år 2030 enligt alternativ Medel
- Diagram 8: Andel av regionens befolkning som är äldre än 65 år
- Diagram 9: Historisk och prognostiserad utveckling av antalet 16-åringar i Värmlands län fram till år 2030 för de tre alternativen Låg, Medel och Hög.
- Diagram 10: Inrikes in- och utflyttningar till och från Värmlands län 2001-2010
- Diagram 11: Tio största in- och utflyttningkommunerna till och från Värmlands län 2001-2010
- Diagram 12: Utrikes in- och utflyttningar till och från Värmlands län 2001-2010
- Diagram 13: Tio största in och utflyttningssländer till och från Värmlands län 2001-2010
- Diagram 14: Utvecklingen av förvärvsarbetsande nattbefolkning, befolkning totalt, befolkning i åldrarna 20–64 år och dagbefolkning 2005–2030 för Värmlands län
- Diagram 15: Förvärvsfrekvensens utveckling 2005–2030 för Värmlands län
- Diagram 16: Utveckling av dagbefolkningen på huvudbranscher 2005–2030 för Värmlands län
- Diagram 17: Utveckling av dagbefolkningen i vissa branscher i industrin 2005–2030 för Värmlands län
- Diagram 18: Utveckling av dagbefolkningen i vissa branscher i privat tjänstesektor 2005–2030 för Värmlands län
- Diagram 19: Utveckling av dagbefolkningen i offentlig sektor 2005–2030 för Värmlands län
- Diagram 20: Utvecklingen av efterfrågade utbildningsgrupper 2005–2030 för Värmlands län
- Diagram 21: Befolkningsutvecklingen 2005–2030 i Värmlands län

Referenser

Regeringen (2007), Flyttning och pendling i Sverige, SOU 2007:35

SCB (2011), Tredje barnet – en ny trend? , Demografiska rapporter 2011:1

SCB (2011), Sveriges framtida befolkning 2011-2060, BE 18 SM 1101

SCB (2011), Sveriges framtida befolkning 2011-2060, BE 18 SM 1101

Stockholms stads Utrednings - och statistikkontor AB (2010), Befolkningsprognoser – Hur träffsäkra är de?, Statistik om Stockholm: SA 2010:02,

Tillväxtanalys (2010), Regional tillväxt 2010, 2010:12 samt ITPS (2006), Urbanisering, storstäder och tillväxt, A2006:015, valda delar

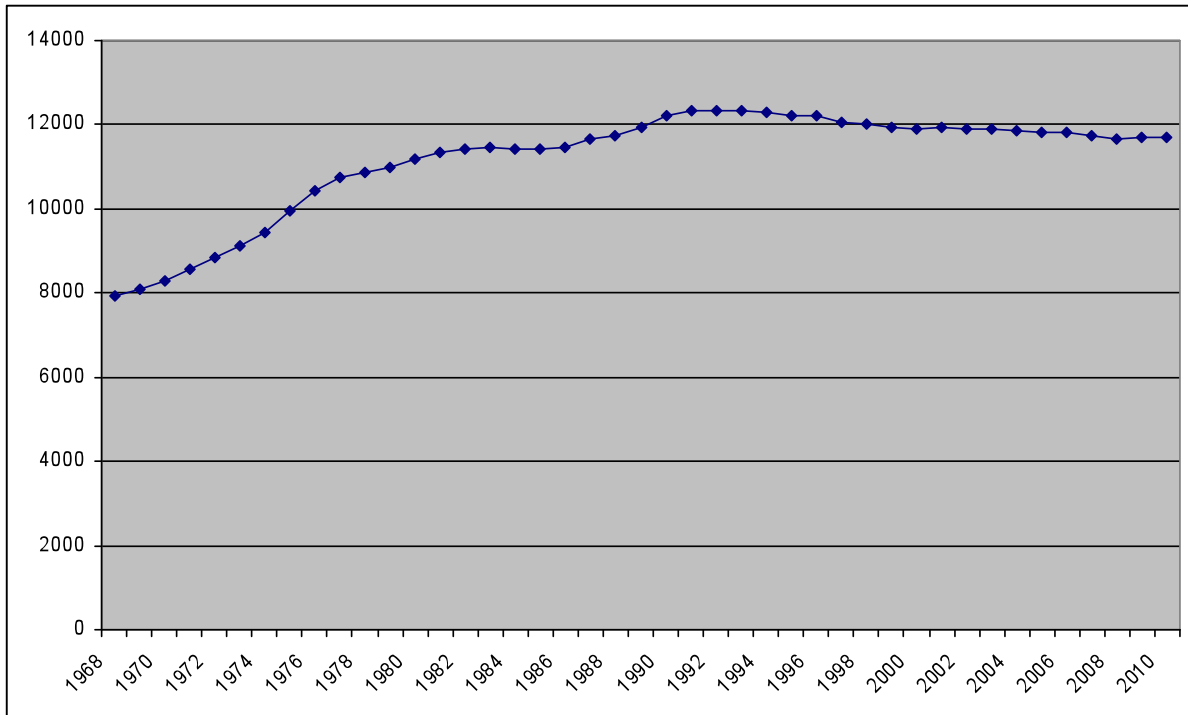

Bilagor

BILAGA 1: Befolkningsutveckling

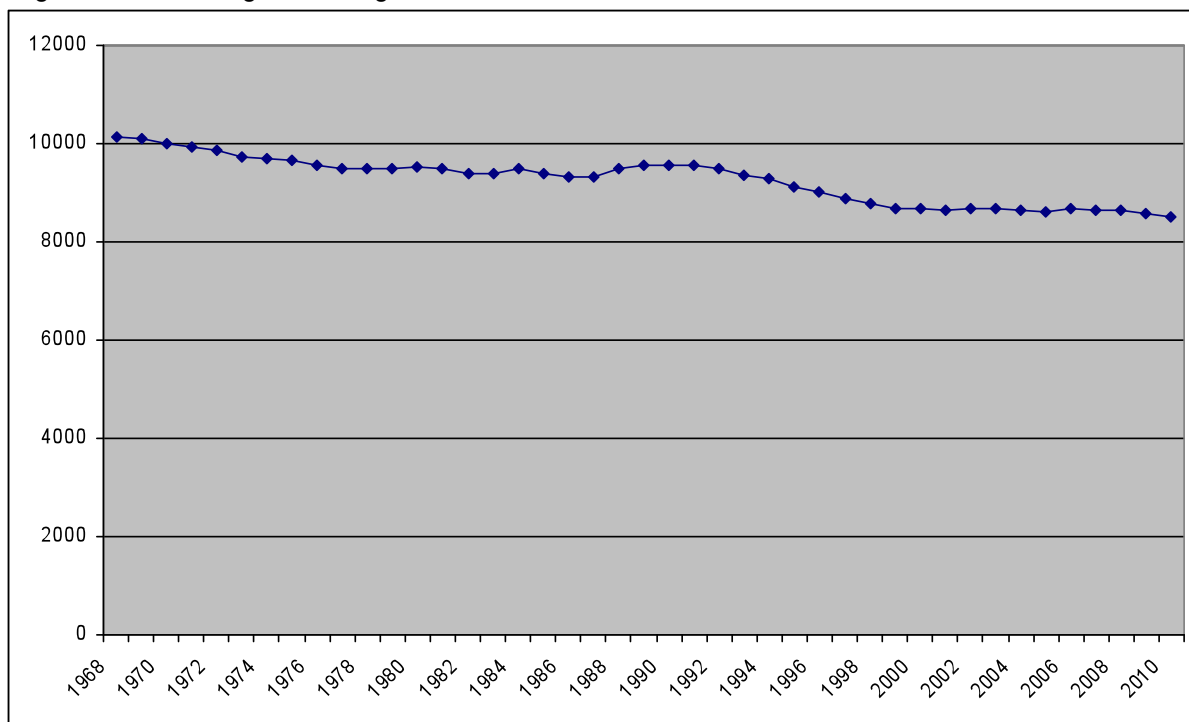
Nedan visas befolkningsutvecklingen för de 16 värmländska kommunerna 1968 – 2010. Uppgifterna avser förhållandena den 31 december för valt/valda år enligt den regionala indelning som gäller den 1 januari året efter.

Diagram 1: Befolkningsutveckling i Kil 1968 – 2010

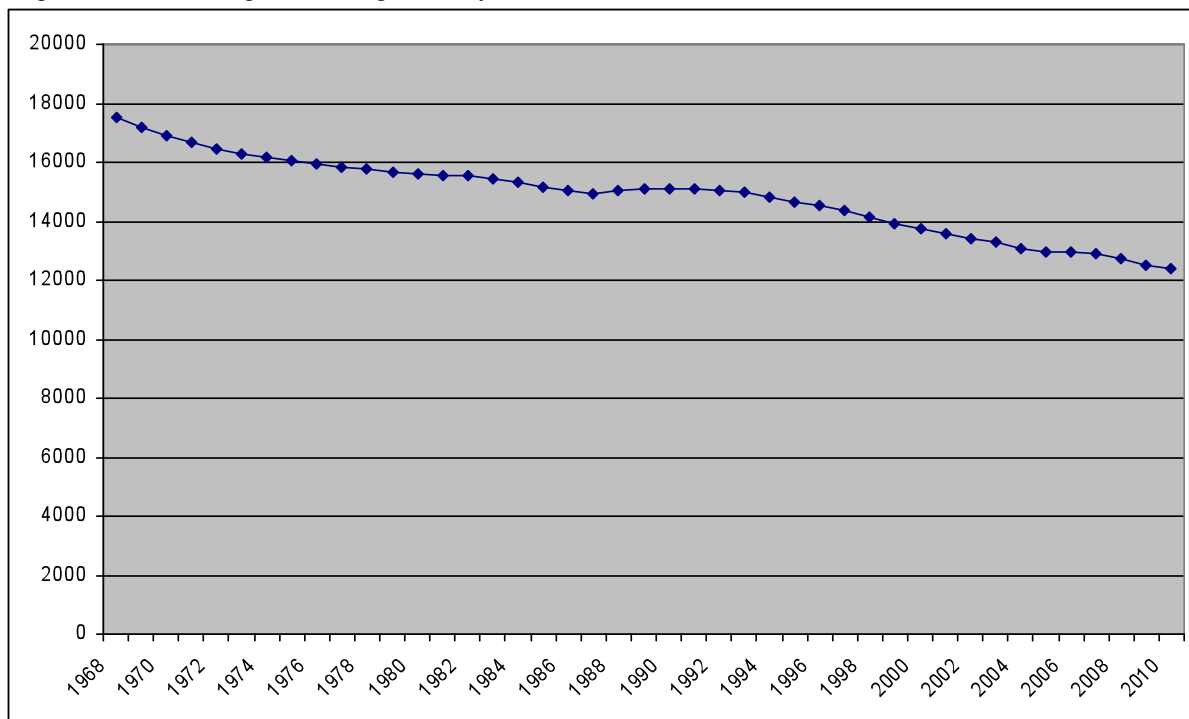
Källa: SCB, egen bearbetning

Diagram 2: Befolkningsutveckling i Eda 1968 – 2010

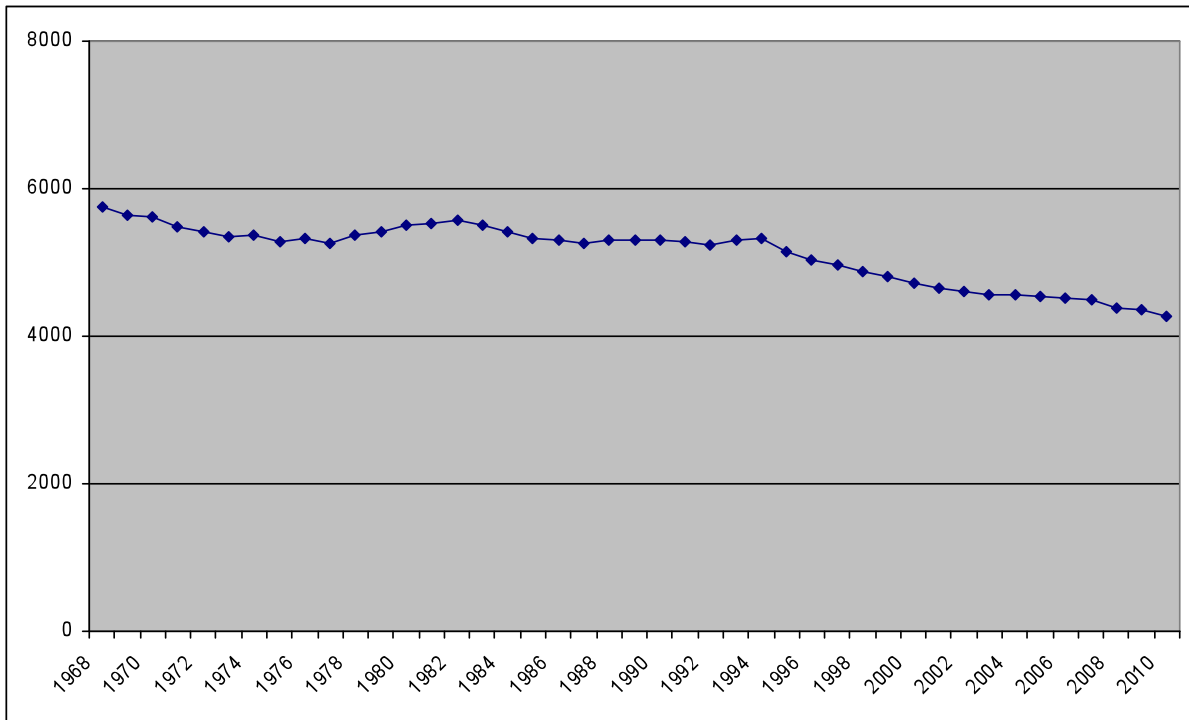
Källa: SCB, egen bearbetning

Diagram 3: Befolkningsutveckling i Torsby 1968 – 2010

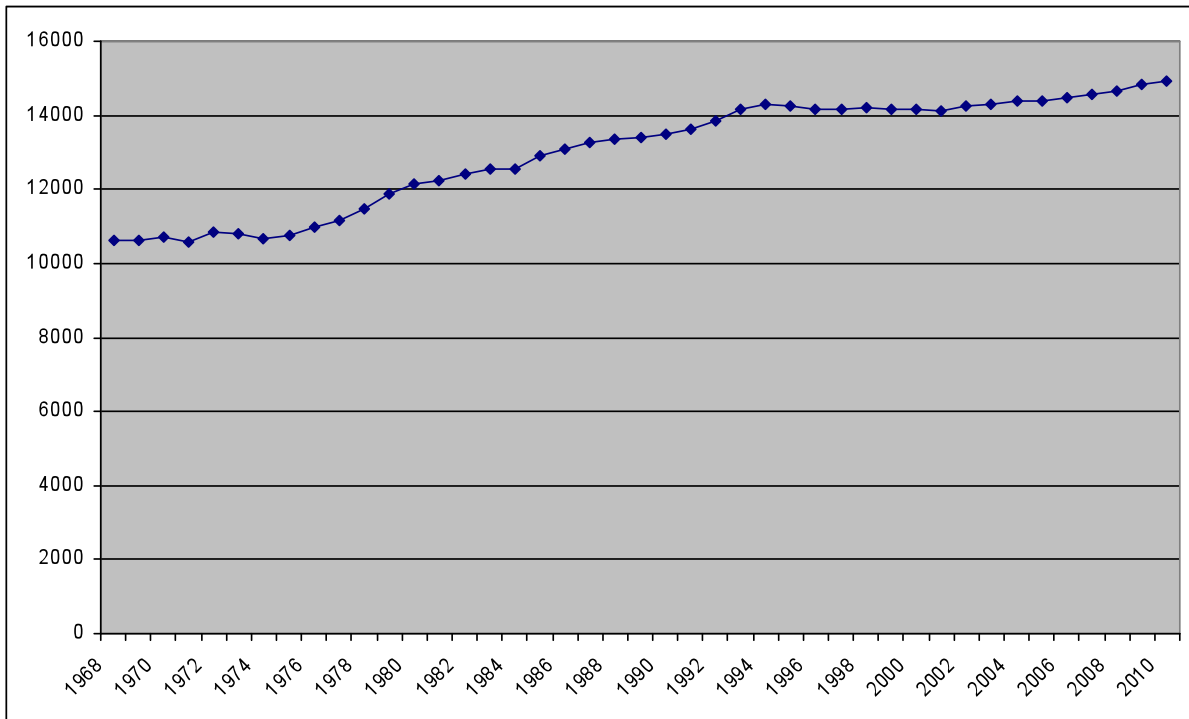
Källa: SCB, egen bearbetning

Diagram 4: Befolkningsutveckling i Storfors 1968 – 2010

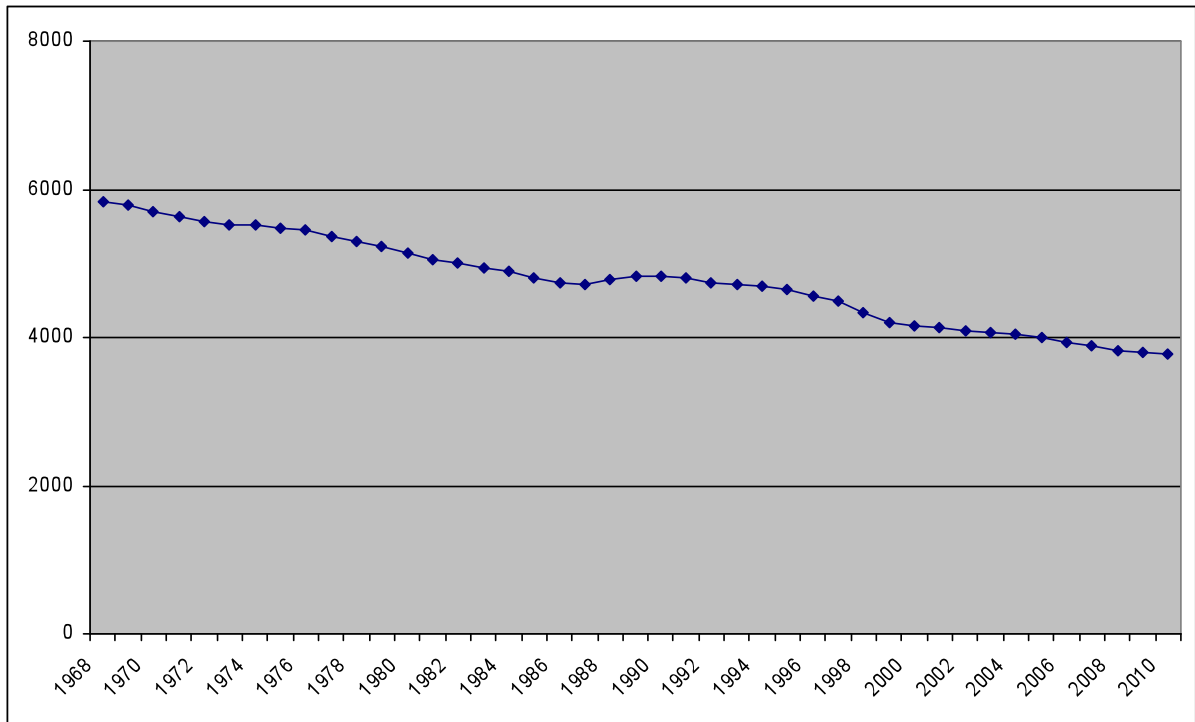
Källa: SCB, egen bearbetning

Diagram 5: Befolkningsutveckling i Hamnrö 1968 – 2010

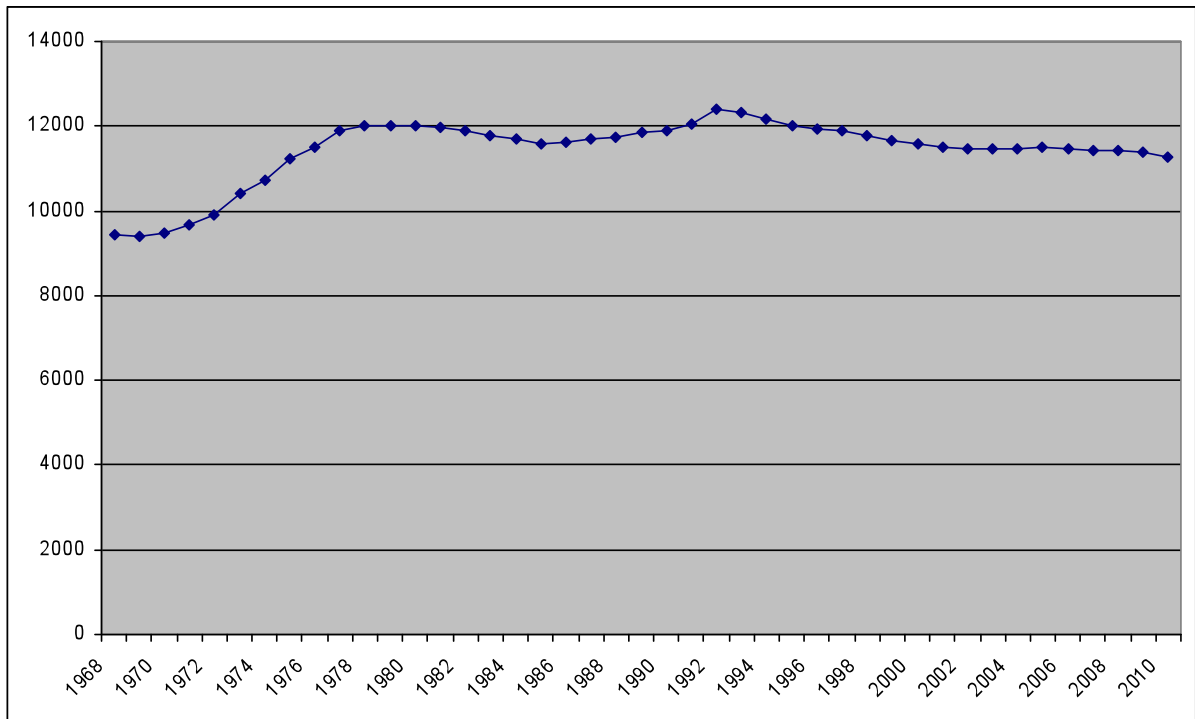
Källa: SCB, egen bearbetning

Diagram 6: Befolkningsutveckling i Munkfors 1968 – 2010

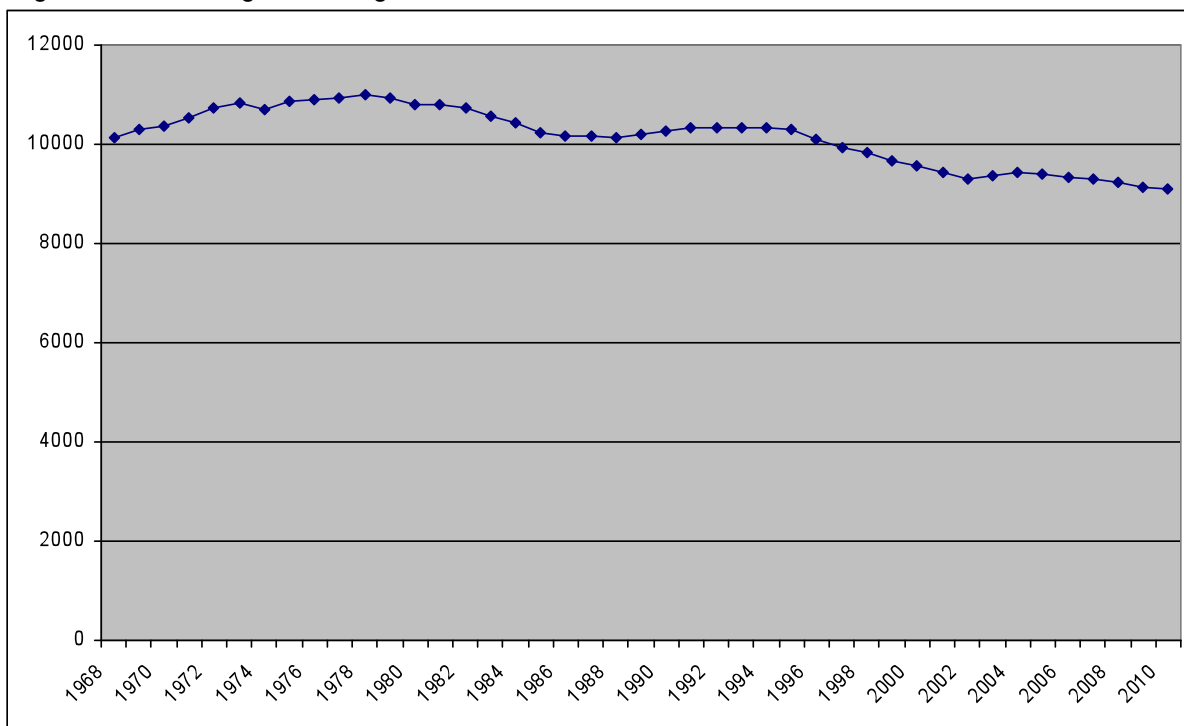
Källa: SCB, egen bearbetning

Diagram 7: Befolkningsutveckling i Forshaga 1968 – 2010

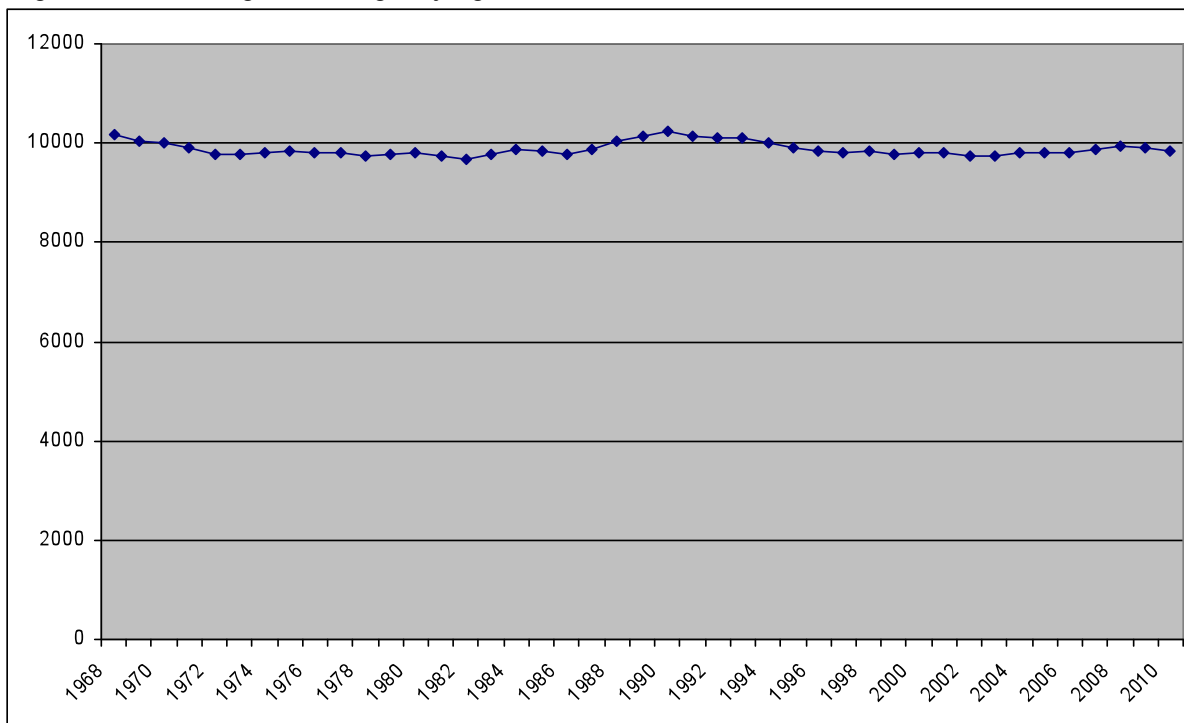
Källa: SCB, egen bearbetning

Diagram 8: Befolkningsutveckling i Grums 1968 – 2010

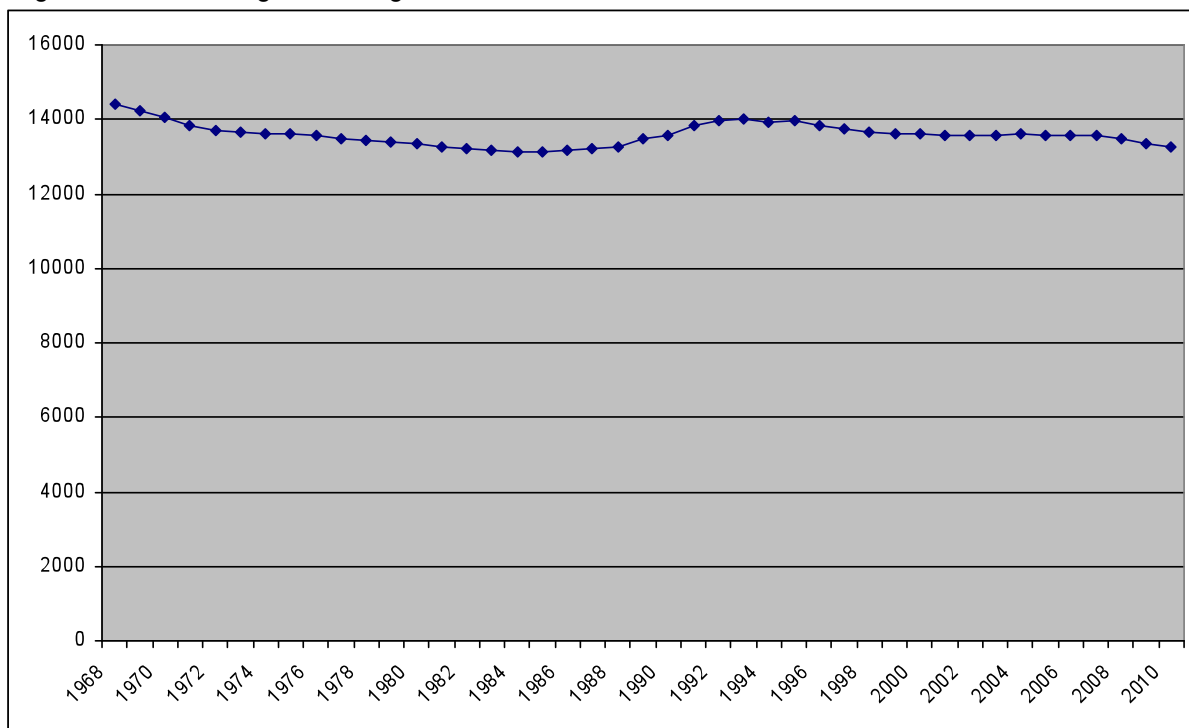
Källa: SCB, egen bearbetning

Diagram 9: Befolkningsutveckling i Årjäng 1968 – 2010

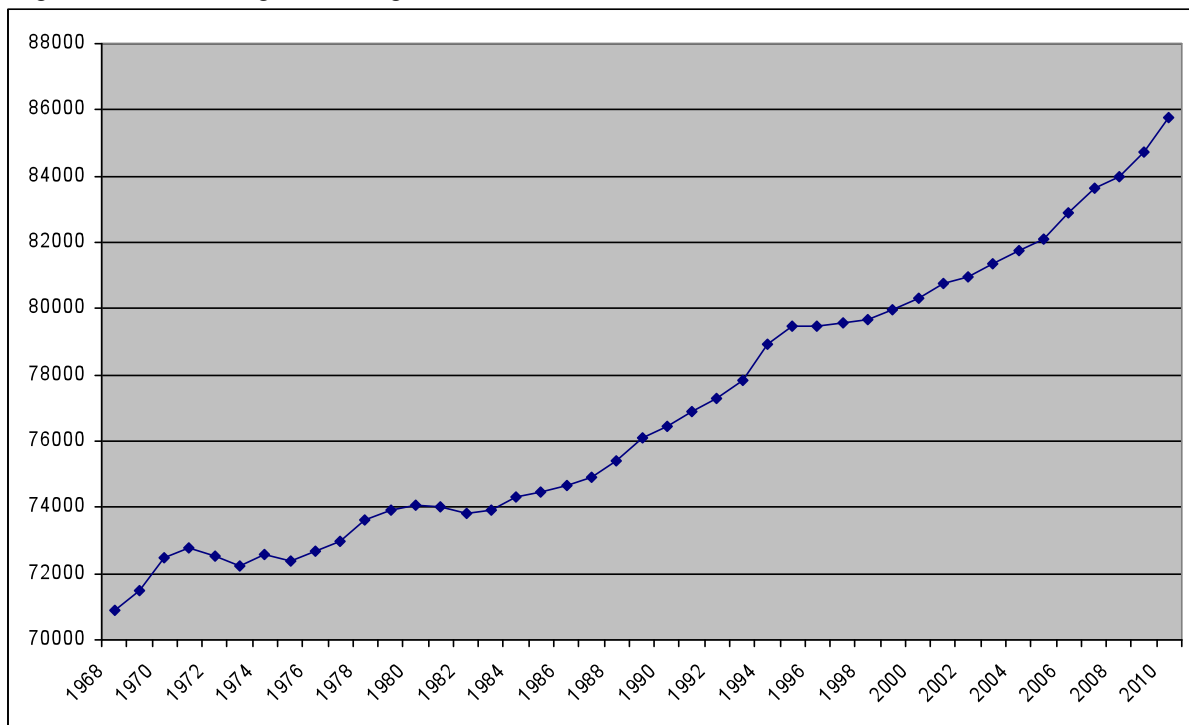
Källa: SCB, egen bearbetning

Diagram 10: Befolkningsutveckling i Sunne 1968 – 2010

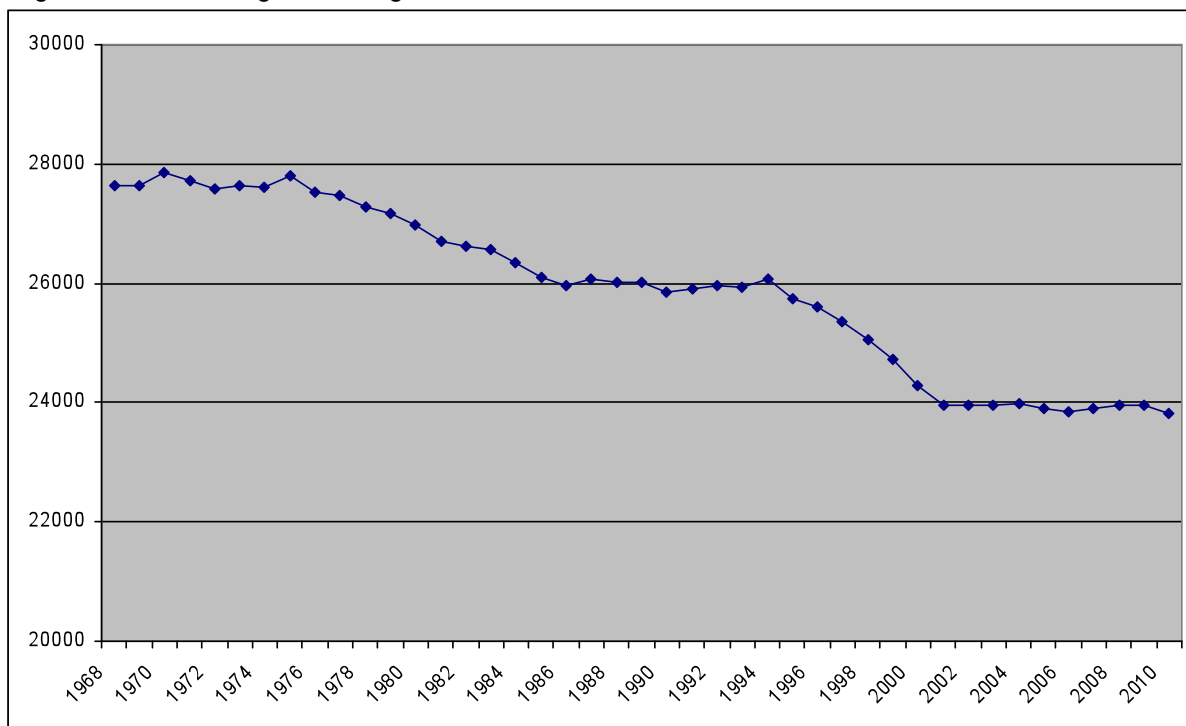
Källa: SCB, egen bearbetning

Diagram 11: Befolkningsutveckling i Karlstad 1968 – 2010

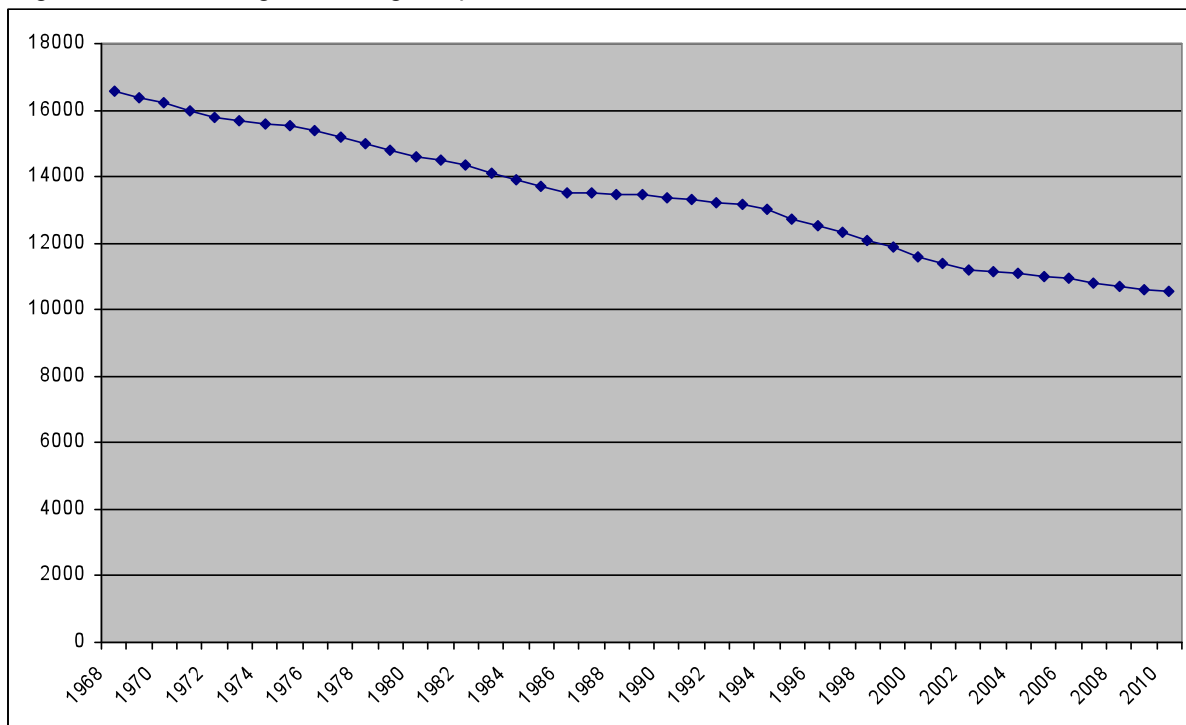
Källa: SCB, egen bearbetning

Diagram 12: Befolkningsutveckling i Kristinehamn 1968 – 2010

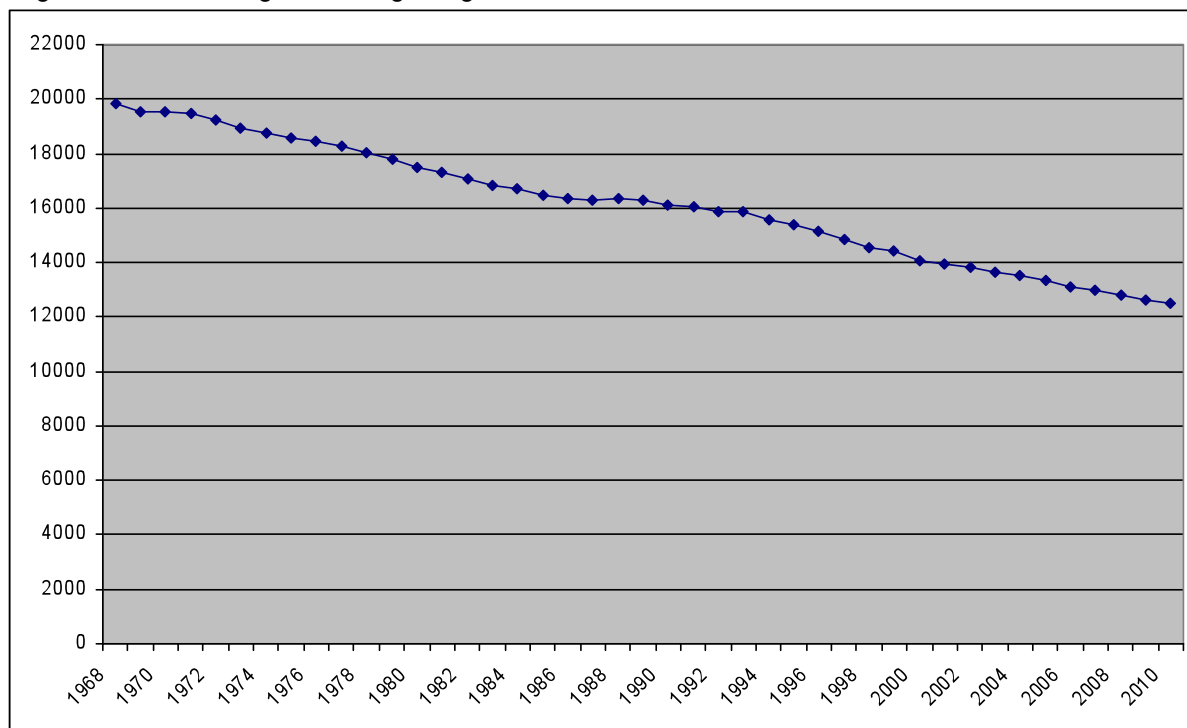
Källa: SCB, egen bearbetning

Diagram 13: Befolkningsutveckling i Filipstad 1968 – 2010

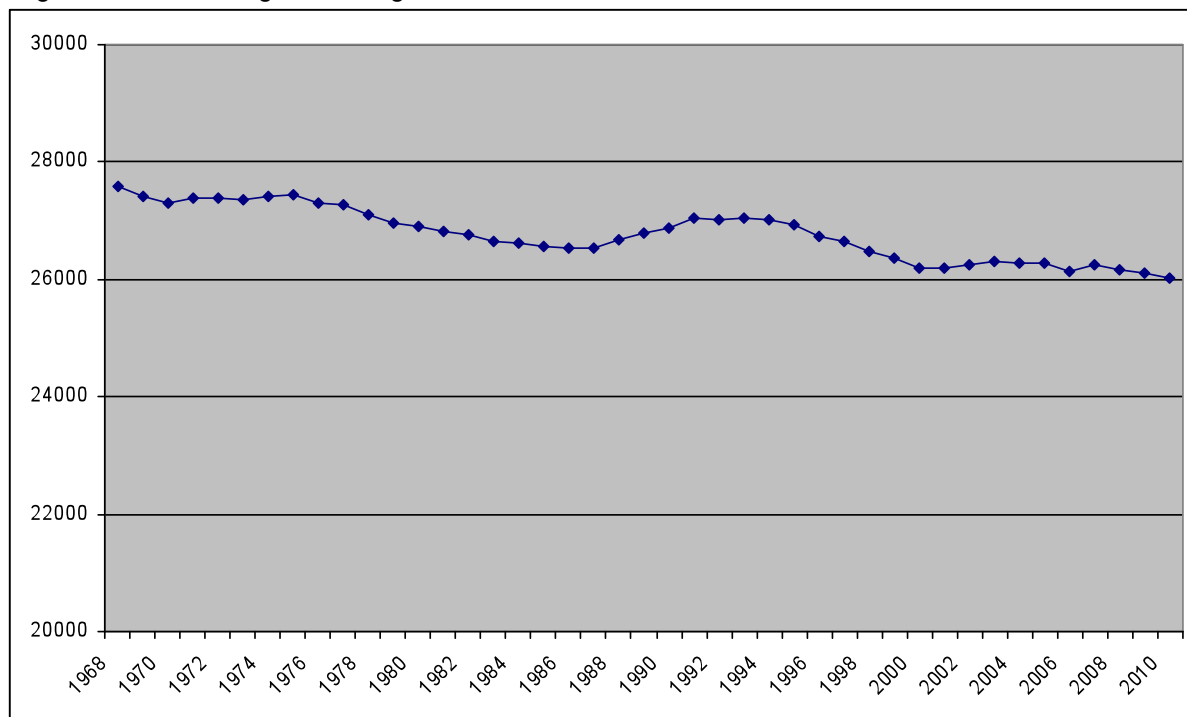
Källa: SCB, egen bearbetning

Diagram 14: Befolkningsutveckling i Hagfors 1968 – 2010

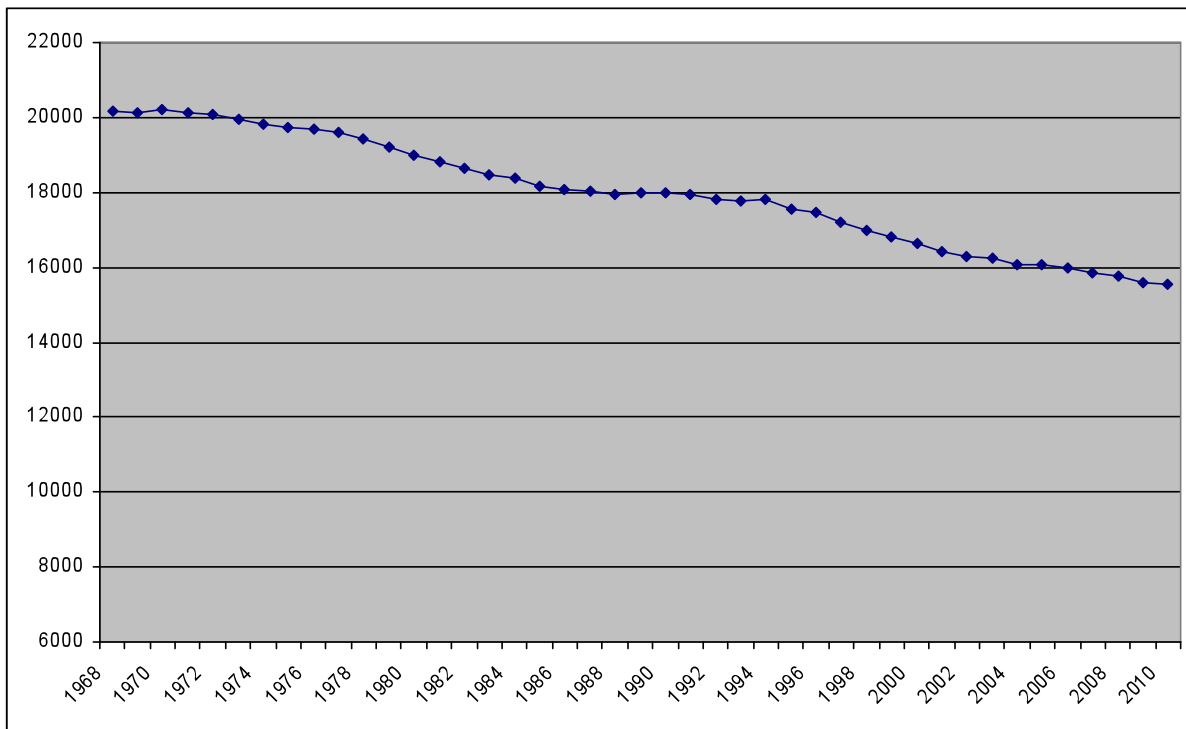
Källa: SCB, egen bearbetning

Diagram 15: Befolkningsutveckling i Arvika 1968 – 2010

Källa: SCB, egen bearbetning

Diagram 16: Befolkningsutveckling i Säffle 1968 – 2010

Källa: SCB, egen bearbetning

BILAGA 2: Befolkningspyramider

Nedan visas befolkningspyramider för de 16 kommunerna i Värmlands län år 2008.

Diagram 17. Befolkningspyramid för Kils kommun år 2008

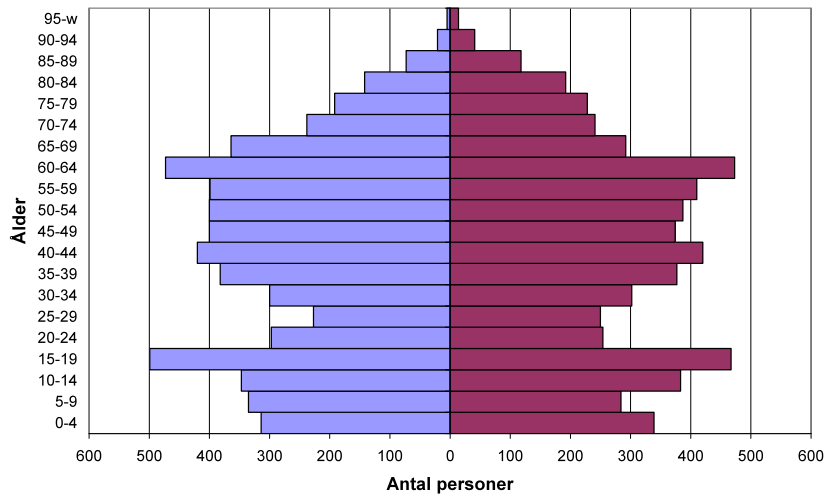

Diagram 18. Befolkningspyramid för Eda kommun år 2008

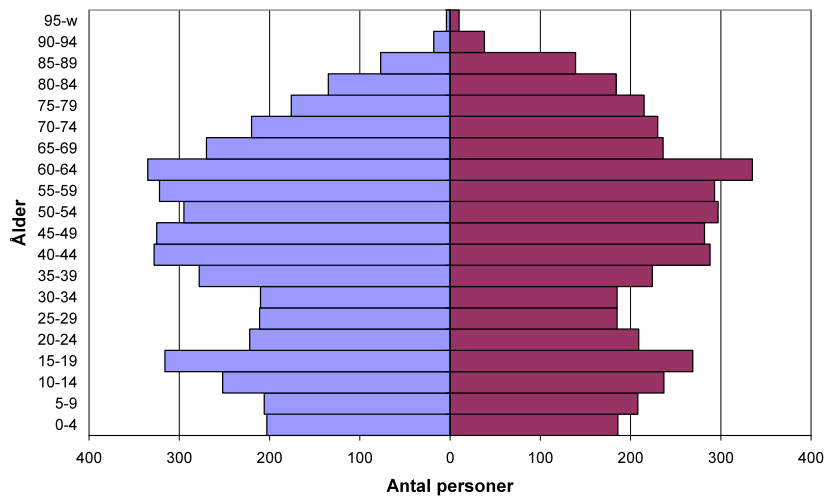

Diagram 19. Befolkningspyramid för Torsby kommun år 2008

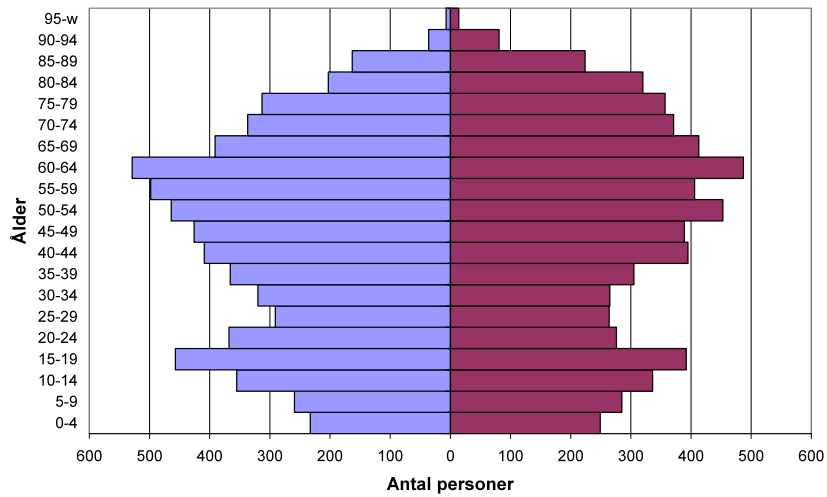

Diagram 20. Befolkningspyramid för Storfors kommun år 2008

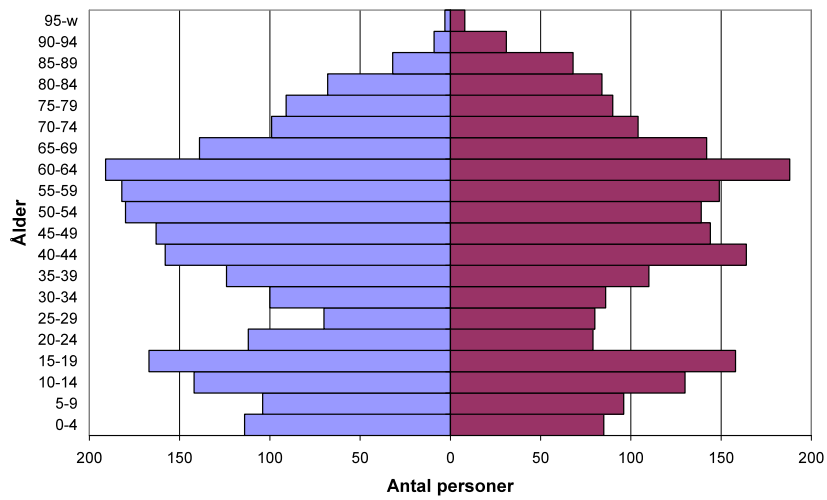

Diagram 21. Befolkningspyramid för Hammarö kommun år 2008

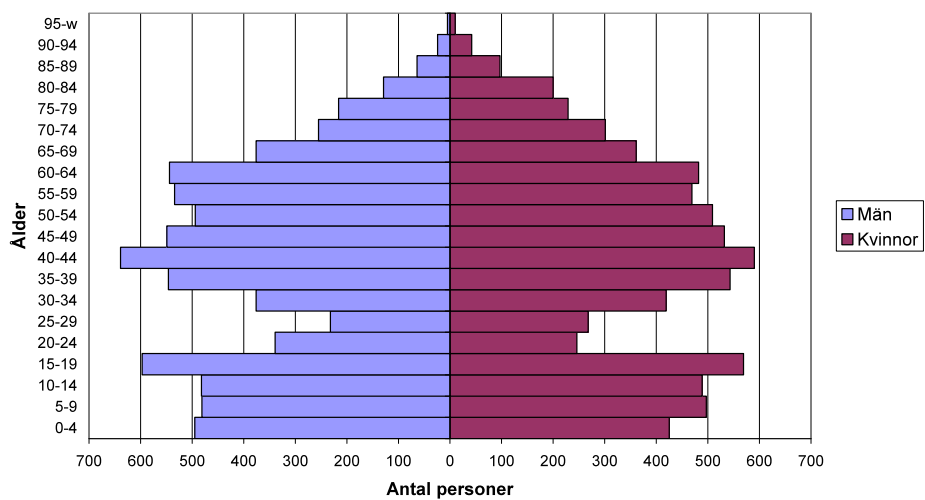

Diagram 22. Befolkningspyramid för Munkfors kommun år 2008

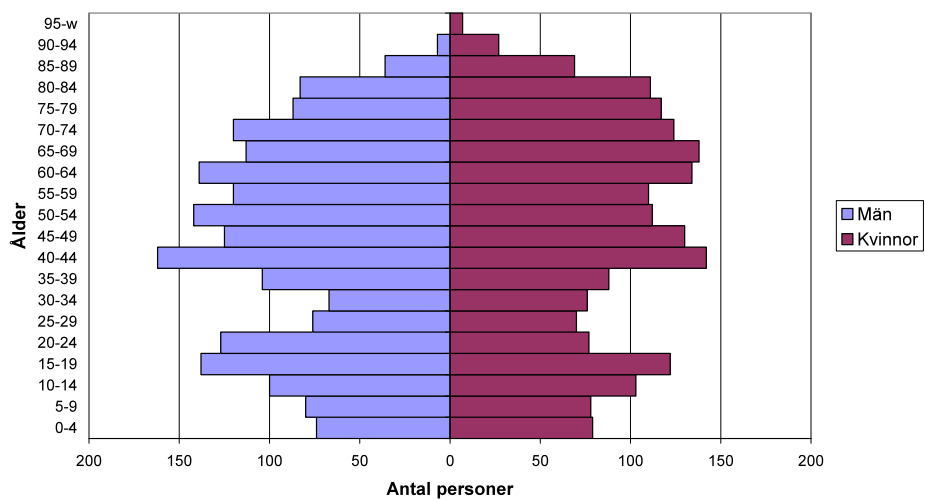

Diagram 23. Befolkningspyramid för Forshaga kommun år 2008

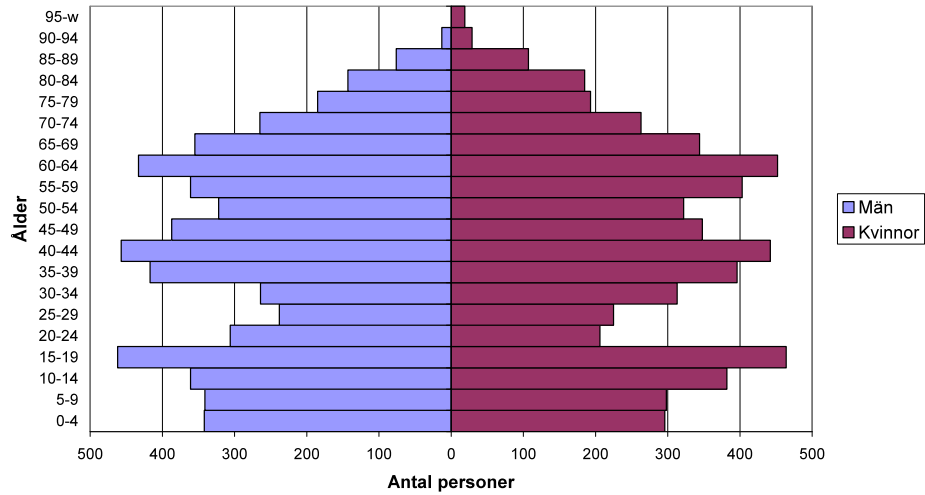

Diagram 24. Befolkningspyramid för Grums kommun år 2008

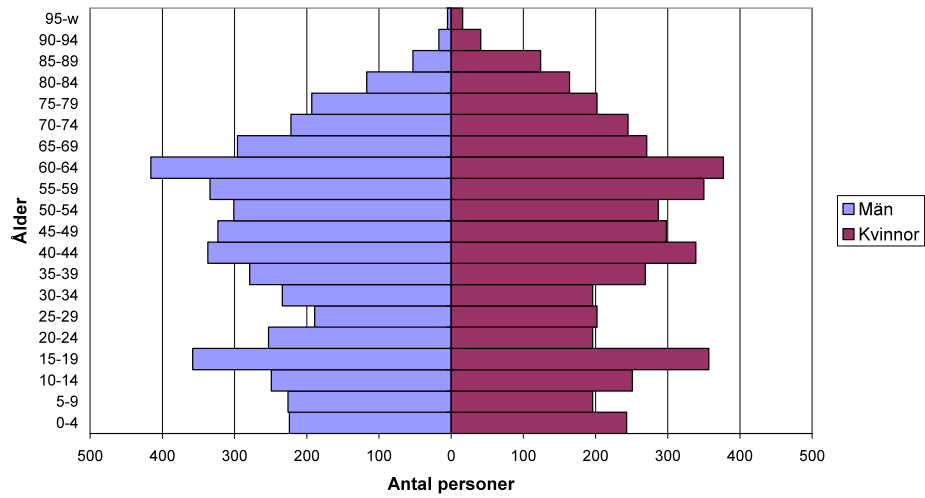

Diagram 25. Befolkningspyramid för Årjängs kommun år 2008

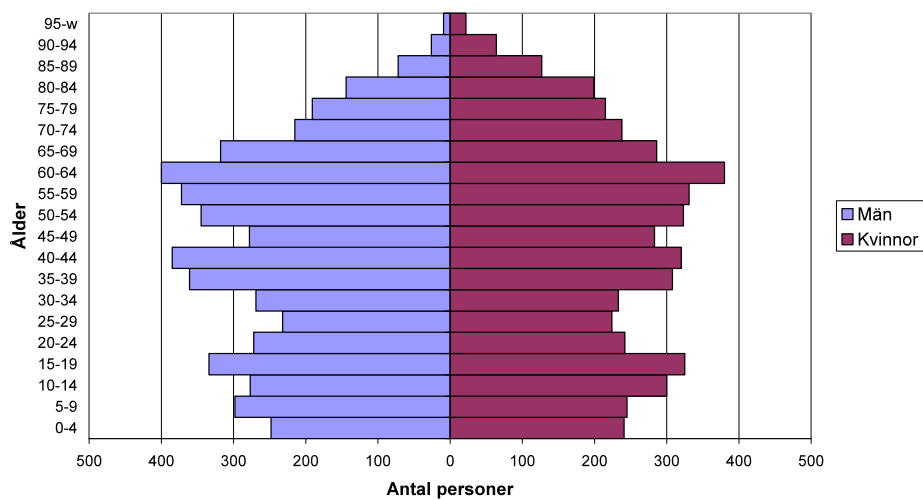

Diagram 26. Befolkningspyramid för Sunne kommun år 2008

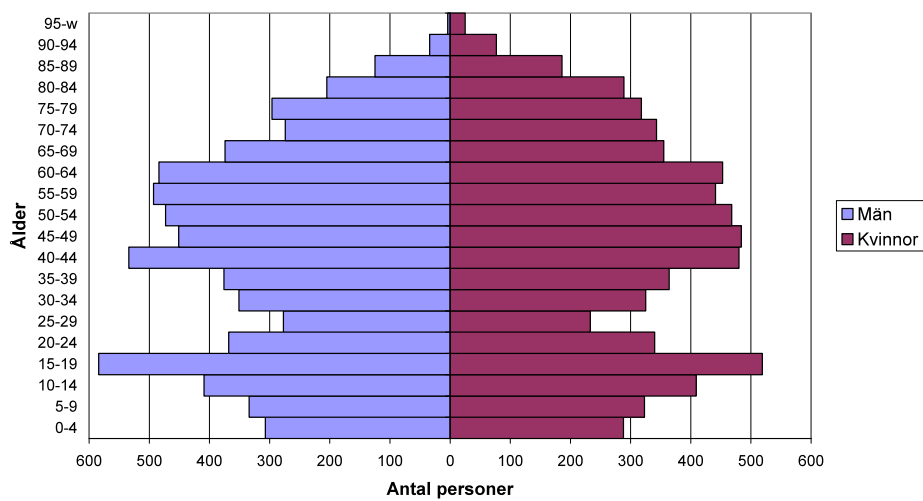

Diagram 27. Befolkningspyramid för Karlstads kommun år 2008

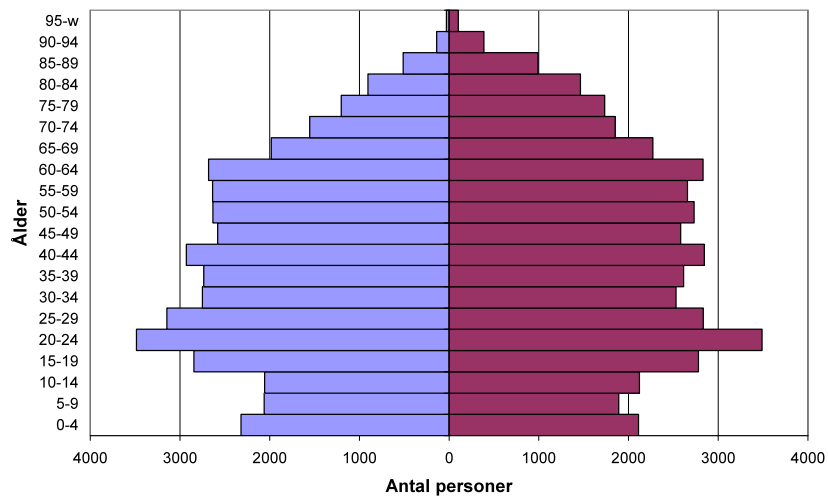

Diagram 28. Befolkningspyramid för Kristinehamns kommun år 2008

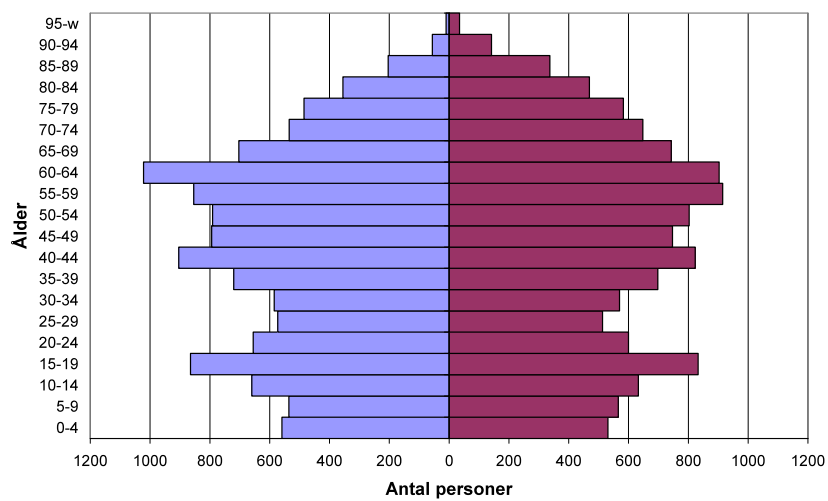

Diagram 29. Befolkningspyramid för Filipstads kommun år 2008

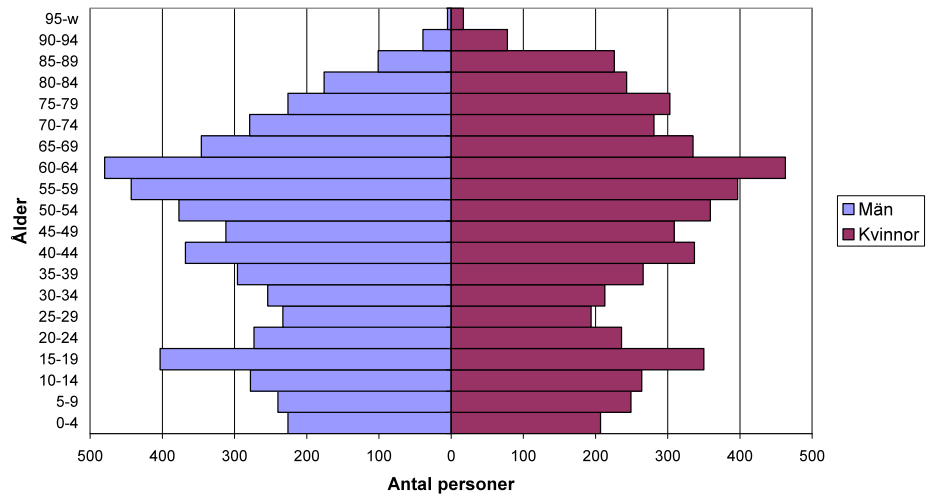

Diagram 30. Befolkningspyramid för Hagfors kommun år 2008

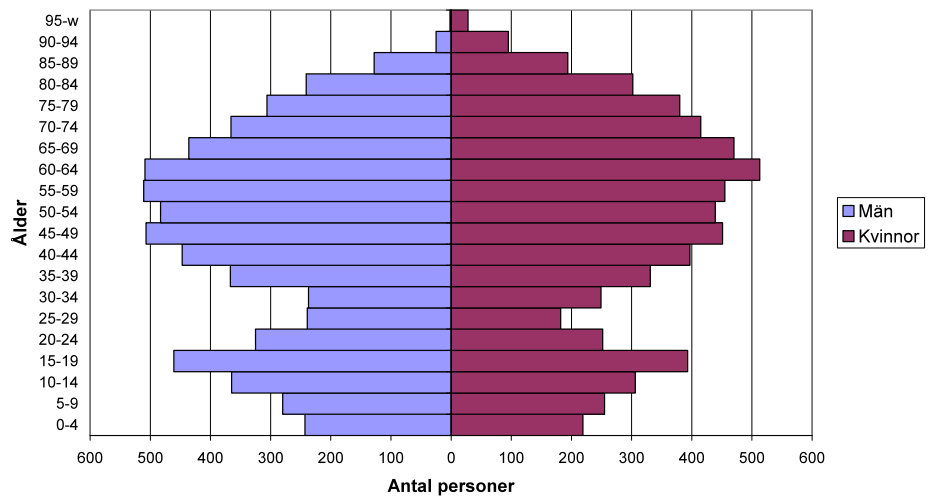

Diagram 31. Befolkningspyramid för Arvika kommun år 2008

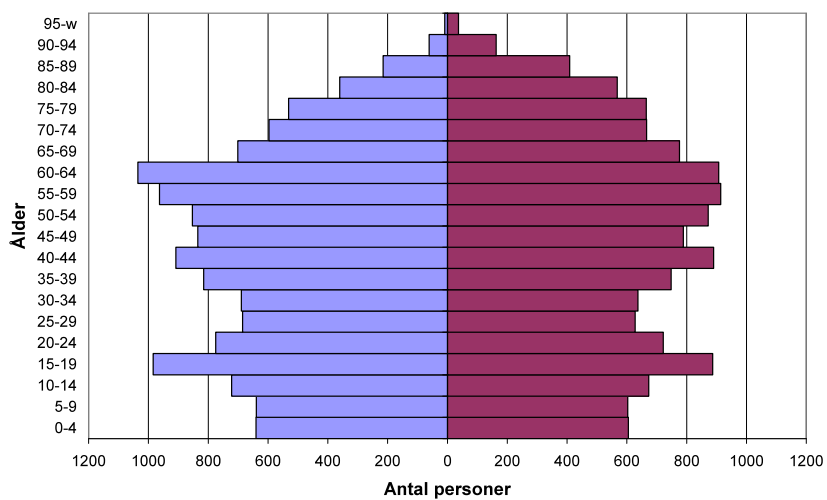
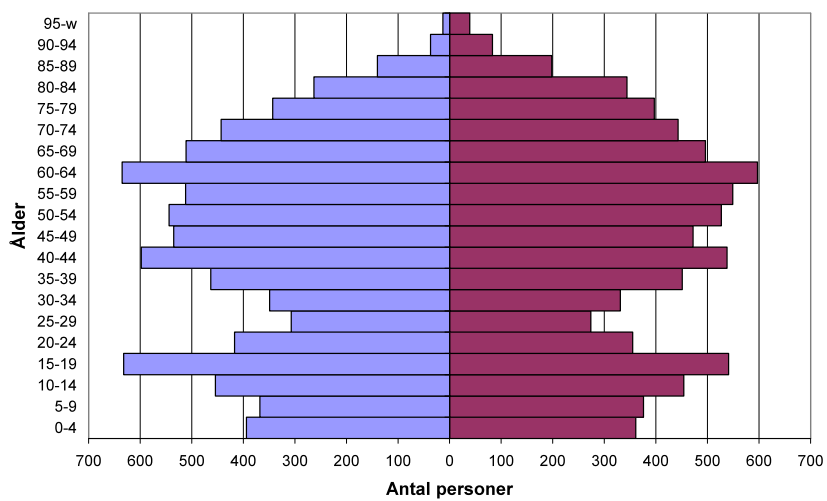

Diagram 32. Befolkningspyramid för Säffle kommun år 2008

BILAGA 3: Inrikes utflyttade från Värmlands län till topp fem kommunerna under perioden 2001-2010 efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

Tabell 1: Utflyttade från Värmland till Göteborg efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	204	204
10-19	464	3	-	100	567
20-29	2 156	1 338	1 121	36	4 651
30-39	274	112	290	3	679
40-49	126	16	38	-	180
50-59	70	8	34	-	112
60-69	21	-	11	-	32
70-79	7	-	-	-	7
80-	-	-	-	10	10
Totalt	3 118	1 477	1 494	353	6 442

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 2: Utflyttade från Värmland till Göteborg efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk				
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder										
	0-9	-	-	-	52	52	-	-	-	50	50
	10-19	168	-	-	33	201	24	-	-	22	46
	20-29	904	566	420	-	1 890	151	57	46	24	278
	30-39	115	58	121	-	294	65	15	23	3	106
	40-49	39	12	11	-	62	24	-	-	-	24
	50-59	32	-	7	-	39	6	-	-	-	6
	60-69	7	-	6	-	13	-	-	-	-	-
	70-79	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	6	6	-	-	-	-	-
	Totalt	1 268	636	565	91	2 560	270	72	69	99	510
Kv	Ålder										
	0-9	-	-	-	51	51	-	-	-	51	51
	10-19	253	3	-	31	287	19	-	-	14	33
	20-29	980	659	580	-	2 219	121	56	75	12	264
	30-39	69	33	122	-	224	25	6	24	-	55
	40-49	44	4	23	-	71	19	-	4	-	23
	50-59	32	8	27	-	67	-	-	-	-	-
	60-69	14	-	5	-	19	-	-	-	-	-
	70-79	4	-	-	-	4	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	4	4	-	-	-	-	-
	Totalt	1 396	707	757	86	2 946	184	62	103	77	426

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 3: Utflyttade från Värmland till Stockholm efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	187	187
10-19	189	-	-	49	238
20-29	1 298	684	847	9	2 838
30-39	303	145	366	3	817
40-49	110	7	52	-	169
50-59	55	6	28	-	89
60-69	37	-	32	-	69
70-79	-	-	-	3	3
80-	-	-	-	3	3
Totalt	1 992	842	1 325	254	4 413

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 4: Utflyttade från Värmland till Stockholm efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk				
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder										
	0-9	-	-	-	77	77	-	-	-	17	17
	10-19	52	-	-	8	60	12	-	-	12	24
	20-29	509	282	311	-	1 102	115	28	33	6	182
	30-39	141	80	171	-	392	52	4	37	3	96
	40-49	46	4	22	-	72	30	-	-	-	30
	50-59	39	-	13	-	52	-	-	-	-	-
	60-69	25	-	14	-	39	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	812	366	531	85	1 794	209	32	70	38	349
Kv	Ålder										
	0-9	-	-	-	63	63	-	-	-	30	30
	10-19	115	-	-	10	125	10	-	-	19	29
	20-29	592	332	470	-	1 394	82	42	33	3	160
	30-39	73	55	138	-	266	37	6	20	-	63
	40-49	24	3	27	-	54	10	-	3	-	13
	50-59	16	6	15	-	37	-	-	-	-	-
	60-69	12	-	18	-	30	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-
	Totalt	832	396	668	79	1 975	139	48	56	52	295

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 5: Utflyttade från Värmland till Örebro efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	154	154
10-19	162	-	-	71	233
20-29	723	361	213	12	1 309
30-39	138	34	64	-	236
40-49	36	-	11	-	47
50-59	27	3	-	3	33
60-69	8	-	-	-	8
70-79	-	-	-	-	-
80-	-	-	-	3	3
Totalt	1 094	398	288	243	2 023

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 6: Utflyttade från Värmland till Örebro efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk				
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder										
	0-9	-	-	-	46	46	-	-	-	25	25
	10-19	42	-	-	28	70	3	-	-	17	20
	20-29	279	119	77	-	475	68	19	3	7	97
	30-39	56	14	36	-	106	36	3	3	-	42
	40-49	16	-	-	-	16	9	-	-	-	9
	50-59	16	3	-	-	19	-	-	-	-	-
	60-69	8	-	-	-	8	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	417	136	113	74	740	116	22	6	49	193
Kv	Ålder										
	0-9	-	-	-	49	49	-	-	-	34	34
	10-19	105	-	-	15	120	12	-	-	11	23
	20-29	331	209	130	-	670	45	14	3	5	67
	30-39	31	17	25	-	73	15	-	-	-	15
	40-49	11	-	11	-	22	-	-	-	-	-
	50-59	11	-	-	-	11	-	-	-	3	3
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-
	Totalt	489	226	166	67	948	72	14	3	53	142

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 7: Utflyttade från Värmland till Uppsala efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	65	65
10-19	104	-	-	27	131
20-29	506	474	265	-	1 245
30-39	44	7	64	-	115
40-49	10	-	3	-	13
50-59	3	-	3	-	6
60-69	3	-	-	-	3
70-79	-	-	-	-	-
80-	-	-	-	-	-
Totalt	670	481	335	92	1 578

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 8: Utflyttade från Värmland till Uppsala efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk				
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder										
	0-9	-	-	-	34	34	-	-	-	6	6
	10-19	36	-	-	3	39	4	-	-	10	14
	20-29	217	194	104	-	515	29	9	10	-	48
	30-39	25	4	26	-	55	8	-	-	-	8
	40-49	7	-	3	-	10	-	-	-	-	-
	50-59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	285	198	133	37	653	41	9	10	16	76
Kv	Ålder										
	0-9	-	-	-	22	22	-	-	-	3	3
	10-19	61	-	-	8	69	3	-	-	6	9
	20-29	229	261	145	-	635	31	10	6	-	47
	30-39	7	3	35	-	45	4	-	3	-	7
	40-49	-	-	-	-	-	3	-	-	-	3
	50-59	3	-	3	-	6	-	-	-	-	-
	60-69	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	303	264	183	30	780	41	10	9	9	69

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 9: Utflyttade från Värmland till Karlskoga efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	142	142
10-19	146	-	-	91	237
20-29	465	76	116	3	660
30-39	171	17	27	-	215
40-49	110	3	-	-	113
50-59	38	-	3	-	41
60-69	37	-	-	-	37
70-79	13	-	-	-	13
80-	-	-	-	9	9
Totalt	980	96	146	245	1 467

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 10: Utflyttade från Värmland till Karlskoga efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk				
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder										
	0-9	-	-	-	69	69	-	-	-	7	7
	10-19	59	-	-	50	109	3	-	-	3	6
	20-29	233	23	50	-	306	31	-	-	3	34
	30-39	84	11	16	-	111	10	-	-	-	10
	40-49	62	-	-	-	62	7	-	-	-	7
	50-59	12	-	-	-	12	-	-	-	-	-
	60-69	15	-	-	-	15	-	-	-	-	-
	70-79	13	-	-	-	13	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	9	9	-	-	-	-	-
	Totalt	478	34	66	128	706	51	-	-	13	64
Kv	Ålder										
	0-9	-	-	-	53	53	-	-	-	13	13
	10-19	81	-	-	38	119	3	-	-	-	3
	20-29	187	50	63	-	300	14	3	3	-	20
	30-39	67	6	8	-	81	10	-	3	-	13
	40-49	38	3	-	-	41	3	-	-	-	3
	50-59	23	-	3	-	26	3	-	-	-	3
	60-69	19	-	-	-	19	3	-	-	-	3
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	415	59	74	91	639	36	3	6	13	58

Källa: SCB, egen bearbetning

BILAGA 4: Inrikes inflyttade till Värmlands län från topp fem kommunerna under perioden 2001-2010 efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

Tabell 11: Inflyttade till Värmland från Göteborg efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	326	326
10-19	118	-	-	61	179
20-29	1 174	607	655	11	2 447
30-39	305	106	316	3	730
40-49	112	6	22	-	140
50-59	75	3	7	-	85
60-69	76	4	6	-	86
70-79	3	-	-	13	16
80-	5	-	-	30	35
Totalt	1 868	726	1 006	444	4 044

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 12: Inflyttade till Värmland från Göteborg efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk				
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder										
	0-9	-	-	-	144	144	-	-	-	21	21
	10-19	41	-	-	26	67	4	-	-	3	7
	20-29	408	266	277	-	951	112	30	15	3	160
	30-39	140	54	142	-	336	47	3	16	3	69
	40-49	62	3	9	-	74	8	-	6	-	14
	50-59	43	3	4	-	50	3	-	-	-	3
	60-69	39	4	-	-	43	-	-	-	-	-
	70-79	3	-	-	3	6	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	6	6	-	-	-	-	-
	Totalt	736	330	432	179	1 677	174	33	37	30	274
Kv	Ålder										
	0-9	-	-	-	145	145	-	-	-	16	16
	10-19	61	-	-	25	86	12	-	-	7	19
	20-29	565	282	332	4	1 183	89	29	31	4	153
	30-39	92	49	141	-	282	26	-	17	-	43
	40-49	38	3	7	-	48	4	-	-	-	4
	50-59	29	-	3	-	32	-	-	-	-	-
	60-69	37	-	6	-	43	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	10	10	-	-	-	-	-
	80-	5	-	-	24	29	-	-	-	-	-
	Totalt	827	334	489	208	1 858	131	29	48	27	235

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 13: Inflyttade till Värmland från Stockholm efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	347	347
10-19	82	-	-	38	120
20-29	763	334	325	3	1 425
30-39	289	143	357	7	796
40-49	110	16	70	-	196
50-59	85	21	18	-	124
60-69	82	4	21	-	107
70-79	20	-	3	-	23
80-	6	-	-	33	39
Totalt	1 437	518	794	428	3 177

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 14: Inflyttade till Värmland från Stockholm efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk				
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder										
	0-9	-	-	-	171	171	-	-	-	9	9
	10-19	28	-	-	20	48	4	-	-	3	7
	20-29	269	112	120	-	501	73	19	7	-	99
	30-39	144	70	154	-	368	35	6	23	7	71
	40-49	65	-	38	-	103	14	-	7	-	21
	50-59	51	3	15	-	69	-	-	-	-	-
	60-69	41	-	14	-	55	-	-	-	-	-
	70-79	9	-	3	-	12	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-
	Totalt	607	185	344	194	1 330	126	25	37	19	207
Kv	Ålder										
	0-9	-	-	-	157	157	-	-	-	10	10
	10-19	41	-	-	15	56	9	-	-	-	9
	20-29	357	180	181	3	721	64	23	17	-	104
	30-39	96	67	162	-	325	14	-	18	-	32
	40-49	24	16	21	-	61	7	-	4	-	11
	50-59	34	18	3	-	55	-	-	-	-	-
	60-69	35	4	7	-	46	6	-	-	-	6
	70-79	11	-	-	-	11	-	-	-	-	-
	80-	6	-	-	30	36	-	-	-	-	-
	Totalt	604	285	374	205	1 468	100	23	39	10	172

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 15: Inflyttade till Värmland från Karlskoga efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	160	160
10-19	123	-	-	96	219
20-29	562	95	79	-	736
30-39	184	10	17	-	211
40-49	139	12	3	-	154
50-59	75	7	15	-	97
60-69	57	-	3	-	60
70-79	-	-	-	-	-
80-	-	-	-	5	5
Totalt	1 140	124	117	261	1 642

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 16: Inflyttade till Värmland från Karlskoga efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk				
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder										
	0-9	-	-	-	77	77	-	-	-	10	10
	10-19	57	-	-	40	97	3	-	-	8	11
	20-29	246	35	19	-	300	36	-	-	-	36
	30-39	104	6	7	-	117	16	-	4	-	20
	40-49	69	6	3	-	78	14	-	-	-	14
	50-59	38	4	6	-	48	-	-	-	-	-
	60-69	35	-	3	-	38	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	549	51	38	117	755	69	-	4	18	91
Kv	Ålder										
	0-9	-	-	-	60	60	-	-	-	13	13
	10-19	60	-	-	45	105	3	-	-	3	6
	20-29	238	55	54	-	347	42	5	6	-	53
	30-39	61	4	3	-	68	3	-	3	-	6
	40-49	53	6	-	-	59	3	-	-	-	3
	50-59	37	3	9	-	49	-	-	-	-	-
	60-69	22	-	-	-	22	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	5	5	-	-	-	-	-
	Totalt	471	68	66	110	715	51	5	9	16	81

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 17: Inflyttade till Värmland från Örebro efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	116	116
10-19	74	-	-	33	107
20-29	521	264	214	3	1 002
30-39	111	25	67	-	203
40-49	22	-	6	-	28
50-59	37	3	3	-	43
60-69	25	-	3	-	28
70-79	-	-	-	-	-
80-	-	-	-	6	6
Totalt	790	292	293	158	1 533

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 18: Inflyttade till Värmland från Örebro efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk				
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder										
	0-9	-	-	-	49	49	-	-	-	6	6
	10-19	24	-	-	13	37	-	-	-	7	7
	20-29	187	90	58	-	335	53	4	-	-	57
	30-39	57	14	28	-	99	16	-	6	-	22
	40-49	16	-	6	-	22	3	-	-	-	3
	50-59	20	-	-	-	20	-	-	-	-	-
	60-69	14	-	-	-	14	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	318	104	92	62	576	72	4	6	13	95
Kv	Ålder										
	0-9	-	-	-	51	51	-	-	-	10	10
	10-19	50	-	-	13	63	-	-	-	-	-
	20-29	239	167	150	3	559	42	3	6	-	51
	30-39	38	11	33	-	82	-	-	-	-	-
	40-49	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-
	50-59	17	3	3	-	23	-	-	-	-	-
	60-69	11	-	3	-	14	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	6	6	-	-	-	-	-
	Totalt	358	181	189	73	801	42	3	6	10	61

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 19: Inflyttade till Värmland från Uppsala efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	110	110
10-19	11	-	-	4	15
20-29	209	254	388	-	851
30-39	48	11	124	-	183
40-49	3	3	9	-	15
50-59	3	-	-	-	3
60-69	6	-	-	-	6
70-79	-	-	-	-	-
80-	-	-	-	3	3
Totalt	280	268	521	117	1 186

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 20: Inflyttade till Värmland från Uppsala efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk				
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder										
	0-9	-	-	-	51	51	-	-	-	10	10
	10-19	4	-	-	-	4	-	-	-	4	4
	20-29	80	96	126	-	302	12	-	10	-	22
	30-39	31	8	52	-	91	8	-	9	-	17
	40-49	3	-	9	-	12	-	-	-	-	-
	50-59	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	121	104	187	51	463	20	-	19	14	53
Kv	Ålder										
	0-9	-	-	-	46	46	-	-	-	3	3
	10-19	7	-	-	-	7	-	-	-	-	-
	20-29	100	152	234	-	486	17	6	18	-	41
	30-39	6	3	60	-	69	3	-	3	-	6
	40-49	-	3	-	-	3	-	-	-	-	-
	50-59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	60-69	6	-	-	-	6	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-
	Totalt	119	158	294	49	620	20	6	21	3	50

Källa: SCB, egen bearbetning

BILAGA 5: Nettoflyttningar till och från Värmland under perioden 2001-2010 avseende topp fem flyttströmmar

Tabell 21: Nettoflyttningar Värmland/Göteborg

	Högst gymnasial	Efter-gymn. < 3 år	Efter-gymn. 3-år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	122	122
10-19	- 346	- 3	-	- 39	- 388
20-29	- 982	- 731	- 466	- 25	- 2 204
30-39	31	- 6	26	-	51
40-49	- 14	- 10	- 16	-	- 40
50-59	5	- 5	- 27	-	- 27
60-69	55	4	- 5	-	54
70-79	- 4	-	-	13	9
80-	5	-	-	20	25
Totalt	- 1 250	- 751	- 488	91	- 2 398

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 22: Nettoflyttningar Värmland/Göteborg efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk				
		Högst gymnasial	Efter-gymn. < 3 år	Efter-gymn. 3-år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymnasial	Efter-gymn. < 3 år	Efter-gymn. 3-år	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder										
	0-9	-	-	-	92	92	-	-	-	- 29	- 29
	10-19	- 127	-	-	- 7	- 134	- 20	-	-	- 19	- 39
	20-29	- 496	- 300	- 143	-	- 939	- 39	- 27	- 31	- 21	- 118
	30-39	25	- 4	21	-	42	- 18	- 12	- 7	-	- 37
	40-49	23	- 9	- 2	-	12	- 16	-	6	-	- 10
	50-59	11	3	- 3	-	11	- 3	-	-	-	- 3
	60-69	32	4	- 6	-	30	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	- 532	- 306	- 133	88	- 883	- 96	- 39	- 32	- 69	- 236
Kv	Ålder										
	0-9	-	-	-	94	94	-	-	-	- 35	- 35
	10-19	- 192	- 3	-	- 6	- 201	- 7	-	-	- 7	- 14
	20-29	- 415	- 377	- 248	4	- 1 036	- 32	- 27	- 44	- 8	- 111
	30-39	23	16	19	-	58	1	- 6	- 7	-	- 12
	40-49	- 6	- 1	- 16	-	- 23	- 15	-	- 4	-	- 19
	50-59	- 3	- 8	- 24	-	- 35	-	-	-	-	-
	60-69	23	-	1	-	24	-	-	-	-	-
	70-79	- 4	-	-	10	6	-	-	-	-	-
	80-	5	-	-	20	25	-	-	-	-	-
	Totalt	- 569	- 373	- 268	122	- 1 088	- 53	- 33	- 55	- 50	- 191

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 23: Nettoflyttningar Värmland/Stockholm

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	160	160
10-19	- 107	-	-	- 11	- 118
20-29	- 535	- 350	- 522	- 6	-1 413
30-39	- 14	- 2	- 9	4	- 21
40-49	-	9	18	-	27
50-59	30	15	- 10	-	35
60-69	45	4	- 11	-	38
70-79	20	-	3	- 3	20
80-	6	-	-	30	36
Totalt	- 555	- 324	- 531	174	-1 236

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 24: Nettoflyttningar Värmland/Stockholm efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk				
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder										
	0-9	-	-	-	94	94	-	-	-	- 8	- 8
	10-19	- 24	-	-	12	- 12	- 8	-	-	- 9	- 17
	20-29	- 240	- 170	- 191	-	- 601	- 42	- 9	- 26	- 6	- 83
	30-39	3	- 10	- 17	-	- 24	- 17	2	- 14	4	- 25
	40-49	19	- 4	16	-	31	- 16	-	7	-	- 9
	50-59	12	3	2	-	17	-	-	-	-	-
	60-69	16	-	-	-	16	-	-	-	-	-
	70-79	9	-	3	-	12	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-
	Totalt	- 205	- 181	- 187	109	- 464	- 83	- 7	- 33	- 19	-142
Kv	Ålder										
	0-9	-	-	-	94	94	-	-	-	- 20	- 20
	10-19	- 74	-	-	5	- 69	- 1	-	-	- 19	- 20
	20-29	- 235	- 152	- 289	3	- 673	- 18	- 19	- 16	- 3	- 56
	30-39	23	12	24	-	59	- 23	- 6	- 2	-	- 31
	40-49	-	13	- 6	-	7	- 3	-	1	-	- 2
	50-59	18	12	- 12	-	18	-	-	-	-	-
	60-69	23	4	- 11	-	16	6	-	-	-	6
	70-79	11	-	-	- 3	8	-	-	-	-	-
	80-	6	-	-	27	33	-	-	-	-	-
	Totalt	- 228	- 111	- 294	126	- 507	- 39	- 25	- 17	- 42	-123

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 25: Nettoflyttningar Värmland/Karlskoga

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	18	18
10-19	- 23	-	-	5	- 18
20-29	97	19	- 37	- 3	76
30-39	13	- 7	- 10	-	- 4
40-49	29	9	3	-	41
50-59	37	7	12	-	56
60-69	20	-	3	-	23
70-79	- 13	-	-	-	- 13
80-	-	-	-	- 4	- 4
Totalt	160	28	- 29	16	175

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 26: Nettoflyttningar Värmland/Karlskoga efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk				
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder										
	0-9	-	-	-	8	8	-	-	-	3	3
	10-19	- 2	-	-	- 10	- 12	-	-	-	5	5
	20-29	13	12	- 31	-	- 6	5	-	-	- 3	2
	30-39	20	- 5	- 9	-	6	6	-	4	-	10
	40-49	7	6	3	-	16	7	-	-	-	7
	50-59	26	4	6	-	36	-	-	-	-	-
	60-69	20	-	3	-	23	-	-	-	-	-
	70-79	- 13	-	-	-	- 13	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	- 9	- 9	-	-	-	-	-
	Totalt	71	17	- 28	- 11	49	18	-	4	5	27
Kv	Ålder										
	0-9	-	-	-	7	7	-	-	-	-	-
	10-19	- 21	-	-	7	- 14	-	-	-	3	3
	20-29	51	5	- 9	-	47	28	2	3	-	33
	30-39	- 6	- 2	- 5	-	- 13	- 7	-	-	-	- 7
	40-49	15	3	-	-	18	-	-	-	-	-
	50-59	14	3	6	-	23	- 3	-	-	-	- 3
	60-69	3	-	-	-	3	- 3	-	-	-	- 3
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	5	5	-	-	-	-	-
	Totalt	56	9	- 8	19	76	15	2	3	3	23

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 27: Nettoflyttningar Värmland/Örebro

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	- 38	- 38
10-19	- 88	-	-	- 38	- 126
20-29	- 202	- 97	1	- 9	- 307
30-39	- 27	- 9	3	-	- 33
40-49	- 14	-	- 5	-	- 19
50-59	10	-	3	- 3	10
60-69	17	-	3	-	20
70-79	-	-	-	-	-
80-	-	-	-	3	3
Totalt	- 304	- 106	5	- 85	- 490

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 28: Nettoflyttningar Värmland/Örebro efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk				
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder										
	0-9	-	-	-	3	3	-	-	-	- 19	- 19
	10-19	- 18	-	-	- 15	- 33	- 3	-	-	- 10	- 13
	20-29	- 92	- 29	- 19	-	- 140	- 15	- 15	- 3	- 7	- 40
	30-39	1	-	- 8	-	- 7	- 20	- 3	3	-	- 20
	40-49	-	-	6	-	6	- 6	-	-	-	- 6
	50-59	4	- 3	-	-	1	-	-	-	-	-
	60-69	6	-	-	-	6	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	- 99	- 32	- 21	- 12	- 164	- 44	- 18	-	- 36	- 98
Kv	Ålder										
	0-9	-	-	-	2	2	-	-	-	- 24	- 24
	10-19	- 55	-	-	- 2	- 57	- 12	-	-	- 11	- 23
	20-29	- 92	- 42	20	3	- 111	- 3	- 11	3	- 5	- 16
	30-39	7	- 6	8	-	9	- 15	-	-	-	- 15
	40-49	- 8	-	- 11	-	- 19	-	-	-	-	-
	50-59	6	3	3	-	12	-	-	-	- 3	- 3
	60-69	11	-	3	-	14	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-
	Totalt	- 131	- 45	23	6	- 147	- 30	- 11	3	- 43	- 81

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 29: Nettoflyttningar Värmland/Uppsala

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	45	45
10-19	- 93	-	-	- 23	- 116
20-29	- 297	- 220	123	-	- 394
30-39	4	4	60	-	68
40-49	- 7	3	6	-	2
50-59	-	-	- 3	-	- 3
60-69	3	-	-	-	3
70-79	-	-	-	-	-
80-	-	-	-	3	3
Totalt	- 390	- 213	186	25	- 392

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 30: Nettoflyttningar Värmland/Uppsala efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk				
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder										
	0-9	-	-	-	17	17	-	-	-	4	4
	10-19	- 32	-	-	- 3	- 35	- 4	-	-	- 6	- 10
	20-29	- 137	- 98	22	-	- 213	- 17	- 9	-	-	- 26
	30-39	6	4	26	-	36	-	-	9	-	9
	40-49	- 4	-	6	-	2	-	-	-	-	-
	50-59	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	- 164	- 94	54	14	- 190	- 21	- 9	9	- 2	- 23
Kv	Ålder										
	0-9	-	-	-	24	24	-	-	-	-	-
	10-19	- 54	-	-	- 8	- 62	- 3	-	-	- 6	- 9
	20-29	- 129	- 109	89	-	- 149	- 14	- 4	12	-	- 6
	30-39	- 1	-	25	-	24	- 1	-	-	-	- 1
	40-49	-	3	-	-	3	- 3	-	-	-	- 3
	50-59	- 3	-	- 3	-	- 6	-	-	-	-	-
	60-69	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-
	Totalt	- 184	- 106	111	19	- 160	- 21	- 4	12	- 6	- 19

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 31: Nettoflyttningar Värmland/Linköping

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	- 20	- 20
10-19	- 114	-	-	- 22	- 136
20-29	- 265	- 104	99	- 7	- 277
30-39	- 6	4	28	-	26
40-49	- 6	-	-	- 3	- 9
50-59	3	-	-	-	3
60-69	-	-	-	-	-
70-79	-	-	-	-	-
80-	-	-	-	-	-
Totalt	- 388	- 100	127	- 52	- 413

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 32: Nettoflyttningar Värmland/Linköping efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk				
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder										
	0-9	-	-	-	5	5	-	-	-	- 14	- 14
	10-19	- 71	-	-	3	- 68	- 3	-	-	- 12	- 15
	20-29	- 131	- 58	56	-	- 133	- 6	- 3	3	- 7	- 13
	30-39	- 3	4	25	-	26	- 3	-	- 3	-	- 6
	40-49	-	-	-	-	-	- 3	-	-	-	- 3
	50-59	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	- 202	- 54	81	8	- 167	- 15	- 3	-	- 33	- 51
Kv	Ålder										
	0-9	-	-	-	3	3	-	-	-	- 14	- 14
	10-19	- 40	-	-	- 3	- 43	-	-	-	- 10	- 10
	20-29	- 123	- 46	40	-	- 129	- 5	3	-	-	- 2
	30-39	-	-	6	-	6	-	-	-	-	-
	40-49	-	-	-	-	-	- 3	-	-	- 3	- 6
	50-59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	- 163	- 46	46	-	- 163	- 8	3	-	- 27	- 32

Källa: SCB, egen bearbetning

BILAGA 6: Utrikes utflyttade från Värmlands län till topp fem länderna under perioden 2001-2010 efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

Tabell 33: Utrikes utflyttade från Värmland till Norge efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymnasial	Efter-gymn. < 3 år	Efter-gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	306	306
10-19	10	-	-	394	404
20-29	200	4	6	2 029	2 239
30-39	24	-	-	840	864
40-49	13	-	-	602	615
50-59	-	-	-	461	461
60-69	-	-	-	298	298
70-79	-	-	-	123	123
80-	-	-	-	15	15
Totalt	247	4	6	5 068	5 325

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 34: Utflyttade från Värmland till Norge efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk						
		Högst gymnasial	Efter-gymn. < 3 år	Efter-gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymnasial	Efter-gymn. < 3 år	Efter-gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder												
	0-9	-	-	-	57	57	-	-	-	100	100	8	8
	10-19	4	-	-	57	61	-	-	-	85	85	-	-
	20-29	95	4	-	598	697	10	-	-	351	361	60	60
	30-39	18	-	-	210	228	6	-	-	312	318	40	40
	40-49	7	-	-	110	117	3	-	-	256	259	44	44
	50-59	-	-	-	63	63	-	-	-	167	167	5	5
	60-69	-	-	-	9	9	-	-	-	160	160	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	49	49	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-
	Totalt	124	4	-	1 104	1 232	19	-	-	1 483	1 502	157	157
Kv	Ålder												
	0-9	-	-	-	26	26	-	-	-	99	99	16	16
	10-19	6	-	-	133	139	-	-	-	113	113	6	6
	20-29	89	-	6	668	763	6	-	-	285	291	67	67
	30-39	-	-	-	89	89	-	-	-	186	186	3	3
	40-49	-	-	-	22	22	3	-	-	161	164	9	9
	50-59	-	-	-	32	32	-	-	-	179	179	15	15
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	126	126	3	3
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	74	74	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	12	-	-
	Totalt	95	-	6	970	1 071	9	-	-	1 235	1 244	119	119

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 35: Utrikes utflyttade från Värmland till Storbritannien efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymnasial	Efter-gymn. < 3 år	Efter-gymn. 3-år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	27	27
10-19	-	-	-	9	9
20-29	-	-	-	159	159
30-39	-	-	-	84	84
40-49	-	-	-	7	7
50-59	-	-	-	-	-
60-69	-	-	-	-	-
70-79	-	-	-	-	-
80-	-	-	-	-	-
Totalt	-	-	-	286	286

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 36: Utflyttade från Värmland till Storbritannien efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk						
		Högst gymnasial	Efter-gymn. < 3 år	Efter-gymn. 3-år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymnasial	Efter-gymn. < 3 år	Efter-gymn. 3-år	Uppgift saknas	Totalt	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder												
	0-9	-	-	-	17	17	-	-	-	-	-	-	-
	10-19	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-
	20-29	-	-	-	44	44	-	-	-	6	6	-	-
	30-39	-	-	-	11	11	-	-	-	15	15	-	-
	40-49	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	-	-
	50-59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	-	-	-	72	72	-	-	-	28	28	-	-
Kv	Ålder												
	0-9	-	-	-	6	6	-	-	-	-	-	4	4
	10-19	-	-	-	3	3	-	-	-	3	3	-	-
	20-29	-	-	-	95	95	-	-	-	14	14	-	-
	30-39	-	-	-	52	52	-	-	-	6	6	-	-
	40-49	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-
	50-59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	-	-	-	156	156	-	-	-	26	26	4	4

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 37 : Utrikes utflyttade från Värmland till USA efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	27	27
10-19	-	-	-	17	17
20-29	-	-	-	80	80
30-39	-	-	-	126	126
40-49	-	-	-	23	23
50-59	-	-	-	-	-
60-69	-	-	-	-	-
70-79	-	-	-	-	-
80-	-	-	-	-	-
Totalt	-	-	-	273	273

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 38: Utflyttade från Värmland till USA efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk						
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder												
	0-9	-	-	-	9	9	-	-	-	-	-	-	-
	10-19	-	-	-	7	7	-	-	-	-	-	-	-
	20-29	-	-	-	24	24	-	-	-	8	8	-	-
	30-39	-	-	-	50	50	-	-	-	12	12	-	-
	40-49	-	-	-	11	11	-	-	-	-	-	-	-
	50-59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	-	-	-	101	101	-	-	-	20	20	-	-
Kv	Ålder												
	0-9	-	-	-	18	18	-	-	-	-	-	-	-
	10-19	-	-	-	4	4	-	-	-	6	6	-	-
	20-29	-	-	-	44	44	-	-	-	4	4	-	-
	30-39	-	-	-	55	55	-	-	-	9	9	-	-
	40-49	-	-	-	9	9	-	-	-	3	3	-	-
	50-59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	-	-	-	130	130	-	-	-	22	22	-	-

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 39: Utrikes utflyttade från Värmland till Danmark efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	4	4
10-19	-	-	-	14	14
20-29	9	-	-	112	121
30-39	-	-	-	6	6
40-49	-	-	-	13	13
50-59	-	-	-	-	-
60-69	-	-	-	14	14
70-79	-	-	-	-	-
80-	-	-	-	-	-
Totalt	9	-	-	163	172

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 40: Utflyttade från Värmland till Danmark efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk						
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder												
	0-9	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4	-	-
	10-19	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-
	20-29	5	-	-	33	38	-	-	-	21	21	-	-
	30-39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	40-49	-	-	-	-	-	-	-	-	7	7	-	-
	50-59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	14	14	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	5	-	-	33	38	-	-	-	49	49	-	-
Kv	Ålder												
	0-9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	10-19	-	-	-	3	3	-	-	-	8	8	-	-
	20-29	4	-	-	52	56	-	-	-	6	6	-	-
	30-39	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6	-	-
	40-49	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6	-	-
	50-59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	4	-	-	55	59	-	-	-	26	26	-	-

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 41: Utrikes utflyttade från Värmland till Tyskland efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	15	15
10-19	-	-	-	-	-
20-29	-	-	-	70	70
30-39	-	-	-	36	36
40-49	-	-	-	12	12
50-59	-	-	-	5	5
60-69	-	-	-	3	3
70-79	-	-	-	3	3
80-	-	-	-	-	-
Totalt	-	-	-	144	144

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 42: Utflyttade från Värmland till Tyskland efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk						
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder												
	0-9	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6	-	-
	10-19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	20-29	-	-	-	-	-	-	-	-	36	36	-	-
	30-39	-	-	-	-	-	-	-	-	26	26	-	-
	40-49	-	-	-	-	-	-	-	-	9	9	3	3
	50-59	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	-	-	-	-	-	-	-	-	82	82	3	3
Kv	Ålder												
	0-9	-	-	-	-	-	-	-	-	9	9	-	-
	10-19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	20-29	-	-	-	3	3	-	-	-	31	31	-	-
	30-39	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10	-	-
	40-49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	50-59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Källa: SCB, egen bearbetning

BILAGA 7: Utrikes inflyttade till Värmlands län från topp fem länderna under perioden 2001-2010 efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

Tabell 43 : Utrikes inflyttade till Värmland från Norge efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	611	611
10-19	34	-	-	378	412
20-29	1 103	108	111	560	1 882
30-39	421	76	118	448	1 063
40-49	326	62	52	418	858
50-59	282	61	75	433	851
60-69	40	-	3	787	830
70-79	-	-	-	176	176
80-	-	-	-	40	40
Totalt	2 206	307	359	3 851	6 723

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 44: Inflyttade till Värmland från Norge efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

	Ålder	Svensk					Utländsk						
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder												
	0-9	-	-	-	30	30	-	-	-	280	280	5	5
	10-19	5	-	-	23	28	6	-	-	172	178	3	3
	20-29	400	13	4	-	417	134	18	30	270	452	59	59
	30-39	131	12	19	-	162	133	23	45	266	467	37	37
	40-49	81	4	-	-	85	122	37	23	231	413	41	41
	50-59	40	3	-	-	43	130	34	34	222	420	9	9
	60-69	18	-	-	-	18	9	-	3	460	472	4	4
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	92	92	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	20	-	-
	Totalt	675	32	23	53	783	534	112	135	2 013	2 794	158	158
Kv	Ålder												
	0-9	-	-	-	15	15	-	-	-	271	271	10	10
	10-19	20	-	-	28	48	3	-	-	146	149	6	6
	20-29	452	41	16	-	509	117	36	61	165	379	66	66
	30-39	63	19	21	3	106	94	22	33	139	288	3	3
	40-49	20	-	-	-	20	103	21	29	140	293	6	6
	50-59	10	-	7	3	20	102	24	34	183	343	16	16
	60-69	-	-	-	3	3	13	-	-	311	324	9	9
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	84	84	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	20	-	-
	Totalt	565	60	44	52	721	432	103	157	1 459	2 151	116	116

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 45: Utrikes inflyttade till Värmland från Irak efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	221	221
10-19	4	-	-	259	263
20-29	116	21	26	203	366
30-39	67	21	49	142	279
40-49	21	8	26	30	85
50-59	9	-	-	8	17
60-69	-	-	-	3	3
70-79	-	-	-	-	-
80-	-	-	-	-	-
Totalt	217	50	101	866	1 234

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 46: Inflyttade till Värmland från Irak efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk						
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder												
	0-9	-	-	-	-	-	-	-	-	119	119	-	-
	10-19	-	-	-	-	-	4	-	-	156	160	-	-
	20-29	-	-	-	-	-	70	12	20	131	233	-	-
	30-39	-	-	-	-	-	55	10	39	89	193	-	-
	40-49	-	-	-	-	-	12	8	23	26	69	-	-
	50-59	-	-	-	-	-	6	-	-	-	6	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	-	-	-	-	-	147	30	82	524	783	-	-
Kv	Ålder												
	0-9	-	-	-	-	-	-	-	-	102	102	-	-
	10-19	-	-	-	-	-	-	-	-	103	103	-	-
	20-29	-	-	-	-	-	46	9	6	72	133	-	-
	30-39	-	-	-	-	-	12	11	10	53	86	-	-
	40-49	-	-	-	-	-	9	-	3	4	16	-	-
	50-59	-	-	-	-	-	3	-	-	8	11	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	-	-	-	-	-	70	20	19	342	451	-	-

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 47: Utrikes inflyttade till Värmland från Nederländerna efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymnasial	Efter-gymn. < 3 år	Efter-gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	146	146
10-19	-	-	-	118	118
20-29	3	-	-	23	26
30-39	10	7	30	53	100
40-49	27	6	42	75	150
50-59	12	-	11	39	62
60-69	-	-	-	73	73
70-79	-	-	-	-	-
80-	-	-	-	-	-
Totalt	52	13	83	527	675

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 48: Inflyttade till Värmland från Nederländerna efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk						
		Högst gymnasial	Efter-gymn. < 3 år	Efter-gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymnasial	Efter-gymn. < 3 år	Efter-gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder												
	0-9	-	-	-	-	-	-	-	-	74	74	-	-
	10-19	-	-	-	3	3	-	-	-	59	59	-	-
	20-29	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15	-	-
	30-39	-	-	-	-	-	3	-	17	33	53	-	-
	40-49	-	-	-	-	-	20	-	19	48	87	-	-
	50-59	-	-	-	-	-	3	-	8	22	33	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	47	47	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	-	-	-	3	3	26	-	44	298	368	-	-
Kv	Ålder												
	0-9	-	-	-	-	-	-	-	-	72	72	-	-
	10-19	-	-	-	-	-	-	-	-	56	56	-	-
	20-29	-	-	-	-	-	3	-	-	8	11	-	-
	30-39	-	-	-	-	-	7	7	13	20	47	-	-
	40-49	-	-	-	-	-	7	6	23	27	63	-	-
	50-59	-	-	-	-	-	9	-	3	17	29	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	26	26	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	-	-	-	-	-	26	13	39	226	304	-	-

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 49: Utrikes inflyttade till Värmland från Thailand efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	117	117
10-19	-	-	-	109	109
20-29	52	6	13	52	123
30-39	85	4	21	80	190
40-49	33	-	-	16	49
50-59	-	-	-	-	-
60-69	-	-	-	-	-
70-79	-	-	-	-	-
80-	-	-	-	-	-
Totalt	170	10	34	374	588

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 50: Inflyttade till Värmland från Thailand efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk						
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder												
	0-9	-	-	-	-	-	-	-	-	60	60	-	-
	10-19	-	-	-	-	-	-	-	-	52	52	-	-
	20-29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30-39	-	-	-	-	-	3	-	-	3	6	-	-
	40-49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	50-59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	-	-	-	-	-	3	-	-	115	118	-	-
Kv	Ålder												
	0-9	-	-	-	-	-	-	-	-	57	57	-	-
	10-19	-	-	-	-	-	-	-	-	57	57	-	-
	20-29	-	-	-	-	-	52	6	13	52	123	-	-
	30-39	-	-	-	-	-	82	4	21	77	184	-	-
	40-49	-	-	-	-	-	33	-	-	16	49	-	-
	50-59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	-	-	-	-	-	167	10	34	259	470	-	-

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 51: Utrikes inflyttade till Värmland från Tyskland efter ålder och utbildningsnivå

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	94	94
10-19	-	-	-	67	67
20-29	15	3	6	55	79
30-39	13	-	40	42	95
40-49	11	-	6	50	67
50-59	20	-	12	22	54
60-69	-	-	-	75	75
70-79	-	-	-	6	6
80-	-	-	-	-	-
Totalt	59	3	64	411	537

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 52: Inflyttade till Värmland från Tyskland efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk						
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder												
	0-9	-	-	-	-	-	-	-	-	38	38	-	-
	10-19	-	-	-	-	-	-	-	-	44	44	-	-
	20-29	-	-	-	-	-	6	-	3	37	46	-	-
	30-39	-	-	3	-	3	10	-	19	23	52	-	-
	40-49	-	-	3	-	3	11	-	-	33	44	-	-
	50-59	-	-	-	-	-	10	-	-	15	25	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	50	50	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	-	-	6	-	6	37	-	22	246	305	-	-
Kv	Ålder												
	0-9	-	-	-	3	3	-	-	-	53	53	-	-
	10-19	-	-	-	-	-	-	-	-	23	23	-	-
	20-29	-	-	-	-	-	9	3	3	18	33	-	-
	30-39	-	-	3	-	3	3	-	15	19	37	-	-
	40-49	-	-	-	-	-	-	-	3	17	20	-	-
	50-59	-	-	-	-	-	10	-	12	7	29	-	-
	60-69	-	-	-	-	-	-	-	-	25	25	-	-
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totalt	-	-	3	3	6	22	3	33	162	220	-	-

Källa: SCB, egen bearbetning

BILAGA 8: Nettoflyttningar till Värmland avseende topp fem flyttströmmar Värmland/Land under 2001-2010

Tabell 53: Nettoflyttningar Värmland/Norge

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	305	305
10-19	24	-	-	- 16	8
20-29	903	104	105	- 1 469	- 357
30-39	397	76	118	- 392	199
40-49	313	62	52	- 184	243
50-59	282	61	75	- 28	390
60-69	40	-	3	489	532
70-79	-	-	-	53	53
80-	-	-	-	25	25
Totalt	1 959	303	353	- 1 217	1 398

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 54: Nettoflyttningar Värmland/Norge efter ålder, utbildningsnivå, kön och svensk eller utländsk bakgrund

		Svensk					Utländsk						
		Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt	Uppgift saknas	Totalt
Män	Ålder												
	0-9	-	-	-	- 27	- 27	-	-	-	180	180	- 3	- 3
	10-19	1	-	-	- 34	- 33	6	-	-	87	93	3	3
	20-29	305	9	4	- 598	-280	124	18	30	- 81	91	- 1	- 1
	30-39	113	12	19	- 210	- 66	127	23	45	- 46	149	- 3	- 3
	40-49	74	4	-	- 110	- 32	119	37	23	- 25	154	- 3	- 3
	50-59	40	3	-	- 63	- 20	130	34	34	55	253	4	4
	60-69	18	-	-	- 9	9	9	-	3	300	312	4	4
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	43	43	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	17	-	-
	Totalt	551	28	23	-1 051	-449	515	112	135	530	1 292	1	1
Kv	Ålder												
	0-9	-	-	-	- 11	- 11	-	-	-	172	172	- 6	- 6
	10-19	14	-	-	- 105	- 91	3	-	-	33	36	-	-
	20-29	363	41	10	- 668	-254	111	36	61	- 120	88	- 1	- 1
	30-39	63	19	21	- 86	17	94	22	33	- 47	102	-	-
	40-49	20	-	-	- 22	- 2	100	21	29	- 21	129	- 3	- 3
	50-59	10	-	7	- 29	- 12	102	24	34	4	164	1	1
	60-69	-	-	-	3	3	13	-	-	185	198	6	6
	70-79	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10	-	-
	80-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	8	-	-

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 55: Nettoflyttningar Värmland/Storbritannien

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	218	218
10-19	4	-	-	259	263
20-29	116	21	26	197	360
30-39	67	21	49	138	275
40-49	21	8	26	30	85
50-59	9	-	-	8	17
60-69	-	-	-	3	3
70-79	-	-	-	-	-
80-	-	-	-	-	-
Totalt	217	50	101	853	1 221

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 56: Nettoflyttningar Värmland/Nederländerna

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	134	134
10-19	-	-	-	104	104
20-29	3	-	-	23	26
30-39	10	7	30	44	91
40-49	27	6	42	64	139
50-59	12	-	11	39	62
60-69	-	-	-	73	73
70-79	-	-	-	-	-
80-	-	-	-	-	-
Totalt	52	13	83	481	629

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 57: Nettoflyttningar Värmland/Thailand

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	117	117
10-19	-	-	-	109	109
20-29	52	6	13	52	123
30-39	85	4	21	80	190
40-49	33	-	-	16	49
50-59	-	-	-	3	3
60-69	-	-	-	13	13
70-79	-	-	-	3	3
80-	-	-	-	-	-
Totalt	170	10	34	355	569

Källa: SCB, egen bearbetning

Tabell 58: Nettoflyttningar Värmland/Tyskland

	Högst gymna- sial	Efter- gymn. < 3 år	Efter- gymn. 3- år	Uppgift saknas	Totalt
Ålder					
0-9	-	-	-	79	79
10-19	-	-	-	67	67
20-29	15	3	6	- 4	20
30-39	13	-	40	6	59
40-49	11	-	6	40	57
50-59	20	-	12	16	48
60-69	-	-	-	75	75
70-79	-	-	-	6	6
80-	-	-	-	-	-
Totalt	59	3	64	285	411

Källa: SCB, egen bearbetning

Region Värmland har regeringens uppdrag att följa och analysera utvecklingen i Värmland. Analys- och prognosunderlag har en viktig funktion i det regionala tillväxtarbetet då det ökar vår kunskap om vilka möjligheter och utmaningar vi måste hantera för att utveckla Värmland i den riktning vi gemensamt vill.

Särskilt viktigt är det att studera tillgången till mänskliga resurser i regionen då en regions tillväxt är helt avhängigt detta. I denna rapport har vi samlat kunskap om befolkningsutvecklingen i regionen, om dess storlek och sammansättning, flyttmönster till och från Värmland samt näringslivets framtida utveckling mot år 2030.

Rapporten är även ett led i uppföljningen av det regionala utvecklingsprogrammet, ***Värmland växer – och känner inga gränser 2009–2013.***